

" SI

UHUGANI"

NYIRAMPAKANYE

YAPFUYE URWO BASEKA.

+++++

+++++

NKERABIGWI - MUBERA Gratien

Abantu benshi, bambira ko bakunda iki kiganiro, tugirana. Koko rero abagira amatsiko, uwete w'umubyeyi, bakunda kugishilira ubute, bagikulikira cyane, kuko bumva kandi bakagikundira akamara kanini kibafitiye.

Naho rero abarambirwa vuba, bo bantererana, bidateye kabili, nibura ngo babanze basogongereho, nabo ngo biyumvire ubwabo uko biryoshye batagombye kuzabibahirwa, ahubwo nabo ngo bazabone icyo babara!

Nyamara usanga abamenyereyebo, bifuza guhamana na njye iteka; "Umumararungu", kuko bareba bagasanga ntayindi nshuti nziza bangurana nayo. Kuko? Kuko nkunda kuganira, kandi nkasigira ibanga.

Ali abato ali abakuru, buli wese tunganira ibinwerekeye, kandi binamushimishije. Ahubwo ibiganiro ngiranye na buli muntu ukwe, ndabivangura, kugirango umukuru maganilire iby'abato b'ubu, umuto nawe kandi, mumenyeshe iby'abakuru batubyara. Bityo buli wese akabona mo inyigisho zimubereye, kandi zihuje n'amatwara y'iki gihe tugezemo. Kuko buli wese aba ashaka guhuguka mu bintu by'ibyo bigero byombi.

Ntawe utaliboneye uko umuntu muto iyo ahuye n'usheshe akunguhe uko bigenda! Baratinyana rukabura gica, ntibashobore kuganira ngo bashyikirane bihagije, koko baba banyuranyije amatwara, n'ibitekerezo.

Nyamara, uwo mukato unyuze hagati y'ibyo bice byombi, wagombaga gusibangana. Kugirango ubumwe, umushyikirano, ubukijurane mu bantu bishobore guterera iyo mpinga ndende kandi rihanije kuzamuka.

Bityo, ninabwo igihugu cyakwitilirwa iryo zina ryacyo, ali naryo nyakuli, dukomeje kwungura uwo muco n'umubano wacu wa "Kinyarwanda", ali nawo wa "Gihanga" dukesha abakurambere navuze haruguru.

Uruhare rwacu natwe abato ni ukurushaho kuwukungahaza, no kuwuvugurura, aliko tutawutesheje ishusho ryawo wa "Kamere-Nyarwanda."

Ibyo rero ndibubabwire mu mwanja uje, ndibwibande ahanini k'uby'urubyiruko, nibyo menyereye, kandi ahanini nanarwo runshishikaje. Ngirango nta n'undi rutatashishikaza, kuko utaramenye ikibazo cyarwo, cyangwa akiyumvisha, ntacyo amaze.

Icyo kibazo ni icy'igihugu cyose, ni icya buli mubyeyi uwo ariwe wese, cyangwa se undi murezi wabyitangiye; Mbese ni icya buli Munyarwanda" wese urutuye kandi ukunda igihugu cyimubyaye.

Alu uwabyaye, ali ingaragu, ndetse n'kivuka usanga alicyo akurana. Murumva rero ko niyise "Nshuti ya Bose" naba ntibeshye kuko aha buli wese ahafite mu uruhare runini mu gipande kimwerekeye, kandi afitemo ubushobozi bwo kwubaka igihugu cyacu.

Ali abakuru muri twe batwumve baduhe inama. Abato natwe kandi ntitwiyumvilire ngo twinumire. Ngo tuvugire agati mu ryinyo, ngo bise ngarame ngo bizizana. Oya ra, aho twaba twibeshye bikomeye, ninaho ibyago byacu bitangilira. Ubwo urumva ko ntaho twaba dutaniye n'inka bashobaxamu cyuzi, itazi impamvu, ntinabaze. Ibyo rero u Rwanda rushya rurabyanze cyane! Dushatse kwifata dutyo badushakira, urwuli, bakaruzitira, tukiberaho ngirango rero nta n'umwe wifuza ibyo ko byamubaho!

Ahubwo rero rubyiruko ibyo tubirwanye, turushaho gutekereza ukuntu twarushaho kubaho dukulikije amatwara y'igihe tugezemo, naho ubundi twatanze.

Ntakugirango twerekwe insira y'umukiro tuyiteshe, cyangwa twange inama zingirakamaro, ngo byinjilire mu gutwi kumwe bisibokere mu kundi; icyo gihe twakwitwa "IBIRUMBU". Iryo zina naryo rero ntawe uryishimiye na gato, uretse nyine babandi ba "RUJEBEJEBE" bapfuye umutima bakivuka aliko nabo tubarwanye, aho bali hose, kuko baradusebereza izina duhuliyejo "URUBYIRUKO".

Ubundi rero usanga hali aho bamwe twibeshya ngo turakora ibyacu, bya gisore ngo bya "Kijyambere" kandi nyamara bidafite icyo bishingiyeho n'icyo bigamije bizatugezaho.

Umuntu mukuru yavuye "Ngo ceceka wa mbozi we" Ngo iliyi njiji ko isi igiye kuyirangiliraho, kandi irarondogora mu biki? Undi ngo mwihorere shahu yabiye bwana!

Ngo buliya se ugirango azi aho igihugu kigeze? Nyamara kandi amagambo ye baba basuzuguye, yazuye mu ibitekerezo n'inyigisho nyinshi, z'ingirakamaro. Kuho abashingiye ahanini kubyo yiyunviye ubwe, cyangwa se yiboneye, ali nabyo byatumye agera aho yigejeje!

Ahubwo twebwe rubyiruko dukwiye kubyumva, tukabitekerezaho, tukabijagajaga, tugatoratoramo ibihuje n'amatwara y'igihugu tulimo bityo tukagera ku kinti kigaragara kandi kiboneye igihugu.

Erega n'ubundi ngo "ugutanze mu kibo aguhaza intore" Uwaciye uwo mugani se yalibeshye ntimujya mubyibonera? Shaka shaka icyatumashaho kumererwa neza uhungiyeye kure umuvumo w'ababyeyi wananiye. Kubera uburangare, ubwiralike, ubwiyandalike, uburara n'ubwamanzi, cyangwa se ubwirare budafite epfo na ruguru, tukirengagiza imilimo

idufitiye akamaro ngo turangamiye ubukarani tutazi na bwake bute. Kandi ntawe utazi ibyago izo ngeso mbi zizana mu bana bifashe batyo bakibwiruka. Ndetse hakaba ubwo bamwe bazikurana k'uburyo usanga na bamwe twakwita basheshe akanguhe balita mubonye babyaye, kuberako bazikuranye mu gihe bali bararenze ihaniro! Ibyo rero usanga bitesha bene abo agaciro mu gihugu hose.

Ibyo rero nkabona byatuma duteshuka k'umugambi twasezeraniye "Umubyeyi w'u Rwanda" wo kumufasha kwubaka igihugu cyacu, mu mahoro, ubumwe n'ubwitange bwa buli wese mu rwego rwe. Cyane cyane twebwe urubwiruko.

Tanga gato ufite, ejo uzatanga kanini utazi kandi utavunitse. Twebwe rero rubwiruko twakora iki mu bintu? Ngibi: Si bikeya kandi si byinshi k'uburyo twavugaga ko bivunanye.

Twumvise inama tugibwa, tukarwanya uburara n'ubugwaha, ntitube ibigwari, tugahagurukira imilimo y'amaboko n'indi yose dushoboye gukora, mu ntego rusange yo kwubaka igihugu cyacu, mu nzira ibonye amajyambere tugezemo;

" NIWO MUGANDA RUTURA."

Reka rero turebere hamwe ibitubuza kugera kuli icyo ntego xigikigira y'ingirakamaro maze tugerageze kubyilinda.

Dore urugero rubitwumvisha neza:

SI UMUGANI : NYIRAMFARABYE YAPFUYE URWO BASEKA.

Navutse nkubagana na n'ubu kandi sindacogora kuli icyo ngeso mbi . None mungire inama y'ukuntu nazabigeka. Gusa kera nakubaganaga rwana aliko ubu nsigaye nkubagana " Kigabo " Akenshi ubukubaganyi bwigisha byinshi, aliko icyo umuntu arengeje igipimo, biba bibi ndetse bikaba byanamuviramo ibyago. "K'uburyo umuntu yagwa mu ruzi arwita ikiziba"

Ubu rero nanjye nkaba nishimiye kwongera kubona umwanya wo kuganira namwe hano, ngo mbanyuliremo bimwe na bimwe nagiyemo mbona muri ubwo bukubaganyi bwanjye. Si ukubatera icyihe ahubwo ni ukugirango namwe mbikubikirane neza mbikuremo isomo rya kigabo lizabagilira akamaro.

Erega n'ubundi ngo abana bose ni bamwe : Gusa icyo bamaze guca akenge nibwo bashobora kubatandukanya bavugaga bati "Kanka uliya azaba imbwa, undi ngo "ni umuhemu" Naho undi rero ngo ni "Igisanbo". Biteve nyine n'amatwara yabo babona babwirukanye.

Umva rero nanjye nabonye byinshi aliko icyo munsu ndabanyuliramo duke kuko icyihe ari gito; Ibisigaye tuvuye tubicagagurira aho dhuhuliye, mu gihe dufite akanya gahagije nko mu gitaramu, mu kiganiro nk'iki se n'ahandi.....

Cyakora mu byo ngiye kubabwira, ntawe mpitiyemo ngo akora atya, ahubwo tekereza nawe urebe aho igihe kigeze nawe wibaze iby'iyi si si uko byifashe. Wibaze nawe uti: "Nk'ubu se jyewe mbalirwa mu kihe gice?" Kaze icyo wisubiza araba alicyo." Kugirango nawe utazata umurongo w'abana b'abantu"

Bityo ugahinduka "Ruvumwa" Kandi bitali ngombwa. Ngirango namwe mwagiye mubyibonera, abantu bagiye bifata batyo uko byagiye bibagendekra!. Erega n'Immana iratanga ibihano kuli iyi sinuko tutabyitaho ngo tubimenye! Utabyemera rero nafatire urugero kuli ibi bikulikiye ngiye kubatekerereza:

" SI UMUGANI, NYIRAMPAKARANYE YAPFUYE URWO BASEKA!

Aliho mbere yo gutangira iyi nkuru ishimishije cyane nagirango mbaze nisekure ku bahuje izina na "Nyiramfakaranye bese" Ngirango rero muzi ko abantu benshi bitiramwa kandi bataziranye cyangwa se badaturanye. Bagati aha rero murumva ko umuntu atazira amakosa y'undi ngo ni uko bahuje amazina baba bitiramwa.

Muli mwe rero, ntihazagire uwikeka cyangwa ngo akeke mugenzi we k'ubusa ngo ni uko yitwa atyo.

Ahubwo uwo tigiye kuganira hano, ni "UMUKOBWA" nyine witwa "Nyiramfakaranye wibwiraga ko ari mwiza cyane, ndetse ahubwo tugiye isano mu byo imiryango, ni uko Immana isa kumuha amahirwe arayitasha, nayo rero ntimuyayobewe ahita amutera umugongo. Ubusima bwe bwose aburungiza atanga impongano z'icyo gikorwa ku isi.

Nagirango rero namwe ababere urugero mutazagwa muli bene icyo cyago kandi mwali mufite umwana n'igihe cyo kugihunga.

Kandi rero nawe mukumubabwira ni uko yapfuye, kandi mbere y'ibyo bisazane, nali narabanje kumusaba uburenganzira bwo kugirango nsagerageze kwandika ibyo ngiye mbona mu busima bwacu twembi. Kugirango mu gihe cy'amatage, umwe agire urwibutso rw'undi. Amuhoze k'umutima kuko twali inshuti z'amagara, kuva mu bwana;

Ubuho ibyo ahita abyakirana ubwuzu n'umutima mwiza cyane. Urumva neza ko atali gushobora kumpakanirira aho kandi yali na "Mushiki wanjye" mu by'imiryango! Yali umwana twareranywe, ni hambere, kandi ubu nnye ndakabakaba imwe ya Yezu. Muli umvisha rero ko ntacyo nawe namuhimbira cyangwa se ngo mukabilize, ngo uko yitabye immana, kandi yali inkora mutima wanjye.

Aliho kandi ntimuseke, si urw'umwe ahubwo mufatire k'umutima nk'ubwungati niko bavugaga mu Kinyarwanda.

Ahubwo duzabe Rurema!

Yewe: nagumye kubikimbira mbisha amatsiko, none ubwo bigeze aharyo-shye, ninukube akabero naze mbibahe neza.

Hali n'andi mazina muli buhure nayo, nayo nagirango mbanze mbabwire iby'ayo aha rugikubita.

Hali:

Nyiramfakaranye Jeanne d'Arc: Ni uwo mukobwa w'akataraboneka.

Nzabandora Clément : Ni umwalimu wali mugenzi wa Nyiramfakaranye.

Banyangiliki Théophile: Fonctionnaire muli Ministère ya coopération

Ntibiheweza Jean de Dieu: uwo ni umusore washakaga gusaba Jeanne d'Arc aramubenga adaseka.

Bizabavaho Dieu Donné: Ni uwali ufite akabali acuruza uducungo n'inzagwa.

Ayinda Paul: Uyu rero akaba umusaza, se wa Jeanne.

Habamahirwe Spéciose: Uwo nawe ni Kwene Nyina wa Jeanne.

Nyiragahinda Primitiva: Uwo rero mwamwibwira : ni nyina wa Jeanne.

Dupont Jean Pierre: Conseiller muli ambassade y'ubufuransa mu Rwanda.

Mfuyuruhe Christophe: umuhungu wibera mu giturage, nyine musaza wa Jeanne mu by'imiryango.

Nzaruturamo Taddée: Musaza wa Jeanne kuli se na nyina.

Ninwiyumvire rero biratangiyeho nk'ibya cinema.

Nyiramfakaranye yali iki? Yagize ate? Yabayeho ate? Tubitekerezaho iki?

" Si umugani" Nyiramfakaranye, yali umukobwa wo mu bwoko bw'Abasindi. Akaba na none akomoka k'umurenge bitaga "Busindi".

Sinzi rero impanvu y'icyo cyitiliro. Akoko ngirango muzi neza ko Abanyarwanda ba kera bakundaga gutura hamwe mu gatsiko k'umurenge umwe. Bakulikije ubwoko bw'ikinyarwanda. Kugirango barusheho kubana neza no gufashanya, gutabarana se batewe, cyane cyane aliko kugirango barusheho kwungura umuryango ngo urusheho kugira amaboko. Uretse ububyahindutse! Aliko ubuho birumvikana ikibitera.

Naze reka twikomereze iby'uwo mwali mwiza cyane, ufite anenye y'urubura, akagira ishinya y'igikara, mbese reka tuvuge zahabu ngo niyo nziza.

Ababyeyi bali abatindi nshukujya, kandi bituliye imisozi mire-mire. Mbese namwe mwumve ayo mazina yabo: Hali se skitwa Ayinda na nyina Nyiragahinda? Alike nta wabagayira amazina, ngo izina ni ilikujije mugabo wa Kigeli!

Ubwo se babuhorwa? ashwi da! n'aho bali amatare. Si bo biyise ko! Abavandimwe ba Jeanne bakaba urwili! Nyamara akaba imfura y'iwabo. Nawe umukulikira rero akaba ubuheta mu rugo ari umukobwa nyine nigeze kubabwira Habamahirwe Spéciose.

Uwa gatatu aho iwabo ni we muhungu witwa Nzaruturamo Tadeyo.

Nyamara shenge aho "Umutindi yanitse ntiliva". Iwabo bitondaga bitangaje bakagira ubupfura no kwakira! Gushyikirana n'abaturanyi aho mu ipoli, yibe n'ubutindi bwaratumaga baba nesa sinabizanya. Alike nabyo birashoboka kuko ngo "Amaboko nake atera imico myiza. Alike se abagabo nabo ko batihishira, ko nabonaga n'ayinda yililirwa mu kilima, akahava ajya kwivumbira? Agashali! N'iyi kabaga kitambitse mu jisho ntiyapimaga ibyo kwanduranya! Yalikururukiraga akigira imuhira! Naho ubundi keretse uwashaka kumutera urubwa.

Reka Nyiragahinda we, ntiyari azi hanze y'uruzitiro rw'isambu y'ubugabo! Iyo yabaga ajereje akazi uruhande rumwe, ari uguhinga cyangwa se gutera intabire, amaze guteka, akabona urugo ruli juse iwe byabaga ari ubuhoro.

Ntiyifatiraga umusambi n'umukobwa we Habamahirwe bakibohere? Ikindi ki? Yewe, nyamara na Nzaruturamo nawe ntabwo yari afite amarere y'abubu. Reka da! Atiliwe se mu mulizo w'akanyabwoya ka se aho yatahuka akazamugabulira? Yiliwe abungera, Udakurahiye da! Muti abo bantu wabakemanga iki?

Uwabona rero "Nyiramama wanjye" ariwe wavuye muri urwo rugo ateye ukwe kwa wenyine wabona ko ari umubyalirano! N'ubundi ngo "Nta muryango utagira ikigoryi!"

UKWIGA KWA NYIRAMPAKARANYE.

Reka Nyiramfakaranye rero agire amahirwe ajye mu ishuli. Ari nawe rukumbi mu rugo rwa se uje kukijuka. Alike bahungu kwiga kwe biba ingobati. Bitewe n'ubukene bw'ababyeyi, maze bigiye guhumira ku mirali, inyifatire ye mu bandi ibigira agasitwe. Kwiralira kwe bituma avumwira na bese. Abigisha be bakamureba nabi kuko we yibonagamo nk'Imana yareba umuntu akanubonamo ubusa, Nyamara uretse kwibeshya hali icyo yarushaga abandi? Cyaha cyo gatabwa. Keretse kimwe gusa. Aho wowe ntuli bwibeshye ugirango ni bwa bwiza? Reka da. Ubwiza se buralibwa? Yabonaga ari igikara gisize, yibonera uwihereye n'immana afite akabiri kanoze agatangira kugira ibibazo byinshi. Akibaza icyo rurema ya-

muhoze! Akibagirwako nyamara ko hejuru ye hali abandi bantu basa n'ingurube baharuyeho ubwoya, akagirango ahali ubwo nibwo buntu. Aho kubabalira bene nkabo ahubwo ishya ligacumbeka. Bityo rero atangira gushakashaka icyatuma asa n'inyama y'inyoni! Uwenda mwiza ntiyawutangwaho, inkweto mukwambara niwe babalizagaho kuli mode! Atimenye icupa ry'amavuta ku mutwe ntiyabaga ari umukobwa! Izuba ntilivuye ugasanga arashashagira nk'urugimbi. Erega ubwo bigatangira bikajojoba bigatamba ku matama no mu maso. Ahali umenya nawe ibyo gutwika imisatsi, yagiraga se? Reka yari injwili! Urumva nawe ko aliwe wadukanye insilini kuyisiga! Kimwe n'ibitambaromu mutwe ngo bihishe uwo mwanda. Alike jye nkibazasho akura amahumbi aguswe ibyo byose bikanyobera: Reka nawe iwabo ntibali bakize ngo babimugulire n'ubwo ari ukomwica umutima bwose! Nta kazi yari aliho ngo bigaragare, yibe afite uko yapagasaga muri vacances, cyangwa se Imana ikayamumanulira aryanze si nabimenya. Alike ngirango ntaho yigzze ikora igitangaza cy'amafaranga!

Iyo muri se iguze ibyo kwangiza ntiba igiye ilira? Ubwo se ayo yose aba atunze abashonji babili kangaho? Yewe ntawarubara! Nyamara nyakunyagwa ntiyibuke ko iwabo bashira nk'abarenge! Yabonye ageze kuli icyo ntego yishyira hejuru y'abagenzi be ngo arabarenze. Nyamara akaba umuswa mu ishuli! Kuko atabonaga igihe cyo kwiga, yagitaga muri utwo umunsi n'ijoro, mu gihe cyo gufata notes nk'abandi we akirorera mu ndorerwamo yashoraga iwe mu bubiko. Akareba ko umusatsi we wahambutse xgxgix cyangwa se ko amavuta yashize k'umubili ubwo agahita asaba uruhusa umwigisha ngo agiye kwituma naho ni ukwitotobeka! Ubwo ishuli likibera iryo ngiryo umwaka ugashira undi ugataba. Wowe roho nk'icyo ngo nigire amahirwe mu buzima? Yego dawe ya hali n'abagira umutima mwiza bagira ibyago alike ugasanga babalirwa. Nk'uwo se wahera hehe? Nyamara bagenzi be mu kumwagabyali ngo mbwa kuko icyo ntiyari imyifatire mu bandi cyane cyane ari umukobwa.

Yewe yali igicuma mu bindi! Yego kwiryoshya ni byiza aliko iyo ukabije hazamo ingeso z'indi! Kuko we yashakaga kwiremura.

Igihebwe kirashize rero nawe ngo ni umukobwa uvuye kwiga ubwenge, nawe ninwiyumvire igitera inkware ikirungulira. Agatumiza Ayinda ngo azaze kumwakira. Nawe agahibikana bigacika ngo asanganaye ikibondo kizasukiza!

Agashengurwa n'ivalisi ipakiyemo umugashiro w'ibitabo ngo nawe ni umuntu ugiye kwigira mu biruhuko. Aragomagira imbere ya se nk'igikomangoma. Ngo ni munyeshulikazi uhinze ngo abaturage bamutinye aho ku murenge. Nyamara se ubwo wamva abisoma ryali? Yabonaga igihe se atagiye kwilirwa abeyabeya aho mu cyaro? Aliko tubivuge tubisubire iyo atiyica ntiyali mwiza aragasiga ubusa.

Ubwo rero yamara kugeraho iwabo akigira nk'igihinza. Barumuna be bakamutinye, bakamugendera kure kuko yabafataga bure. Kuko bo batali barigeze mu ishuli. Niwe wategukaga urugo rwa se bityo agahita yigira ikiroli aho hose, yigira impuguke n'akadakoreka nyamara ari igicucu bidasubirwaho, mwene Ayinda na Nyina Nyiragahinda.

Bene nyina babyukiye mu gishanga mu nsarwe n'urukangaga naho we akabyukira imuhira yosa ikirenge cyangwa se aryamiliye. Nta kunyusa umweyo aho mu kiconi ibyo guteka biragatabwa. Aliko ibyo ntiwabimurengebyiliza kuko baryaga linwe mu munsu nabwo igicuku nikishye.

Saa ine yagera akaba amase kulimba no kwiryoshya agafata iya rwebeya byo kubunga ngo nawe ni umukobwa ugendereye bagenzi be biganaga n'ubwo batamurebaga bwose: iwabo baba bavuye ku mushike w'igishanga, bagatangira gufuruufumba ngo umwana wabo yiliwe ubusa, kandi yaramenyereye kulira igihe. Barumuna be bagakoboka, nyamara habe no kubafasha umulimo n'umwe! Nyagasani se ubonye yaroreye umulimo n'umwe, aliko nibura akabavugisha! Akaba aliwe mwana mu rugo nyamara kuli jye mwita icyohe. Yewe ni koko "Ibyaye ikibone irakiligata" Kandi ngo "Ababyeyi bapfusha bahagalitse". Umva urwo si urupfu ni urubozo.

Ese nyine nk'uwo yitwa umwali? Mbese nyine igihe agarukira mu rugo murakizi? Keretse ari uko abonye igicuku kinishye akabunguka! Uti " Ese nk'ubwo yilirwaga he? Sinakubeshya kuko na bagenzi be batamvikanaga, k'uburyo yakwilirwa ngo bifate icyo gihe cyose.

Ngirango n'Immana ishobora byose ntiyahamenya.!

Bityo rero iminsi igashira indi igataha. Ibiruhuko bikihi-
lika. Akabonana n'iwabo agiye kubahagamo amafaranga yo kujya kwangi-
sa no kunyanyagisa ngo aliga ibizabakiza! Barumuna be bakamushagara
ugiyenngo azabakiza! Byahe byo gatabwa! N'ubundi ngo "Insira nti-
bwira umugenzi". Kandi Uwana apfa mw'iterura". Ese wowe umuntu ubyi-
rukanye ayo matwara wazamwizera ho umukiro? Uretse ko ngo "Ntawe
uta akanyago atagahambuye"? Naho ubundi nyine keretse abo bishobeye!
Ahaaaa.

Ageze aho ku ishuli ubwo naho nikwa kundi nk'iwabo mu rugo!
Umukobwa data w'i Noramali?! Uwanubona ari kumwe n'impumyi z'icyaro?
Cyangwa afashe umukubuzo ariho akubura? icyo kimwari yagikwizahahe?
Reka reka ibyo ntiyabikozwa!

Gusa aho muri vacansi Mama wanjye we akanushobora, akanutu-
kagura bigacika, bakazirana ibi bya cyane. Kuho yamwenderaga aho
amubonye. Akamukorera ibi bya Mfura mbi. Ati: "Aho ma? Iyo wiliwe
imuhira wowe ntigira isoni? Iyo ubona barumuna bawe bakurusha umuti-
ma w'urugo? kandi ari wowe witwa ngo walize? Iyo ubona wicaye imbere
y'iyi mbata nta soni bigutera? Ese nk'ubu hagize mugenzi wawe uha-
tunguka, cyangwa umusore ukugenderereye? Wakwifata ute rwose ngaho
nawe mbwira!!

Nhaho ra! Nimwige amashuri nzaba ndeba: Kubwira abise nkawe
birutwa no kubahamba! Ese iyo mugiyeye iyo mu mashuri ni ukwiga ubu-
pfayongo? Cyangwa se ubukosi bw'ibibi? Ntureba ko nitwa ngo ndi Nyoko
wanyu? Kushaka nkubwilire aha, ntaguhisha ntukangerere mu bana, nta-
ho bize ejo utasabandusa izo nyigisho! Ntukankize utikijije, usaha-
mane uwo mukiro wawe. Ese Nyagu? Iyo ubuze inyigisho zo mu mashuri
ubura n'ibanga rya "Gikobwa"?

Umukobwa biramutangaza cyane kuko bwali ubwa mbere umuntu
atinyuka kumwigabiza! Haze yurahira asa n'ubiseka. Ati "Ego ko nwa
Basindi nwe!" Aho si ishyamba mbonye? Ese mama, Abakecuru b'ubu bara-
saze? Nibe ari ubujiji, niba ari ubugare sinabimenya. Urajye ujya
kubugira ku mugabo wawe da! Naho mwene Ayinda agusabye amahoro! Ubwo
bwakuvanye iwawe ngo uje kuntukira ahangaha ngo urampana umutima?
Wabuze kwigisha abawe ngo bajye mu mashuri none ngo uje kwigisha
ukurusha ubwenge? Ubwo ibyanjye birakureba? Ubu se urusha mama kurera
neza? Uramenye Ma! urusha nyina w'abana imbabazi aba ashaka kubarya!
Yewe urakoze ni uko ukuze mba nkumvishije none reka nkureke!
Ndakubwira se ngo ushobore kunyuma? Ni uko mama akubitwa n'inkuba
arumirwa arataha.

Ati: "Mwana wanjye ntacyo dupfa naguhanaga, none ubwovanze kunyumva baca umugani ngo "Utunviye se na nyina yamvira ijeli. Ikomeze amajyambere yawe!

Nyiramfakaranye arahanyanyaje arangije umwaka wa kane. Kuko nyine yabyiganiraga umwanya w'abananiwe w'ubwenge. Murumva neza ko muli uwo mwaka wa nyuma yawubuzemo amanota wenyine gusa! Ni uko bamugilira imbabazi bamunagira Diplome ngo azikosora n'agera hanze! Noneho aho ayishyikiliye si ukwitwaralika ariamalizako.

Imvifatire ya Nyiramfakaranye mu buzima hanze.

Reka rero muli ibyo biruhuko binini umusore aze kumugenderera! Umukobwa muzima amukubise amaso aratangara. Atangira kwibaza icyamuzanye aho iwabo. Kumuvugisha biragatabwa! Ese wowe ntubyumva? Yali kuvugana n'umuseya ari umu D4 da! Uwamubona yagirango iki? Reka reka! Si ukulita! Nanjye Nyiramfakaranye bagiye kungira "Ikinnyogorero!" Ejo bundi umukocuru yaraje aransibanga none uyu nawe aragarutse? Aho wenda wabona nawe alicyo kumuzinduye! Ewe nanjye mwihorere numve akamuvamo!

Ashyi we! Ubonetse wese! Ubonetse wese? Sinashobora nagende! Reka reka! Bene nka baliya narabarenze! Ngo ni uko ari umuhungu? Azi iki? Yizehe? Umuntu utazi no gutegusa?

Ikiganiro cy'Umwalimu, Nzabandora na Nyiramfakaranye.

Dore rero ikiganiro nagiranye n'umwalimu mugenzi wanjye, avuye kwa Nyiramfakaranye amaze kumujubya.

Kuko Nzabandora yahu mugenzi wanjye duhuye rero aratangira aranganyira, ati: "Uva rero shahu mfuyuruke uri mugenzi wanjye, mbababira ngutekererese amakuba nagize ngiye gusura umukobwa. Ni uko nti: "Kagire inkuru". Dore ko nanjye muguhimbaza ikiganiro ngana guhamba! Nasetse uwenda gupfa! Ngana icumu rya mugiga! Nti "Bimpe neza! shahu Kilimenti we!

Ahubwo ndetse dufate agatebe tumene ho abili ubwo twali iwacu. Ati: "Nawe nawe urakampaye! Uwagira ibyago yabigira ari kumwe n'umuhungu! Nti: "Ariko shahu umenya ufite icyakubabaje kikagushegesha umutima. Ati: "Have shahu sigaho" Ati: "Ibyo bireke ubwo ubona ngenda ubu narashize.

Ubwo nyine ni Nzabandora utagiye kumwirwa, urwo yabonye kandi yari amaze umwaka gusa yigishije kuva yava muri E.M.A. (Ecole de moniteurs auxiliaires). Aratangiye ati: "Ni ubwa mbere ibyago abona ibyago." Nti: "Ese shahu kandi bite?" Ati: "Erega wigira ishyushyu ndabikubwirako! Ni uko ndiyumanganya ndyumaho ndanuma. Nguhagurukiye iwacu ejobundi buliya rero ngo ngiye gusura umukobwa iwabo mu biruhuko! Uwo nyirakumpe mukira rero ngo yibe yitwa Nyiramfakaranye! Ngeze mu marembo ndasuhaza, ariko ubwo nkaba nali muzi kuko twiganye primeri.

Nti: "Ese shahu Kilimenti uwo mukobwa ko numva nshaka kumumenya ! Atuye ahagana he? Ngo ni ahitwa i Busindi ra! Ubwo akimara kuvuga uwo murenge mpita nkomaho agatima nti "Wikwilirwa uvunika namumenye" Ahubwo uvuge wizigama kuko tugira isano!

Ati: "Reka sha! Arumirwa! Ati: "Nihahandi, reka ngukomereze, abahungu tugira ibanga nizeye ko utazamubwira!

Ubwo rero ngezeye ndasuhuza ntegereza uwanyikiliza mpera. Ndibwira nti Ubwo azi ikizungu ni uko adahali, aba nyanyikiliye, ahubwo iyo mbimenya ngateguza. Alike se nali guteguza duhuliyehe?

Ubwo mu gihe ndimo kwibaza ibyo gutaha, mbona ahagaze mu ryango. Ubwo arandeba nk'aho atanzi rwose. Ntiyamvugisha mbonye ntacyo ambwiye ndahatizira mba mugeze imbere.

Ubwo mu gihe wandukirye kwibaza uwari uwagwibwira Aho mugabo abonye namusatiliye aba yangejejeho imitwe y'intoki. Ndayakira. Mbonye atashuhuje inyuma nti n'ubuhoro. Aho ari ku mutima nibwira.

Ni uko nanjye nyuzamo nti: "Alike se Nzabando? Aho mwali muziranye bihagiye? Mbere yo kugira icyo nkubwira? Ubwo umuhungu muzima ahita anyaha ati: "Sigaho sha" Nibe nawe ari ukumurengera ubimbwire, ndekere aho kuvuga menshi.

Nti, Ashwi da! Ndamurengera se ngo mukoshe? Ati: Ngaho rero nawe reba inyaka itandatu yo mu bwana, twigana primairi, n'ibili tuli bakuru, uzi nawe za reunion z'abanyeshuli. Urebe urugendo ruvairwacu kugera iwabo, ubwo koko urabona twayoberannwa duta? Uretse kwirengagiza by'ubungubu? Nti "Yewe ni koko wali umuzi." Alike ndahomeza muha ibibazo; mbasa igitekerezo yari afite mbere yo kujya kumusura. Ambwira ko mu by'ukuri atari bimwe abasore biha ngo bagiye kurambagiza, cyangwa ibindi bindi. Bimwe dushaka kuryarya no kwona umutima w'abakobwa.

Ati "Ahubwo ni uko nali maze kumenya ko ariwe tuzakorana. Kuko nali numvise ko ariwe uzaza nwigisha aho nigishaga. Bityo agenda ngiye kumubaza imvaho. Nawe ntuyobewe ibihuha by'ubungubu abaturage bihaye, nyine abinze mu cyaro, byo kumenya amakuru no gukubikira twose. Nyamara kandi bamwe bahuhira ngo babone ijamba mu bandi iyo bali mu runyera. Ninayo mpamvu njyewe nashatse ahanini kumwibwira. Alike sha? aho wowe uzi umuntu uzakorana iyo musanzwe muziranye ukuntu birushaho kuba byiza, ndetse n'akazi kakaborohera? Ngicyo igitekerezo nali mfite mu icyo gihe nta kindi nali mfite ku mbwira.

Yeee! Nkomereza rero aho twari tugeze. Hanyuma rero aragusuhaza! Arakwakiliye! Ehh!! Wowe uravuga ibyo kunyakira? Si bwo ahubwo aho mpabaye umwanya munini cyane! Nawe ubwe akaba yantaye aho akajya mu nsu, ubwo njye nkibwira ko ari bugaruke. Namara gushya amaguru

bikubitiyeho n'umunaniro w'urugendo nkukubura ngataha? Namusezeraho akajwigilira mu nzu boshye uwanizwe n'ibijumba? Si nabwo se nyine natashye atamperekeje?

Yewe ga shahu nave urasetsa!! Wowe se waherekeza uwo mutavuganye? Sha ni koko! Aliko se ye, ubundi se umuco w'Ikinyarwanda, uretse nanjye wali uje kumusura, ntuzi ko n'umugenzi bamuherekeza? Ni iyo aje kuyoboza inzira gusa? Bakamurenza urw'irembo ngo imbaba zitamuhema? Reka rero shahu nave ugiye gukabya! Burya se wowe niko ubyita? Kandi aba ali ukumureka inzira nyine?

Ubwo se urabona ko Madamazela yali gufinda ko utazi inzira? Ukaba aliyo waje kuyoboza? Monese ko wumva we yize kuki atambajije ikingenza? Kandi abonye atanzi? Ubwo wowe umugore wawe n'afata atyo abashyitsi uzishima? Hanyuma ujye wilingira ngo inyuma uhasize umuntu? Huu!! Ese wowe uyobewe ikizungu cy'ubungubu? Byarahindutse da! Ahubwo gitoza kuvuga make! Egokooo! Ngaho nzabandora ra! Erega umuco w'Igihugu turawuciye? Erega ni uko ndeba utangiyeye kumburanya nkaho ali jye wabigize! Oya! sha! Si ukukuburanya ahubwo ndaguhanza.

Aliko ubwo uzi ukuntu natashye nasuherewe?

Nibaza ko nabigenza n'aho naligitira twongeye guhura? Uko natashye merewe ntiwabyumva umutima wahagaze kubera ako keza kanjyubije rugikubita? Nubu nkaba ntateze kwongera kubyutsa umutwe.

Uzi ko yatumye nzinukwa igitsina kobwa cyose? Kuko nibwira ko buli mukobwa wese ubu ali ko ateye. Yewe sha Kilime! Erega burya abenshi mwigira ubusa! Nkeka iyo balimo gutanga inyigisho abenshi baba bibereye inyuma y'inshuli.

Ese ubu koko nturamenya ibyo abakobwa n'iyo myaka? Umva re! Kandi nanjye aliyo mpamvu nakwegereye, nkakwisunga ngo ube umpa inama? Ngo unambwire ukuntu nabyifatamo?

Umva rero njye nguhe inama. Yego nanjye sinazobereye mu by'abakobwa aliko rero mbiziho gato. Kubera bagenzi banjye tunganira, no gusoma ibitabo by'urukundo, kandi rero nakubitiraho n'ibyambayeho ntakubeshye, kuko umwe nanjye yigeze kunjyeshya nk'uko bukeye mperukira aho.

Inama ngiyi rero:

Mbere yo kuvugisha umukobwa nk'uwonguwo, ndetse ni uwo aliwe wese, ugomba kubanza kumenya uko ateye mbere ya byose; yego data simvuga kumumenya wese! Kuko nzi ko bidashoboka. Aliko nibura ukamenya aho abogamiye, ali mu mico cyangwa se inyifatire, Binwe mu bitekerezo bye, cyane cyane mu byo akora kuko byo bidakunda kwihishira cyane.

Ndetse ukanareba niba hali aho yanyuze mu gashuli, ako aliko

kwose, ukanareba uko yifata muli bagenzi be, hanze utibagiwe no kureba imyifatire y'abamubyara n'abo bava inda imwe bose.

Kuko ngo "Ijya kulisha ihera k'urugo". Kandi ngo "Inyana ni iya mweru". N'ubundi ga ngo "Infizi y'intama itega nka se". Uretse ko ibintu bihinduka liawe na liawe nk'uko Nyiramfakaramye!

Aliho se waba udatite uburere bw'ababyeyi waraburenze, ukagirango Nyina w'undi niwe uzagushobora? Cyangwa ngo uzagororerwa mu mashuri? Ndakurahiye da! n'iyi wateka ibiye ligashya.

Nawe rero ni aho wali guhera mbere yo gusagalira mwene rubanda. Erega njye uwo mukobwa muzi neza kuva kera! Ni nayo mpamvu njye ntashobora kumwigabiza, igihe shakiye n'igihe mboneye. Kabone n'ubwo tugira isano mu by'imiryango. Aliho se shahu Nzabando? Nakurondogoroye nibagirwa kukubaza niba yaraje kwigisha aho wigishaga n'uko hanyuma byagense. Mbese n'uko mumeranye ubungubu.

Dore shahu ubi mugenzi wanjye mfuyuruhe ntacyo nguhisha! kandi wowe icyo ngukundira ni uko nyoba ukanyobora. Ubwo nyine ukwizera nkugilira gutuma ntacyo nguhisha.

Kandi rero ngo "wasuze agirwa no kunutsa". nanone reka mbikurangilize. Dore mu gitondo cy'itangira ry'amashuri nagiyeye kubona mbona araje. Aho ubwo mugabo yali yazindutse! Mumva rero no kurugirw'ishuri ryanjye aradondanga! Nti "Kingura" Njye nkibwira ko ari umunyeshuri kuko we nali maze kumwibagirwa. Ngiye kubona mbona niwe. Ni uko ndasuharerwa. Aliho ndihangana nti kingura. Ni uko umwana w'umukobwa aratambuka! Indamutso iba yayindi. Ahita ambaza ati: "Ese ishuri ry'ubuho gatanu banyohereje kwigishamo ni ibihe?"

Ubwo musubiza buhoro kandi neza n'ikinyabupfura cyinshi mpagaze nti: "Niko se Madamasele! Ko umbajije utyo ni jye Inspegiteri? Ubwo se uxalikwoherejemo ni igicucu k'uburyo atakuyoboye neza? Ngo agusobanulire aho lihereye?"

Ni abili aba ino gusa i Kajumba. Nawe ugende ufate iryo ubona litagira umuntu. Niba kandi uzi ko bansezereye ufate ilingili.

Nyine kandi birumvikana ko nawe aho yali mushya, nagombaga kumunnyuzura. Aliho atali inzika ya wa munsu, cyangwa se urundi rwango rundi. Ahubwo nagirango atazanyigiraho Kagarara, amaze kumenyera. Kuko bene uwo nguwo icyo utamufatiranye rugikubita, ntiwazamushobora amaze kumenyera. N'ubundi ngo "Bagalira yose ntuzi ilizera mbere. Nibyo koko aha! Ese ubundi si nakubwiye? Ngo "Wakaraga k'umuntu uyu munsu ejo ukamukenera?" Kandi wasanga afite roho mbi bikakurushya. Ubwose utiyicujije? Reka da! we wasangaga ntacyo bimubwiye!

Cyakora nawe yage ze aho agwa mu kayubi abonye kuva ubwo mwihoreye, ni uko nti "ni ubuhoro." Aho ari k'umutima aliko. Nshatse kunugarulira agatima ubwo arananira.

Ni uko nti "hoshi ngukingulire." Kuko ari jye wabikaga imfuguzo z'ayo nashuli yombi. Mbanze nakumenyereze iby'ino ubwo uri mushyashya! Kuko mbona gutangira umwuga w'ubwalimi biragora. Aho ubwo arandeka ajya imbere ndakingura.

Bwereka intebe y'umwalimu n'ububiko, ni uko ndangije no kunwereka abanyeshuli bisukira muri iryo shuli ndimanukira. Nta "Merci! nta n'ikindi"! Ntiyashubiliye. Erega tubyaranye abo! Sha niba yarashatse kunyereka ko yise akaminuza sinabimenya!. Cyangwa se yashatse kunyereka ko andenze nanjye mba igicucu ngumya gushyirika.

Sinashoboraga kwiyumvisha niba aliko yari ariye, aliko ubu naramutabuye. Nyine muri ubwo busa bw'igihe twasanyanye ahongaho, kuko ubwo we yahanaze igihe gitoya ibyo kwigisha biramutsinda. Ishuli alita adasezeye azize gukererwa ho gufata nabi abanyeshuli be. Yiba yaratindaga asokozwa cyangwa se atega imibunda ibyo sinabimenya! Nta bucucu rero nko gusuzugura abaturwa. Ubonye n'abanyeshuli yigishaga kubereka ko abarenze? Akiha kubigisha mu cyongereza, nabwo nyine abo b'uwa gatanu! Atari nibura uwa gatandatu ngo yitwaze ko abategulira uwa gatandatu, ni ubwo muri enseignema bibujijwe bwose yari kubona urwitwazo. Ubwo se wumva utyo icyo cyongereza cya yari azi? Nuko mbonye asibye iminsi myinshi ataza aho kwigisha nuko iryo shuli rye naryo ndifatanya n'irya nje bashira icyumweru. Mpita mbimenyeshya Insepiteri w'akarere nawe kuko yari amuzi ahita abibwira uw'ifasi, nawe rero ubwo ntiyatinda ahita yandikira Ministre ubishinzwe. Kuva ubwo rero bahita bamusuka nanze, bashyiraho undi ubwo bidatinze. Yewe amakuramu azira akamama! Uzi ko bahise bamuha cote ya mediokre? Nibura icyo bandika ho ko atazwi muri enseignement, kuko niwe muntu wa mbere nabonye walidutesheje ibi byimazeyo.

Erega ni n'ubwo namuhurukaga shenge! Inyi service yagiye gusebya yitwa umukazi wayo ubu sinyizi. Aho sinahanyaga ko hali akandi kazi yabonye, nkulikiye amatwara yari afite kuri icyo gihe. Niba atari ak'uburaya yari ashigaye gufata Immana ibimpanire.

Aho uwanze Nyasani ubu shenge ngo ndore uko aha. Nibura ngo ambwire amakuru ye kuri iki gihe. Kuko icyo kintu cyinteye inkeke kiliho cyane. Yewe sha! Abantu baragwira ko data buya. Yego abana baba ibigwari aho niwe nabonye wari agahabuzo, mu Rwanda.

Yooo! Se sha Nzabando? burya bwose ni uko byagenze? Sinari mbizi mugenzi. Uwo munyazi yari uwo kubabwirwa shenge! No kuva kera kwose. Koko ngo burya ngo ababyeyi bapfusha bahagaritse, si aha nyina

wanubye. Alike ubu nyine ngo aralira ayo kwalika nako ngo ni amaraso! Yewe ni mu gihe ga aliko aho shahu uzi kubyara umwana akamera nk'uwo kandi aliwe wali utezeho umukiro? Biragatsindwa.

Niba ali ibyo reka nage nze ngutekerereze isabwa rye uko ryagenze.

Isabwa rya Nyiramfakaranye na Ntibiheswa Jean de Dieu.

Ntibiheswa rero nawe yali umusore usoretse nawe, akaba yali umu D4 yigisha muli secteur imwe na Nyiramfakaranye uwonguwo.

Bukeye baza kumenyanira mu nama bagira sa abalimu nyine. Baza gushi- mana, ndetse baza no kwongera uwo mubano urakomera, haziraho n'umuge- nderano w'abasabana. Bamaze kwemerana ko iryo saba lizaba bashaka ndetse no kubigira vuba ngo bimwe bya Ruzungu". Dore rero uko umusore yabanje kumwandikira. Kuho aliko umukobwa yali yarabimusabye mbere, ngo azabimumenyeshe mu ibaruwa bitali mu magambo gusa.

Karuru, le.....

K'uwo nduhda Jeanne d'Arc,

Maze iminsi nshaka ukuntu nawibonanira nawe, aliko akazi karanga kambana ingobati.

None rero ngutunyeho iyi baruwa ngo igushyikilize ijamba nali ngu- fitiye kandi naranye iminsi. Maze rero uzi ko ubucuti bwacu bumaze iminsi, none nkaba nagusabaga ko ubwo bucuti bwacu busozwa n'umubano wacu twembi, tukwubakana urugo rukomeye, kandi rero nkaba nkubasa ni- ba nawe wabyifuzaga ukabimenyeshya vuba ahangaha. Kugirango nanjye mpite mbimenyeshya ababyeyi bacu twembi; kugirango bye gutinda bya giturage birambanye! Kuho ntashaka ibi bitambiranye.

Mbye mbashimiye igisubizo muzangezaho bidatinze.

Ugukunda Jean de Dieu.

Ubwo nyamara Nyiramfakaranye we yali akili ku kazi k'ubwalimu; gusa aka reba ukuntu azabana n'undi mwalimi bikamushobera. Kuzahorotera icyo mu cyaro? Biteye agahinda! Ubwo aliko uwo musore apfa kumureze aho. Ubwo aliko ntiyahwema gushakisha ukuntu yakwibonera undi owo ngo amujugunye. Cyakora ngo naramuka abuze uwo ashaka azapfe gifata uwo nguwo. Ngo ubuze uko agira agwa neza"! Maze dore uko yaje gusubiza ibaruwa y'uwo musore.

Kivumu, le.....

Très Cher Jean de Dieu,

Nkimara kubona ibaruwa yawe ibyishimo byahise binyuzura umutima. Ubwuzu ibineza nese, reka sinakubwira..... None rero nagirango ngusubize vuba kandi uko wifuza.

Amagambo yali akubiyemo yali asobanuye, kandi nizeye ko wayavuze uyakuye k'umutima atali ibikino, kuko nsanzwe nzi ukuli kwawe.

None rero urabona ko uwo mubano wacu twembi unsaba wishi miye rwose kandi sinshobora kuwanga cyangwa kuwitesha: Ajiko kuko ntitegeka; kandi nkaba mfite ababyeyi bombi nagirango rero uzabanze ubibabaze nyuma babyemera bikaba binyuze mu nzira nziza.

Amagambo y'uyu munsi ni ayo, asigaye n'ayo ubutaha.

Ugukunda cyane

Jeanne d'Arc.

Ni uko kuva uwo munsi umuhungu anambana icyizere. Atangira gusaba uwo ukobwa ndetse biza kugesa aho baza gukwa. Ikwa lirarangira, aho ko nanwe rero mwiyumvire ubukwe bugiye gushya mumve uko byagense. Nanwe mwiyumvire ikibuka umutindi gusinzira. Reka lero umuhungu yikore aje gusuramukobwa. Nyine ngo bakorane programu y'ubukwe bwabo kuko bwali bwegereje. Alike abanze kumwakindira nyine amumenyesha ko azamugenderera ku cyumweru. Jeanne lero akaba yali afite undi muhujgu wiga i Burayi nawe uzamugenderara. Uwo muhungu ahagera mu masamunani yakodesheje imodoka n'uko araza atumiza n'inzoga baliywere, mu masaa kuni Jean de Dieu aba nawe agejeje ikirenge. Arakomanga umukobwa abanza kumuninira aho bigeze arasinagira arakingura kuko ijisho ryali mimaze guhena. Ubwo umuhungu arabusuhuza bamuha ikirago alicara, ubwo aliko abandi bagunya kuvuguta akabyali ndetse bageze aho nawe baramwibuka bakajya bamwuzuliza mu kirahuli cyabo bakamuha nawe akihera igifu. Niba aliko yagumyaga kubareba cyane simbizi! Alike akanywa umutima utali mu nda! kuko yarebaga agasanga atali mu mwanya we; agashaka ukuntu yamenyesha ikimugenza akabura umwanya.

Abonye bimushobeye ashaka noneho ukuntu yasezera ngo azagaruke undi munsi. Kuko yangaga kuvugisha nabi ngo atanujubya.

Mu gihe yendaga kwikubura ngo atahe nuko wa musore wundi uvuye i Burayi aranguliza akabyali k'indeka mu kirahuli aheresa Jean de Dieu. Ahita rero abwira Jeanne ati: "Mperekeza ndatashye, kuko imodoka y'abandi nayitindanye! Nuko bahagurukana ubwo. Umukobwa asiga abwiye Jean de Dieu ati "Naha aho ndaje." Bageze ku

modoka umusore ati: Ese ntuzaza ngo tujyane ko nkugarura vuba? Nonese si imodila; urabona ko tuli butinde? ~~Esaxxiuxa~~ Umukobwa muzima yinagamo bagenda ubwo yitambika mu makusi amererwa nesa.

Bagiye he? Muli ville.! Gukora iki? Gufuraha! Uwo muhungu amusize he? imuhira! ari kunwe na nde? Ntawe amuzilátse ku katsi gusa? Ubwo se amugiliye neza? Ubwose wowe ntibiyunvisha ibyo amu koreye? Ni uko Ntibihizwa arategereza mpera! Abura uwamuvugisha kuko Nyiragahinda we yari yibereye mu gikoni atetse. Naho Ayinda yibereye mu rutoki arushangururira . Bali batanze umwanya da! Ngo abasore babe bibereye mu byabo ngo niyo majyambere.

HABAMAHIRWE Spéciose we yari yagiye mu guca ubwatsi mu bandi bakobwa kuko abo basilimu yabagenderaga kure cyane.

Nuko rero NTIBIHEZWA abuze uko agira alikubura aratana.

Dore rero icyo yagiye yiyemeje abwira iwabo, ati: "Babyeyi banjye mwansabiye mubishaka aliko none ubu umukobwa yankoreye amarorerwa. Ku buryo mvuyeyo muzinutse. Inka yanjye ndayiretse inzoga zanjye zigende zihere, isuka n'ikibindi nibatware aliko icyo nshaka n'amahoro. Abakobwa baliho benshi nzaba nshaka abandi. Ababyeyi be rero urumva ko nta kindi bagomba kwongeraho nyuma y'ibyo. Bagwa mu kantu gusa barekera icyo.

Dore uko yandikiye umukobwa.

Karuru, le.....

Madamasela Jeanne,

Nkwandikiye igitaraganya nkimara kuva iwanyu kugirango igihe uzabungukira umenye imigambi nafashe nkihava.

Ngirango usi neza ko nali naragusabye ngukunda, none ngirango ibyo wankose uyu munsu urabyiyiziyek

None aho kugira ngo dutere amahane, umubano wacu uhagaraliye aha. Ntuzandenganye mwana wa mama si jye ubiteye.

Amahoro meza.

NTIBIHEZWA Jean de Dieu.

Dore rero uko umukobwa nawe yahize amasubiza.

Kivumu, le.....

Bwana Yohani,

Ntibintagaje kubona unyandikira aya magambo.

Ahubwo ugize neza watekereje gukora gutyo? Mu by'ukuli ntugirengo ndababaye. Ahubwo worosoye uwabyukaga. Mase si wowe musore wenyine ugende ushake undi nanjye ndacyari muto sindiheba nzasha ka nanjye undi umutima wanjye uzagwaho.

Ugire amahoro.

NYIRANFAKARANYE Jeanne d'Arc.

Ni iyo rero inkuru ya Jeanne y'isabwa rye ubukwe bwe burapfa, ndetse no muli iyo minsi ninabwo yahise ahagali kwa ku kazi ni uko none rero ubu yerekeje iya Kigali. Reka mbakomereze rero naho uko byamugendeye.

Aliho mbere yo kugutekerereza ibyo byose, mugenzi ~~xxx~~ ufungu-
re amatwi ukomeze umutima. Sinshaka amalira cyangwa amaseka. Kuko ntagushinyika cyangwa se guhinyura. Dore ko ali nawe ubinyisabiye. Simunegura cyangwa ngo musebye ni mushiki wanjye. Utazavaho unabiseka akazamubyara nkawe. Dore ka na se atahamagaye. Aho yalinze kumunanira we atali yaragoragaje?

Reka se shahu Mfujuru? Nanyihanganiye tukibana nkatwese ubu ageze kure nk'izuba? Ese wowe wabona umuntu wagize ibyago nk'ibyo ukamuseka sha! Ni uko rero ngaho tega amatwi nkubwire kandi rero nkunda umugabo utantaba mu nama!

Uva rero ibyo nkubwiye si inkuru mbalirano si n'impimbano. Ndakubwiza amanyakuri unsiho kuva kera twacudika. Maze ahasigaye twiyu-
mvilire, kandi rero wilinde kumbaza menshi udatuma nteshaguzwa. Simunegura ni mushiki wanjye. Ndabiguha neza uko byagenze, kugirango nawe bigufashe kumenya abakobwa. Ndetse no kugirango abadashobotse ujye ubaha inama, nibakunanira ubareke aho kuryitesha.

Ntabwo nawe uyobewe imbaraga zabo zituma biyenza ngo wenda babona umwanduranyo. Ndetse no kugirango nkweze ko nvuga invaho, ndi bukwereke ibaruwa yandikiye ageze iyo ari. Uzabigire ibanga ni wowe mbwiye. Aliho shahu ceceka. Aliho mbere ya byose banza umenyeshye aho ahaga raliye muli iki gihe. Ese ko umenya uli intumwa, ntitwaseseranye kutandogoya? Kandi wabona mbwihoreye. Oya ngaho komeza sinongera rwose. Aliho rero ubigire ibanga: Umva re! Aliho wowe uyobewe iyifata ryanjye. Naho rero nimbisanga hanze bizatuma ducana umubano. Naho unbundi ubiyitayeho byatuma umenya n'abandi umutima w'abo. Kuko we yaralitaye urwe rwarushe. Ahubwo na bagenzi be bumvireho. Urubategereje niba nabo bifashe nabi. Batazavaho bibeshya ko kwiralika bigira umumaro.

Erega shuhu, ntaho ubeshya, kuko hali umwana w'inshuti yanjye wigeze kumbwira tunganira ati: Urucuruzo ruragwira ko Data buja" Kandi uzi ko mu Rwanda tutavuga kimwe cyane n'ubwo igihugu cyacu atali kinini cyane bikabije. Aliho nunvise iyo mvugo ye n'iyi nteruro mbitekerezaho nunva binyuze amatwi n'ubu uwo mwana ari kure, aho mpora mutekereza, nkanamwikundira kubera imico ye myiza n'ibitekerezo bye yihoranira.

Twakundaga rero nawe kuganira bene ibi biganire tukavugaga byinshi bikanatwigisha ibindi bifitiye abato akamara. Nabitekereza nabona n'ingero zabyo ngatangara. Aliho se sha! Uretse ibyo kuba icyo he wakwiriye ujya kuragira iyo uzi ko ilibutembe?

Ngo ibe yalinda igusigamo invune? Yo kagwa mu rugo? Niko se di Mfuyuru! Kurushywa n'ubusa kandi ubizi si amakuba? Uwo muruho nawuhunga ahubwo ngafata indi nzira, cyangwa se ngasaba inama.

Aho kwiyemeza ngo ndinagije kandi ejo bikangaruka.

Ako kali agaparu, n'ubundi ngo agaparu ni agashekeje. Maze rero reka nguhe umwanya ungarukire kuli ya makuru ya wa mwana w'umukobwa unkomereze aho twali tugeze.

EEEEH, EEEEEH! Nibyo koko sha! Nali nabyibagiwe. Nuko rero mumaze kumuhilika muli enseignema, amaze nawe kwitesha umusore wali kuzamufasha mu byago, ubwo ahita nawe agana icyo mu mijyi. Ngo agiye gushaka akazi keza ko mu basilimu. Ngo no kuba mu cyaro yali amaze kubisaya!

Yagiye ambwiyeye ati: "Aho uzi kubana n'injiji sitazi na linwe kô umuntu ashobora guserebera no guseba bidasubirwaho? Nti: Wakwiguniye n'aha ra! ukamenyera ko akabi kamenyerwa nk'akeza? Ngo: "Reka reka utansuzugura! "Ukaba unshyize hasi. Hungamo nti: "Ese ubu abatubwira bo wabagaye iki?"

Honye tugiye gutongana kandi dupfa ubusa, kandi nzi ko buli muntu agomba uburenganzira bwo gutekereza no gukora icyo yumva kimumeraye neza mu gihe nta wundi muntu kibogamiye, ni uko murekera amahoro yifuzaga. Nti "Ngaho Nyakubwira uyu mwanya ni uwanyu!" Genda nzaba ndeba akawe! Nti nugera ku ntego ugamiye urage wibuka abo usize inyuma!

Anseseraho neza numva ndanyuzwe ku mutima "noneho njyewe sinzi icyo nisize!"

Ubwo nkaba nali mfite magana abili aho ku mufuka gusa, mpita musingilizamo ijana; aliko rero icyo gihe ryari ligifite agaciro bitari nk'ubu nti: "Umbababire kuko ubu usanze nkennye, aliko mfa gushyikira icyo mpamba; uzayigura "Fanta" nibigukomerana.

Nali nzi ko yize kandi agiye mu ruganda rw'amafaranga agomba kuzakira byanze bikunze ninayo mpamvu ntashobora kwisibira amayira mugilira nabi kuko wenda yari kuzandengera nanjye ngeze kure kuko no mu "Kinyarwanda" bacya umugani ngo "Umukobwa ni nyampinga". Ubwo aliko agatima kageraho kagakomaho nkibaza nti: "Mbese Nyagasani ko ntarutambulira imfusha ububiza uliya we ni uruhe?"

Bikambana ikibazo kinini ntashoboraga kwisubiza muli ubwo busa bw'igihe kuko ntacyo nari nakamumenyaho.

Bitye bimbanana urujijwe, nsigara mu kantu, Nashobowe!

"Mbese bikubana urudaca" Ni uko shahu Nzabando" Aho ahubwo urangobotse. Iryo niryo jambo nyakuli. Komeza aliko nagirango ngusongere mu magambo. Dore rero ibindi bibazo nibajije akimara kugenda.

Agiye he? mu mujyi. Kwenda iki? Gushaka akazi! Kwande? Ntabwo nawe ubwe ahazi. Kazi ki? ntabwo akazi. N'akabura se ubwo azamera ate? Ntakabuzza azandavura kuko i Kigali ntihakinishwa! Hali amafaranga yali apfunyitse? Nta nalinwe Emwe habe n'ihafu? Uretse rya janalinwe gusa nalinunagiye! Lizamumalira iki? Kigali ko mpazi? Sinalubeshya! Nonose ko aliryo nali mfite gusa nali kwiyahura? Oya da! N'aho ndetse ngira ubuntu! n'ubundi butiza urugi!

Niba se yarabonaga ko azamererwa nabi ibe yararereraga kujyaye? Umva shahu rero nawe ngo urateta! ubupfayongo se bwamukundiye?

Kaze rero shahu nawe Nzabandora ureke wiyumvire ibyago bye! Agize guhubuka mu rugo iwabo batabizi, ngo agiye iyo ntazi kwangara! Nta nabusa abasigiye kandi aliwe wabonse akabanyunyuzza! akabica urw'imbwa! Akaba abasize iheruheru! Ni uko mbese wabimenye! ndumva unkuhikira nesa cyane.

Ni uko mbonuc arenze atagigarutse nanjye ndatangira ndibwira nti: "Uliya mugwegasi nahanye none akaba amaze kunanira, none akaba yifashe kuliya, ni agende azabonerayo rubi.!" Dore ko nanjye nsa n'umupfumu. Biza avuga.

Nyamara iwabo babonaga ngo acagura inyenda, ishaje anagira bene-Nyina bo bakibwira ko agiye kumesa! Naho indi alimo kurunda mu ivalisi yaguliwe n'iwabo akijya mu mashuri makuru. Naho ubwo ntibamenye ko we bucya yatamutse! Yohoshye: ni uko mbese wabimenye!

Yajiraye ku kababa inkoko niyo ngoma! Bigeje je mu museso arabyuka iyarutara, nuko afata iya "Rwebeya" Ati: "Kwaheli n'icyaro"! Erega mugenzi ntiwumve utyo ngo ugirengo ni ukumutuka, cyangwa se ngo ni ukumwanga reka da! Ahubwo ni ukubura uko namugira, nawe urebye aho asize iwabo ntiwaba ukimuciliye n'akali urutega! Ahubwo iyo niyo mvugo ikoresheya bene abo bana bigize ibyomansi! Bigize kagarara.

Ubwu nyine nawe urabyumva si uko ari unukobwa tuvugiraho gusa ahubwo ni abana bose ari abahungu cyangwa se abakobwa batangiyeye kwigira bya "Rutare".

Urugendo rw'iyi Hogoza rero ryahogojwe abasore.

Aho mugabo xbene amashuri ntibabura n'imigisha y'akanya gato. Sha: Dore nawe ibarurwa ganyandikiye akimara kugera iyo ari, yerekeye nyine iby'urwo rugendo.

Yanyinyandiyeye mu gifransa aliko ndagerageza kuyisobanura mu "Kinyarwanda". Ubwo se yalindaga kunyandikira mu gifransa yali ayobewe ko amashuri yanjye angana! Yali ayobewe ko ntaho nize? Ntaw-

murenganya aliko kuko wenda ahali abageze mu "Kizungu" babujijwe kwandika i "Kinyarwanda! Ubwo se yalindaga kunyandikira igifaransa yali ayobewe uko amashuri yanjye angana? Ntawamurenganya aliko ubwo wenda yageze mu kizungu amaze kwibagirwa urulina rwacu mbese mbwxxxxxxxxxxxkizungu xxxxxxxxxx ubu n'igifaransa ab'ayo bese bakoresha gusa? Nicyo da! Noneho nibyo ndamwunva.

Ilindi zina ryanjye rero ni Christophe, ntibigutangaza kuko burya ndabatije n'ubwo nomera bike. Nako reka ibyo tube tibicumbitse, turebere hamwe iby'ayo baruwa ya Jeanne d'Arc kuko niryo zina rye nawe lindi ryo mu idini. "Abapadri aliko ndakeka ko nabo baba barataye igihe bamusukaho amazi cyangwa se ayo mazi ntacyo amaze. Umva umuntu n'akasi ke, kandi nawe tumurekere umutima nawe siwe.

Dore uko atangiye.

Kigali, le.....

Cher Frère et ^{le} Christophe,

Mkwandikiye iyi baruwa ngutashya cyane, kubera ko ngufitiye urukumbuzi rwinshi cyane, kandi ni wowe nshuti y'amagara nagiraga, Urumva ko ntabura kuba ari wowe nabanza kugezaho amakuru yanjye, kuko ari wowe nizeraga cyane, nawe urabemera.

Ubu rero shenge nagirango ngutekerereze amakuru y'urugendabwanjye, kuko nabonye rutangaje cyane. Kuho rero ntarabona umwanya wo kwandikira ababyeyi banjye uzaba ubanyuliyemo mu makuru yanjye n'aho ndi ubungubu mu gihe bategereje ko mbandikira.

Burya rero tumaze gutandukana, ngende nguhagaralire ku muhanda munini, nta faranga mfite ku mufuka uretse rya jana vamfunyikiyeho impamba, ndetse ryakuye ahasi! Ninayo nparvu mboneyeho umwanya wo kugushimira byinazeyo di! Imuna iguhe amahoro n'amafaranga. Nzahora ntekerese icyo naza kugeza gupfa. Amaherese ngomba kukwitira! Ndetse yiba linwe wali kuzanyarukira i Kigali twabonana!

Nako rero ngira ntya mbona imodoka y'umuzungu iraje. Muhagarikana amasoni soni menshi cyane. Iby'imana mbona arahagaze, turagenda n'ubwoba bwinshi, kandi ari nako igitima kiduha. Ngirango aransha amafaranga! Kuko ubwo hafi hamwe kuba mu ma saa kumi n'igice, kuko nali nagumye guhagaliye izindi zanga nabuze icyo ntanga kuko amafaranga yali atuzuye. Naratesetse wowe!

Ni uko ari "Ese uragana he Madamase? Nti "I Kigali".

Ahagana he? Kuli rond point. Kuko ntahandi nali nzi ngo abe aliho mubwira ngo shangese. Ni uko tuhageze ngira imuna ntinyabaza na limwe.

Nawe urunva ko namushimiye byinazeyo. Alike niba yali umupadri simbizi kuko numvaga avugisha mu kinyarwanda.

Ni uko nkanaguzwa amaso hirya hino, mpabura umumenyi. Nshaka wa muzungu ngo mubwire ajye kuncumbikira ndamubura ndanga yagiye nicuza impanvu ntamubwiye hakili kare!

None nali kubigira nte? Ko nali mbuze uko ngira?

Nyuma nsa kwibuka ko muli home hali umukobwa twiganye muli ishuli kera witwa Uwimana; ni uko njya kumubwira ngo auncumbikire n'ubwo kw'ishuli twanganaga urunuka! Ni uko ndahabaliliza mbona ndahamenye, hanyuma ndarayo mbona iryo lirakeye!

Yewe: Amaburakindi yihetsa umwansi! Bukeye cyakora mvayo ngumya kuraragusa ntyo hose hirya hino.

Amezi abili alinda yihilika atyo yombi nta kazi mfite. Ewe uretse n'akazi nta n'icumbi lifashije nalinwe nali mfite.

Sinzi rero ukuntu naje kubona akazi ko kuba "Vendeuse" mu iduka ry'umuhinde mpakora amezi atatu gusa, ashize ndahava kuko nyine we yampabaga make cyane reba nawe ibihumbi bitatu gusa yampaga i Kigali kandi nkubitiyeho no kuba umukobwa nvuye mu cyaro ngikeneye kwifata neza nk'umukobwa w'umujyi. Nkigabulira nkucumbikira nkagira no kwiyambika. Ni uko ndongera nirenza andi mexi standatu ndi shomeli.

Ubuzima burengera bumera bwabundi.

Nyuma hali umuntu w'inshuti yanjye twali tumaze kumenyana waje kunsabira kujya kwiga imashini yo kwandik akazi bita i Gikondo. Umwaka urangira nanjye menye kuyandikisha. Ubwo nyine nkirangiza muli Ambasade y'U Bufaransa bahita banamira mu birere ngo njye kubabera umukozi. Ubwo akazi ndakahashitira ako kanya. Ubu kandi mpamaze amezi abili. Alike niba hali umuntu uhamerewe neza ni njye! Kuko ubu bantangiye bitandatu kandi ndacyali mu igeragezwa. Ukwezi gutaha rero bambwiye ko bazampamb ibihumbi cumi. Limwe na limwe rero abo bafaransa nabo rero bagumya kumubereza, tukajya muli za week-end, ubundi twaba ntaho twagiye, bakanturara iwabo mu rugo. Tukaganiliraho bityo sinurwe ndambiwe kubaho. Alike sinakwilirwa nkubwira ukuntu nabanje guteseka; mbere y'ubu buzima bwimfite. Mbese nawe wabyiyumvisha ko nali ngiye guserebera.

Yewe ni amabanga nzi ko byakubabaza, mbikubwiye ubu. Nzaba mbiguha ujya kunsura kuko muli iyi minsi itaha ndateganya kuzagutumira, ngo uze kuko uko merewe, ngutembereze muli Kigali ujya wumva! Kandi nakwereke n'ubwo nshuti zanjye s'abafaransa.

Cher Frère, ngusezeyehe asigaye nzayakugezaho ubundi, ubutaha ko nawe ntuzatangwe kungezaho amakuru yo muli icyo cyaro cyanu, kuko yacyeneye cyane. Kandi azantahilize abantu bose bantashya.

Tu soeur Nyiramfakaranye Jeanne d'Arc.

" SI

UMUGANI"

HYIRAMPAKANYE

YAPPUYE URWO BASEKA.

++++
++++

MMRABIGWI - MUBERA Gratien

Abantu benshi, bambira ko bakunda iki kiganiro, tugirana. Koko rero abagira amatsiko, uwete w'usubyezi, bakunda kugishilira ubute, bagikulikira cyane, kuko bumva kandi bakagikundira akamara kanini kibafitiye.

Naho rero abarambirwa vuba, bo bantererana, bidateye kabili, nibura ngo babanze basogongereho, nabo ngo biyumvire ubwabo uko biryoshye batagombye kusabibabwirwa, ahubwo nabo ngo basabone icyo babara!

Nyamara usanga abamenyerewe, bifusa guhamana na nje iteka; "Umumararungu", kuko bareba bagasanga ntayindi nshuti nshya bangurana naye. Kuko? Kuko nkunda kuganira, kandi nkagira ibanga.

Ali abato ali abakuru, buli wese tunganira ibimwerekaye, kandi binamushishije. Ahubwo ibiganiro ngiranye na buli muntu ukwe, ndabivangura, kugirango umukuru maganilire iby'abato b'ubu, umute nawe kandi, mumenyeshe iby'abakuru batubwira.

Bitye buli wese akabona mu inyigisho zimubereye, kandi sihuje n'abatwara y'iki gihe tugesemo. Kuko buli wese aba ashaka guhuguka mu bintu by'ibyo bigero byombi.

Ntawe utaliboneye uko umuntu nute iyo ahuye n'usheshe akunguho uko bigenda! Baratinyana rukabura gica, ntibashobore kuganira ngo bashyikirane bihagije, koko baba banyuranyije amatwara, n'ibitekerezo.

Nyamara, uwo mukato unyuse hagati y'ibyo bice byombi, wagombaga gusibangana. Kugirango ubuho, umushyikirane, ubukijurane mu bantu bishobore guterera iyo mpinga ndende kandi rihanije kuzamuka.

Bitye, ninabwo igihugu cyakwitirirwa iryo sine ryacyo, ari naryo nyakuli, dukomeje kwungura uwo muco n'usubane wacu wa "Kinyarwanda", ari nwo wa "Gihanga" dukesha abakurambere nanyuze haruguru.

Uruhare rwacu natwe abato ni ukurushaho kwukungahasa, no kwuvugurura, aliko tutawutesheje ishusho ryawo wa "Kamere-Nyarwanda."

Ibyo rero ndibubabwirwa mu murya uje, ndibwibande ahanini k'uburyubwirako, nibwo menyerewe, kandi ahanini nanarwo runshishikaje. Ngirango nta n'undi rutatashishikaza, kuko utaramenye ikibazo cyawo, cyangwa akiyumvisha, ntacyo amaze.

Icyo kibazo ni icy'igihugu cyose, ni icya buli mubyeyi uwo aliho wese, cyangwa se undi muresi wabyitangiye; Mbese ni icya buli "Munyarwanda" wese urutuye kandi ukunda igihugu cyimubwira.

Ali uwabyaye, ari ingaragu, ndetse n'kivuka usanga alicyo akurana. Murumva rero ko niyise "Nshuti ya Bose" naba ntibeshye kuko aha buli wese ahafite na uruhare runini mu gipande kimwerekaye, kandi afitemo ubushobosi bwo kubaka igihugu cyacu.

Ali abakuru muri twe batwumye baduhe inama. Abato natwe kandi ntitwiyuzvilire ngo twumire. Ngo tuvugire agati mu ryinyo, ngo bise ngarase ngo bisisana! Oya ra, aho twaba twibeshye bikomeye, ninaho ibyago byacu bitangilira. Ubwo urumva ko ntaho twaba dutaniye n'inka bashobazamu cyuzi, itasi ingamva, ntinabaza. Ibyo rero u Rwanda rushya rurabyanze cyane! Bushatse kwifata dutyo badushakira, urwuli, bakarusitira, tukiberaho ngirango rero nta n'umwe wifusa ibyo ko byamubaho!

Ahubwo rero rubyiruko ibyo tubirwanye, turashaho gutekereza ukuntu twarushaho kubaho dukulikije amatwara y'igihe tugesemo, naho ubundi twatanzwe.

Etakugirango twerekwe insira y'umukiro tuyitashye, cyangwa twange inama singirakamara, ngo byinjilire mu gutwi kumwe bisibokere mu kundi; icyo gihe twakwitwaga "IBIRUMBU". Icyo sinari naryo rero ntawe uryishimiye na gato, uretse nyine babandi ba "RUJEBEJEBE" bapfuye umutima bakivuka aliko nabo tubirwanye, aho bali hose, kuko baraduseberesha izina dukuliyeje "URUBYIRUKO".

Ubundi rero usanga hari aho bamwe twibeshya ngo turakora ibyacu, bya gisore ngo bya "Kijyambere" kandi nyamara bidafite icyo bishyigiyeho n'icyo bigamije bisatugesaho.

Umuntu mukuru yavuye ngo ceceka wa mbosi we" Ngo icya njiji ko isi igiye kuvirangiriraho, kandi irarondogora mu biki? Undi ngo mwihorere shahu yabiyemo bwana!

Ngo buliya se ugirango ari aho igihugu kigese? Nyamara kandi amagambo ya baba basuzuguye, yasuye na ibitekerezo n'inyigisho nyinshi, s'ingirakamara. Kuko abashyigiyemo ahanini kubyo yiyumviye ubwo, cyangwa se yibonye, ari nabyo byatumye agera aho yigejeje!

Ahubwo twe twabyirukako dukwiye kubumva, tukabitekereza, tukabijagajaga, tugatoramye ibihuje n'amatwara y'igihe twatunguye bityo tukagera ku kintu kigaragara kandi kibonye igihugu.

Brega n'ubundi ngo "ugutanze mu kibo aguhaza intore" Uwaciye uwo mugani se yalibeshye utimujya mubyibonera? Shaka shaka icyatumye urushaho kumererwa nesa uhungiyemo kure umuvumo w'ababyeyi wanyamye. Kubera uburangare, ubwirarika, ubwiyandalika, uburara n'ubwomanyi, cyangwa se ubwirarika bidafite epfo na ruguru, tukirengagisa imilimo

idufitiye akamaro ngo turanganiye ubukarani tutasi na bwake bute. Kandi ntawe utasi ibyago iso ngeso mbi sizana mu bana bifashe batyo bakibwiruka. Ndetse hakaba ubwo banwe basikurana k'uburyo usanga na banwe twakwita basheshe akanguhe balita mubonye babyaye, kuberako basikuranye mu gihe bali bararenze ibanyiro! Ibyo rero usanga bitesha bene aho agaciro mu gihugu hose.

Ibyo rero nkabona byatuma duteshuka k'umugambi twaseseraniye "Umubyeyi w'u Rwanda" wo kumufasha kwubaka igihugu cyacu, mu mahoro, ubumwe n'ubwitange bwa buli wese mu rwego rwe. Cyane cyane twabwo urubwiruko.

Fanga gato ufite, ejo usatanga kanini utasi kandi utavunitse. Twabwo rero rubwiruko twakora iki mu bintu? Ngibi: Si bikeya kandi si byinshi k'uburyo twavuye ko bivunanye.

Twumvise inama tugibwa, tukarwanya uburara n'ubugwamba, ntitube ibigwari, tugahagurukira imilimo y'amaboko n'indi yose dushoboye gukora, mu ntego rusange yo kwubaka igihugu cyacu, mu nsira ibonye amajyambere tugezemo;

" NIWO MUGANDA RUTURA."

Reka rero turebere banwe ibitubusa kugera kuri icyo ntego y'igihugu y'ingirakamaro maze tugerageze kubyilinda.

Dore urugero rubitwumvisha nese:

SI UMUGANI : NYIRAMPAKARANYE YAPFUYE URWO BAZEKA.

Navutse nkubagana na n'ubu kandi sinacogera kuri icyo ngeso mbi . None umungiro inama y'ukuntu nasabigeka. Gusa kera nakubaganaga rwana aliko ubu nasigaye nkubagana "Kigabo" akenshi ubukubaganyi bwigisha byinshi, aliko icyo umuntu arengeje igipimo, biba bibi ndetse bikaba byanamuviramo ibyago. "K'uburyo umuntu yagwa mu rusi arwita ikiziba"

Ubu rero nanjye nkaba nishimiye kwongera kubona umwana wo kuganira namwe hano, ngo mbanyuliremo bimwe na bimwe nagiyeye mbona muri ubwo bukubaganyi bwanjye. Si ukubatera igihe ahubwo ni ukugirango namwe mubikuhirane nese mubikuremo isomo rya kigabo lisabagilira akamaro.

Erega n'ubundi ngo abana bese hi banwe : Gusa icyo banase guca akenge nibwo bashobora kubatandukanya bavuye bati "Kanka uliya asaba imba, undi ngo "ni umuhamu" Naho undi rero ngo ni "Igishamba". Bitewe nyine n'amashyamba yabo babona babwirukanye.

Umva rero nanjye nabonye byinshi aliko uyu muntu ndabanyuliremo duke kuko igihe ari gito; Ibisigaye tusa bya tubicagagurira aho duhuliye, mu gihe dufite akanyu gahagije nko mu gitaramu, mu kiganiro nk'iki se n'ahandi.....

Cyakora mu byo ngiye kubabwira, ntawe mpitiyemo ngo akora atya, ahubwo tekeresa nawe urebe aho igihe kigeze nawe wibase iby'iyi si si uko byifashe. Wibase nawe uti: "Nk'ubu se jyewe mbalirwa mu kihe gice?" Naze icyo wisubiza araba alicyo." Kugirango nawe utasata umurongo w'abana b'abantu"

Bityo ugahinduka "Ruvunwa" Kandi bitali ngombwa. Ngirango nanwe swagiye mubyibonera, abantu bagiye bifata batyo uko byagiye bibagendekra!. Erega n'Imana iratanga ibihano kuli iyi sinuko tatabyitaho ngo tubimenye! Utabyenera rero nafatire urugero kuli ibi bikulikiye ngiye kubatekererese!

"SI URUGANI, NYIRANFAKARAMYE YAPFUYE URWO BASEKA!

Aliho abere yo gutangira iyi nkuru ishimishije cyane nagirango mbaze nisekure ku bahuje isina na "Nyirapfakaranye bese" Ngirango rero muri ko abantu benshi bitirama kandi batasiranye cyangwa se badaturanye. Bagati aha rero muruma ko umuntu atasira amakosa y'undi ngo ni uko bahuje amasina baba bitirama.

Mali aho rero, ntihazagire uwikeka cyangwa ngo akeke mugenzi we k'ubusa ngo ni uko yitwa atyo.

Ahubwo uwo tigiye kuganira hano, ni "UMUKOBWA" nyine witwa "Nyirapfakaranye wibwiraga ko ari mwiza cyane, ndetse ahubwo tugira isano mu byo imiryango, ni uko Imana isa kuzuha amahirwe arayitasha, nayo rero ntimuyayobewe ahita amutera umugongo. Ubusina bwe bwose aburungisa atanga impongano s'icyo gikorwa ku isi.

Nagirango rero nanwe ababere urugero mutasagwa muri bene icyo cyago kandi mwali mufite uwanyu n'igihe cyo kugihunga.

Kandi rero nawe mukubabwira ni uko yapfuye, kandi abere y'ibyo bisanzwe, nali narabanje kumusaba uburengansira bwo kugirango nsagerageze kwandika ibyo ngiye mbona mu busina bwacu twembi. Kugirango mu gihe cy'amatage, umwe agire urwibutse rw'undi. Amuhese k'umutima kuko twari inshuti s'amagara, kuva mu bwana;

Ubuho ibyo ahita abyakirana ubwusu n'umutima mwiza cyane. Urumva naza ko atari gushobora kumpakanirira aho kandi yari na "Kushiki wanjye" mu by'imiryango! Yari umwana twararanywe, ni hambere, kandi ubuho nje ndakabakaba iswe ya Yesu. Muliye umvisha rero ko ntacyo nawe namuhimbira cyangwa se ngo mukabirise, ngo uko yitabye imana, kandi yari inkora mutima yanjye.

Aliho kandi ntamuseke, si urw'umwe ahubwo mufatire k'umutima nk'ubwagati niko bavuye mu kinyarwanda.

Ahubwo dusabe Eureka!

Yewe: nagumye kubikimbira mbisha amatsiko, none ubwo bigese aharyo-
shye, nimukube akabero nase mbibahe nese.

Hali n'andi masina muli buhoro nayo, nayo nagirango mba-
nse mbabwire iby'ayo aha rugikubita.

Hali:

Nyirafakaranye Jeanne d'Arc: Ni uwo mukobwa w'akatarabo-
noka.

Nzabandora Clément : Ni uwalimu wali mugenzi wa Nyirafa-
karanye.

Banyangiliki Théophile: Fonctionnaire muli Ministère ya
coopération

Ntibiheswa Jean de Dieu: uwo ni umusore washakaga gusaba
Jeanne d'Arc aramubenga adaseka.

Bizabavaho Dieu Donné: Ni uwali ufite akabali acurusa udu-
congo n'insagwa.

Ayinda Paul: Uyu rero akaba umusasa, se wa Jeanne.

Habamahirwe Spéciose: Uwo nawe ni Mwene Nyina wa Jeanne.

Nyiragahinda Primitiva: Uwo rero mwamwibwira : ni nyina wa
Jeanne.

Dupont Jean Pierre: Conseiller muli ambassade y'ubufuransa
mu Rwanda.

Kfuyuruhe Christophe: umuhungu wibera mu giturage, nyine
musasa wa Jeanne mu by'imiryango.

Nzaruturamo Taddée: Musasa wa Jeanne kuli se na nyina.

Nimwiyumvire rero bitatangiye nk'ibya cinema.

Nyirafakaranye yali iki? Yagise ate? Yabayeho ate? Tubite-
keresaho iki?

" Si umugani" Nyirafakaranye, yali umukobwa wo mu bwoko bw'Abasindi.
Akaba na none akomoka k'umurenge bitaga "Busindi".

Sinze rero impanvu y'icyo cyitiliro. Akoko ngirango muzi nese ko
Abanyarwanda ba kera bakundaga gutura hamwe mu gatsiko k'umurenge
unwe. Bakulikije ubwoko bw'ikinyarwanda. Kugirango barusheho kubana
nese no gufashanya, gutabarana se batewe, cyane cyane aliko kugirango
barusheho kwungura umuryango ngo urusheho kugira amaboko.

Uretse ububyahindutse! Aliko ubu ho birumvikana ikibitera.

Nase reka twikomereze iby'uwo mwali mwiza cyane, ufite
amenyo y'urubura, akagira ishinye y'igikara, mbase reka tuvuge
sahabu ngo niyo nese.

Ababyeyi bali abatindi nyakujya, kandi bituliye imisosi nire-
nire. Mbese nanwe mwunve ayo masina yabo: Hali se akitwa Ayinda na
nyina Nyiragahinda? Alike nta wabagayira amasina, ngo isina ni iliku-
jije mugabo wa Kigeli!

Ubwu se babuhorwa? ashwi da! n'aho bali amatare. Si bo biyise ko!
Abavandimwe ba Jeanne bakaba urwili! Nyamara akaba infura y'iwabo.
Nawe umukulikira rero akaba ubuheta mu rugo ari umukobwa nyine nigese
kubabwira Habamahirwe Spéciose.

Uwa gatatu aho iwabo ni we muhungu witwa Hsaruturamo Tadeyo.

Nyamara shenge aho "Umutindi yanitse ntiliva". Iwabo bitondaga
bitangaje bakagira ubupfura no kwakira! Gushyikirana n'abaturanyi
aho mu ipoli, yibe n'ubutindi bwaratumaga baba nesa sinabimenya. Akô-
ke nabyo birashobôka kuko ngo" Amaboko make atera imico myisa.
Alike se abagabo nabo ko batihishira, ko nabonaga n' Ayinda yililirwa
mu kilima, akahava ajya kwivumbira? Agashali! N'iyi kabaga kitambitse
mu jisho ntiyapimaga ibyo kwanduranya! Yelikururukiraga akigira imu-
hira! Naho ubundi keretse uwashaka kumutera urubwa.

Reka Nyiragahinda we, ntiyali asi hanze y'uruzitiro rw'isambu
y'uhugabo! Iyo yabaga ajereje akasi uruhande ruswe, ari uguhinga cya-
ngwa se gutera intabire, amaze guteka, akabona urugo ruli juse iwe bya-
baga ari ubuhoro.

Ntiyifatiraga umusambi n'umukobwa we Habamahirwe bakibohora? Ikindi ki?
Yewe, nyamara na Hsaruturamo nawe ntabwo yali afite amarere y'abubu.
Reka da! Atiliwe se mu muliso w'akanyabwoya ka se aho yatahuka akasamu-
gabulira? Yiliwe abungera, dukurahiye da! Muti abo bantu wabakemanga
iki?

Uwabona rero "Nyiramama wanjye" ariwe wavuye muri urwo rugo
ateye ukwe kwa wenyine wabona ko ari umubyalirano! N'ubundi ngo "Nta
muryango utagira ikigoryi!"

UKWIGA KWA NYIRAMFAKARANYE.

Reka Nyiramfakaranye rero agire amahirwe ajye mu ishuli. Ari
nawe rukumbi mu rugo rwa se uje kukijuka. Alike bahungu kwiga kwe biba
ingobati. Bitewe n'ubukene bw'ababyeyi, nase bigiye gubwira ku miraa-
li, imyifatire ye mu bandi ibigira agasitwe. Kwiralira kwe bituma avu-
wira na bese. Abigisha be bakamureba nabi kuko we yibonagamo nk'Immana
yareba umuntu akanubonamo ubusa. Nyamara uretse kwibeshya hali icyo ya-
rushaga abandi? Cyaha cyo gatabwa. Keretse kinwe gusa. Aho wowe ntuli
kwibeshye ugirango ni bwa bwiza? Reka da. Ubwiza se buralibwa?
Yabonaga ari igikara gisise, yibonera uwihereye n'immana afite akabi-
li kanose agatangira kugira ibibazo byinshi. Akibaza icyo rurema ya-

muhoye! Akibagirwaka nyamara ko hejuru ye hali abandi bantu basa n'ingurube baharuyeho ubwoya, akagirango ahali ubwo nibwo buntu. Aho kubabalira bene nkabo ahubwo ishyali ligacumbeka. Bityo rero atangira gushakashaka icyatuma asa n'inyama y'inyoni! Uwenda mwiza ntiyawutangwaho, inkweto mukwambara niwe babalisagaho kuli noda! Atimenye icupa ry'amavuta ku mutwe ntiyabaga ari umukobwa! Isuba ntilivuye ugasanga arashashagira nk'urugimbi. Erega ubwo bigatangira bikajojoba bigatamba ku natama no mu maso. Ahali umenya nawe ibyo gutwika imisatsi, yagiraga se? Reka yari injwili! Urusva nawe ko aliwe wadukanye insilini kuyisiga! Kimwe n'ibitambaromu mutwe ngo bihishe uwo mwanda. Alike jye nkibazaaho akura amahumbi aguswe ibyo byose bikanyobera: Reka nawe iwabo ntibali bakise ngo babimugulire n'ubwo ari ukomvica umutima bwose! Nta kazi yari ariho ngo bigaragara, yibe afite uko yapagasaga muri vacances, cyangwa se imana ikayamunanulira aryanye si nabimenya. Alike ngirango ntaho yigasse ikora igitangaza cy'amafaranga!

Iyo muri se iguse ibyo kwangisa ntiba igiye ilira? Ubwo se ayo yose aba atunse abashonji babili kangaha? Yewe ntawarubara! Nyamara nyakunyagwa ntiyibuke ko iwabo bashira nk'abarengi! Yabonye agese kuli icyo ntogo yishyira hejuru y'abagenzi be ngo arabarense. Nyamara akaba umuswa mu ishuli! Kuko atabonaga igihe cyo kwiga, yagitaga muri utwo umunsi n'ijoro, mu gihe cyo gufata notes nk'abandi we akirorera mu ndorerwamo yahoraga iwe mu bubiko. Akareba ko umusatsi we wahambutse agaxigira cyangwa se ko amavuta yashise k'umubili ubwo agahita asaba uruhusa uswigisha ngo agiye kwituma naho ni ukwitotobeka! Ubwo ishuli likibera icyo ngiryo umwaka ugashira undi ugataha. Wowe roho nk'icyo ngo nigire amahirwe mu busima? Yego dawe ya hali n'abagira umutima mwiza bagira ibyago alike ugasanga babali- rwa. Nk'uwo se wahere hehe? Nyamara bagenzi be mu kunwangebyali ngo- mbwa kuko icyo ntiyali inyifatire mu bandi cyane cyane ubwo umukobwa.

Yewe yali igicuma mu bindi! Yego kwiryoshya ni byisa aliko iyo ukabije hazamo ingeso n'indi! Kuko we yashakaga kwiremura.

Igihebwe kirashize rero nawe ngo ni umukobwa uvuye kwiga ubwenge, nawe nimwiyumvire igitera inkware ikirungulira. Agatumisa Ayinda ngo asase kuvakira. Nawe agahibikana bigasika ngo asanga niye ikibondo kizamukira!

Agashengurwa n'ivalisi ipakiyemo umugasiro v'ibitabo ngo nawe ni umuntu ugiye kwigira mu biruhuko. Aragomagira imbere ya se nk'igikomangoma. Ngo ni munyeshulikasi uhinze ngo abaturage bamutinye aho ku murenge. Nyamara se ubwo umva abisoma ryali? Yabonaga igihe se atagiye kwilirwa abeyaboya aho mu cyaro? Aliko tubivuye tubisubire iyo atiyica ntiyali mwiza aragasiga ubusa.

Ubwu rero yamara kugeraho iwabo akigira nk'igihinze. Barumuna be bakamutinye, bakamugendera kure kuko yabafataga bure. Euke bo batali barigese mu ishuli. Niwe wategokaga urugo rwa se bityo agahita yigira ikiroli aho hose, yigira impuguke n'akadakoreka nyamara ari igicucu bidasubirwaho, mwene Ayinda na Nyina Nyiragahinda.

Bene nyina babyukiye mu gishanga mu nsarwe n'urukangaga naho we akabyukira imuhira yosa ikirenge oyangwa se aryamaliye. Nta kunyusa umweyo aho mu kikoni ibyo guteka biragatabwa. Aliko ibyo ntiwabikurenganyiliza kuko baryaga liwwe mu muni nabwo igicucu nikishye.

Saa ine yagera akaba amase kulimba no kwiryoshya agafata iya rwebeya byo kubunga ngo nawe ni umukobwa ugendereye bagenzi be biganaga n'ubwo batamurebaga bwose: iwabo baba bavuye ku mushike v'igishanga, bagatangira gufuzugumba ngo umwana wabo yiliwe ubusa, kandi yaramenyereye kulira igihe. Barumuna be bagakoboka, nyamara habe no kubafasha umulimo n'umwe! Nyagasani se ubonye yaroreye umulimo n'umwe, aliko nibura akabavugisha! Akaba aliwe mwana mu rugo nyamara kuli jye mwita icyohe. Yewe ni koko "Ibyaye ikibose irakiligata" Kandi ngo "Ababyeyi bapfusha bahagalitse". Umva urwo si urupfu ni uruboso.

Ese nyine nk'uwo yitwa uwali? Mbese nyine igihe agarukira mu rugo murakizi? Keretse ari uko abonye igicucu kinishye akabunguka! Uti " Ese nk'ubwo yilirwaga he? Sinakubeshya kuko na bagenzi be batamvikanaga, k'uburyo yakwilirwa ngo bifate icyo gihe cyose.

Ngirango n'Imana ishobora byose ntiyahamenya!

Bityo rero iminsi igashira indi igataha. Ibiruhuko bikihilika. Akabonana n'iwabo agiye kubahagamo anafaranga yo kujya kwangisa no kunyanyagisa ngo aliga ibisabakisa! Barumuna be bakamushagara agiyenago asabakisa! Byahe byo gatabwa! N'ubundi ngo "Insira ntibwira umugenzi". Kandi Umwana apfa mu'iterura". Ese wowe umuntu ubwirukanye ayo matwara wasamwisera ho unukiro? Uretse ko ngo "Ntawe uta akanyago atagahambuye"? Naho ubundi nyine koretse abo bishoboye! Ahaaaa.

Agese aho ku ishuli ubwo naho nikwa kundi nk'iwabo mu rugo! Umukobwa data w'i Noramali?! Uwamubona ari kumwe n'inyumyi n'icyaro? Cyangwa afashe umukubuso aliho akubura? icyo kinwara yagikwisahahe? Reka reka ibyo ntiyabikoswa!

Gusa aho muri vacansi Mama wanjye we akamushobora, akamutukagura bigacika, bakasirana ibi bya cyane. Kuko yamwenderaga aho amubonye. Akamukorerera ibi bya mfura mbi. Ati: "Alike na? Iyo wiliwe amuhira wowe ntigira isoni? Iyo ubona barumuna bawe bakurusha usutima w'urugo? kandi ari wowe witwa ngo walise? Iyo ubona wicaye imbere y'iyi mbata nta soni bigutera? Ese nk'ubu hagise mugenzi wawe uhaturunguka, cyangwa umusore ukugendereye? Wakwifata ute rwose ngaho nawe mbwira!!

Nhaho ra! Nimwige amashuli nsaba ndeba: Kubyara abise nkawe birutwa no kubahamba! Ese iyo mugiyeye iyo mu mashuli ni ukwiga ubupfayongo? Cyangwa se ubukosi bw'ibibi? Ntureba ko nitwa ngo ndi Nyoko wanyu? Nushaka nkubwilire aha, ataguhishe ntukangerere mu bana, ntaho bise oje utasabandusa isho nyigisho! Ntukankise utikijije, usahamane uwo mukoro wawe. Ese Nyagu? Iyo ubuse inyigisho se mu mashuli ubura n'ibanga rya "Gikobwa"?

Umukobwa biramutangasa cyane kuko bwali ubwa mbere usuntu atinyuka kumwigabisa! Naze yurahira aha n'ubiseka. Ati "Ego ko nwa Basindi mwe!" Aho ari ishyamba mbonye? Ese mama, Abakocuru b'ubu barsase? Nibe ari ubujiji, niba ari ubugare sinabimenya. Urajye ujya kubugira ku mugabo wawe da! Naho mwene Ayinda agusabye amahoro! Ubwo bwakuvanye iwawe ngo uje kudukira ahangaha ngo urampana usutima? Wabuse kwigisha abawe ngo bajye mu mashuli none ngo uje kwigisha ukurusha ubwenge? Ubwo ibyanjye birakureba? Ubu se urusha mama kurera nesa? Uramenye Na! urusha nyina w'abana imbabasi aba ashaka kubarya! Yewe urakose ni uko ukuse mba nkumvishije none reka nkureke! Ndukubwira se ngo ushobore kunyumva? Ni uko mama akubitwa n'inkuba arumirwa arataha.

Ati: "Mwana wanjye ntacyo dupfa naguhanaga, none ubwowe kunyuswa baba usugani ngo "Utumviye se na nyina yuvira ijeli. Ikome-rese amajyambere yawe!

Nyiramfakaranye arahanyanyaje arangije uwaka wa kane. Kuko nyine yabyiganiraga uwanya w'abananawe w'ubwenge. Murumuna nesa ko muli uwo mwaka wa nyuma yawubuzemo amanota wenyine gusa! Ni uko bamugilira imbabasi bamunagira Diplome ngo asikosora n'agera hanse! Noneho aho ayishyikiliye si ukwitwaralika aramalizako.

Imvifatire ya Nyiramfakaranye mu busima hanse.

Reka rero muli ibyo biruhuko binini umusore ase kumugenderera! Umukobwa muzima amukubise amaso aratangara. Atangira kwibaza icyamusanyeho aho iwabo. Kumuvugisha biragatabwa! Ese wowe ntubyunva? Yari kuvugana n'umuseya ari umu D4 da! Uwasubona yagirango iki? Reka reka! Si ukulita! Nanjye Nyiramfakaranye bagiye kungira "Ikinyogorero!" Ejo bundi umukocuru yaraje aransibanga none uyu nawe aragarutse? Aho wenda wabona nawe alicyo kumusinduye! Ewe nanjye mwihorere numve akanuvamo!

Ashyamba we! Ubonetse wese! Ubonetse wese? Sinashobora nagenda! Reka reka! Bene nka baliya narabarense! Ngo ni uko ari umuhungu? Ari iki? Yisehe? Umuntu utazi no gutegusa?

Ikiganiro cy'Umwalimu. Nsabandora na Nyiramfakaranye.

Dore rero ikiganiro nagiranye n'umwalimu mugenzi wanjye, avuye kwa Nyiramfakaranye amaze kumujubya.

Kuko Nsabandora yari mugenzi wanjye duhuye rero aratangira atanganyira, ati: "Uva rero shahu mfuyuruhe uri mugenzi wanjye, mbabwirira ngutokorerese anakuba nagise ngiye gusura umukobwa. Ni uko nti: "Kagire inkuru". Dore ko nanjye muguhimbaza ikiganiro ngana guhanba! Nasetse uwenda gupfa! Ngana icumu rya mugiga! Nti "Bimpe nesa! shahu Kilimenti we!

Ahubwo ndetse dutate agatebe tumene ho abili ubwo twari iwacu. Ati: "Nawe urakampaye! Uwagira ibyago yabigira ari kumwe n'umuhungu! Nti: "Ariko shahu umenya ufite icyakubabaje kikagushyigisha umutima. Ati: "Nawe shahu sigaho" Ati: "Ibyo bireke ubwo ubona ngenda ubu narashise.

Ubwo nyine ni Nsabandora utagiye kumwirwa, urwo yabonye kandi yari amaze uwaka gusa yigishije kuva yava muri E.M.A. (Ecole de moniteurs auxiliaires). Aratangiye ati: "Ni ubwa mbere ibyago mbona ibyago." Nti: "Ese shahu kandi bite?" Ati: "Erega wigira icyashyamba ndabikubwirako! Ni uko ndiyumanganya ndyuma ndanuma. Nguhagurukiye iwacu ejobundi buliya rero ngo ngiye gusura umukobwa iwabo mu biruhuko! Uwo nyirakumpe-mukira rero ngo yabaye yitwa Nyiramfakaranye! Egese mu marenge ndasuhuse, ariko ubwo nkaba nari nsi kuko twaganze primari.

Nti: "Ese shahu Kilimenti uwo mukobwa ko numva nshaka kumumenya ! Atuye ahagana ho? Ngo ni ahitwa i Busindi ra! Ubwo akimara kuvuga uwo murenge mpita nkomaho agatima nti "Wikwilirwa uvunika namumenye" Ahubwo uvuge wisigama kuko tugira isano!

Ati: "Reka sha! Arumirwa! Ati: "Nihahandi, reka ngukomerese, abahungu tugira ibanga niseye ko utasamubwira!

Ubwo rero ngeseye ndasuhusa ntegeresa uwanyikilisa mpera. Ntibwira nti Ubwo azi ikisungu ni uko adahali, aba nyanyikilije, ahubwo iyo mbimenya ngategusa. Alike se nali gutegusa duhuliyeho?

Ubwo mu gihe ndimo kwibaza ibyo gutaha, mbona ahagaze mu ryango. Ubwo arandeba nk'aho stansi rwose. Ntiyamvugisha mbonye nta-cyo ambwiye ndahatitiza nba mugese imbere.

Ubwo muvugishye ndashyamba kwibwira byavugutuhaye Aho mugabo abonye namusatiliye aba yangejejeho imitwe y'intoki. Ndayakira. Mbonye atan-abuhuje inyuma nti n'ubuhoro. Aho ari ku mutima nibwira.

Ni uko nanjye nyusamo nti: "Alike se usabwira? Aho mwali musiranye bihagije? Mbere yo kugira icyo nkubwira? Ubwo umuhungu mu-sima ahita amcyaha ati: "Sigaho sha" Nibe nawe ari ukumurengera ubimbwire, ndekere aho kuvuga menshi.

Nti, Ashwi da! Ndamurengera se ngo mukoshe? Ati: Ngaho rero nawe reba inyaka itandatu yo mu bwana, twigana primairi, n'ibili tuli bakuru, usi nawe sa reunion z'abanyeshuli. Urebe urugendo ruvavwacu kugera iwabo, ubwo koko urabona twayoberannwa date? Uretse kwirengagisa by'ubungubu? Nti "Yewe ni koko wari umusi." Alike ndahomera muha ibibazo; mubaza igitekerezo yari afite mbere yo kujya kumusura. Ambwira ko mu by'ukuli atari bimwe abasore biha ngo bagiye kurambagisa, cyangwa ibindi bindi. Bimwe dushaka kuryarya no kwona umutima w'abakobwa.

Ati "Ahubwo ni uko nali maze kumenya ko ariwe tusakorana. Kuko nali numvise ko ariwe usaza nwigisha aho nigishaga. Bityo ngenda ngiyeye kumubaza imvaho. Nawe ntuyobowe ibihuha by'ubungubu abaturage bihaye, nyine abino mu cyaro, byo kumenya amakuru no gukulikira twose. Nyamara kandi bamwe bahuhira ngo babone ijamba mu bandi iyo bari mu runyera. Ninayo mpamvu nnyewe nashatse ahanini kumwibaliza. Alike sha? aho wowe usi umuntu usakorana iyo musanzwe musiranye ukuntu birushaho kuba byiza, ndetse n'akasi kakabworohera? Ngicyo igitekerezo nari mfite mu icyo gihe nta kindi nari mfite ku mbwira.

Yese! Nkomerese rero aho twari tugeze. Hanyuma rero aragusuhusa! Arakwakiliye! Ehh!! Wowe uravuga ibyo kunyakira? Si bwo ahubwo aho mpabayeho umwanya munini cyane! Nawe ubwo akaba yantaye aho akajya mu nsu, ubwo njye nkibwira ko ari bugaruke. Namara gushya amaguru

bikubitiyeho n'umunaniro w'urugendo nkukubura ngataha? Namuseseraho akajwigilira mu nsu boshye uwaniswe n'ibijumba? Si nabwo se nyine natashye atamperekeje?

Yewe ga shahu nave urasotsa!! Wowe se waherekesa uwo mutavuganye? Sha ni koko! Alike se ye, ubundi se umuco w'Ikinyarwanda, uretse nanjye wali uje kumusura, ntusi ko n'umugensi bamuherekesa? Ni iyo aje kuyoboza insira gusa? Bakamurenza urw'irenbo ngo imbeba sitamuhema? Reka rero shahu nave ugiye gukabya! Burya se wowe hiko ubyita? Kandi aba ali ukumureka insira nyine?

Ubwo se urabona ko Madamasela yali gufinda ko utasi insira? Ukaba aliyo waje kuyobosa? Nonese ko wumva we yise kuké atambajije ikingensa? Kandi abonye atansi? Ubwo wowe umugore wawe n'afata atyo abashyitsi usishima? Hanyuma uje wilingira ngo inyuma uhasise umuntu? Huu!! Ese wowe uyobowe ikisungu cy'ubungubu? Byarahindutse da! Ahubwo gitosa kuvuga make! Egokooo! Ngaho nsabandora ra! Erega umuco w'Igihugu turawuciye? Erega ni uko ndeba utangiyeye kumburanya nkaho ali jyewe wabigise! Oya! sha! Si ukukuburanya ahubwo ndaguhanza.

Alike ubwo usi ukuntu natashye nasuhereye?

Hibasa ko nabigensa n'aho naligitira twongeye guhura? Uko natashye merewe ntiwabyumva umutima wahagase kubera ako kesa kanjyubije rugikubita? Nubu nkaba ntatese kwongera kubyutsa umutwe.

Usi ko yatunye nsinukwa igitsina kobwa cyose? Kuko nibwira ko buli ukobwa wese ubu ali ko ateye. Yewe sha Kilime! Erega burya abenshi wwigira ubusa! Nkeka iyo balimo gutanga inyigisho abenshi baba bibereye inyuma y'inshuli.

Ese ubu koko nturamenya ibyo abakobwa n'iyo nyaka? Umva re! Kandi nanjye aliyo mpamvu nakwegereye, nkakwisunga ngo ube umpa inama? Ngo unambwire ukuntu nabyifatamo?

Umva rero njye nguhe inama. Yego nanjye sinasobereye mu by'abakobwa aliko rero mbisiho gato. Kubera bagensi banjye tunganira, no gusoma ibitabo by'urukundo, kandi rero nakubitiraho n'ibyambyeho ntakubeshye, kuko umwe nanjye yigese kunyubwira nk'uko bukeye mperukira aho.

Inama ngivi rero:

Mbere yo kuvugisha umukobwa nk'uwonguwo, ndetse ni uwo alive wese, ugonba kubanza kumenya uko ateye mbere ya byose; yego data sinvuga kumumenya wese! Kuko nsi ko bidashoboka. Alike nibura ukamenya aho abogamiye, ali mu mico cyangwa se imyifatire, Binwe mu bitekereso bye, cyane cyane mu byo akora kuko byo bidakunda kwihishira cyane.

Ndetse ukanareba niba hali aho yanyuse mu gashuli, ako aliko

kwese, ukanareba uko yifata muli bagensi be, hanse utibagiwe no kureba inyifatire y'abamubyara n'abo bava inda imwo bese.

Kuko ngo "Ijya kulisha ihera k'urugo". Kandi ngo "Inyana ni iya nweru". N'ubundi ga ngo "Imfisi y'intama itega nka se". Uresse ko ibintu bihinduka linwe na linwe nk'awo Nyiramfakaranye!

Alike se waba udafite uburere bw'ababyeyi waraburense, ukagirango Nyina w'undi niwe usagushobora? Cyangwa ngo usagororerwa mu mashuri? Ndakurahiye da! n'iyi wateka ibiye ligashya.

Nawe rero ni aho wali guhera mbera yo gusagalira mwene rubanda. Erega njye uwo mukobwa muzi nesa kuva kera! Ni nayo mpanvu njye ntashobora kumwigabisa, igihe shakiye n'igihe mbonye. Kabone n'ubwo tugira isano mu by'imiryango. Alike se shahu Nzabando? Nakurondogoreye nibagirwa kukubasa niba yaraje kwigisha aho wigishaga n'uko hanyuma byagenze. Mbese n'uko mumeranye ubungubu.

Dore shahu ubi mugenzi wanjye mfuyuraho ntacyo nguhisha! kandi wowe icyo ngukundira ni uko nyoba ukanyobora. Ubwo nyine ukwisera nkugilira gutuma ntacyo nguhisha.

Kandi rero ngo "wasuse agirwa no kunutsa". nanone reka mbikurangilise. Dore mu gitondo cy'itangira ry'amashuri nagiye kubona mbona araje. Aho ubwo mugabo yari yasindutse! Nuvya rero no kurugi rw'ishuri ryanjye aradondanga! Nti "Kingura" Njye nkibwira ko ari umunyeshuri kuko we nari naze kumwibagirwa. Ngiye kubona mbona niwe. Ni uko ndasuhorerwa. Alike ndihangana nti kingura. Ni uko umwana w'umukobwa aratambuka! Indanutse iba yayindi. Ahita ambaza ati: "Ese ishuri ry'uwa gatanu banyohereje kwigishamo ni ibihe?"

Ubwo musubiza buhoro kandi nesa n'ikinyabupfura cyinshi mpagason nti: "Niko se Madamasole! Ko umbajije utyo ni jye Insepegiteri? Ubwo se ukalikwoherejemo ni igicucu k'uburyo atakuyoboye nesa? Ngo agusobanulire aho liherereye?"

Ni abili aba ino gusa i Kajumba. Nawe ugende ufate iryo ubona litagira umuntu. Niba kandi usi ko banyesereye ufate ilingili.

Nyine kandi birumvikana ko nawe aho yari mushya, nagombaga kumunyusura. Alike atali insika ya wa muni, cyangwa se urundi rwango rundi. Ahubwo nagirango atazanyigiraho Kagarara, amaso kumenyera. Kuko bene uwo nguwo icyo utamufatiranye rugikubita, ntiwasamushobora amase kumenyera. N'ubundi ngo "Bagalira yese ntuzi ilisera mbera. Nibyo koko sha! Ese ubundi si nakubwiye? Ngo "Wakaraga k'umuntu uyu muni ejo ukamukenera?" Kandi wasanga afite roho mbi bikakurushya. Ubwese ntiyicuujije? Reka da! we wasangaga ntacyo bimubwiye!

Cyakora nawe yage se aho agwa mu kayubi abonye kuwa ubwo wihoreye, ni uko nti "ni ubuhoro." Aho ari k'umutima aliko. Nshatse kumugarulira agatima ubwo arananira.

Ni uko nti "heshi ngukingulire. "Kuko ari jye wabikaga infugaso s'ayo nashuli yombi. Mbanse nakumenyerese iby'ine ubwo uli mushyashya! Kuko mbona gutangira umwuga w'ubwalimi biragora. Aho ubwo arandeka njya imbere ndakingura.

Kwerekana intebe y'umwalimu n'ububiko, ni uko ndangije no kwerekana abanyeshuli bisukira muri iryo shuri ndimanukira. Nta "Merco! nta n'ikindi"! Ntiyashubirije. Erega tubyaranye abo! Sha niba yarashatse kunyereka ko yise akaminusa sinabimenya!. Cyangwa se yashatse kunyereka ko andense nanjye mba igicucu ngumya gushyirika.

Sinashoboraga kwiyumvisha niba aliko yari ateye, aliko ubu naramutahuye. Nyine muri ubwo busa bw'igihe twamuranye ahongaho, kuko ubwo we yahanase igihe gitoya ibyo kwigisha biramutsinda. Ishuri alita adaseseye asize gukererwa ho gufata nabi abanyeshuli be. Yiba yararatindaga asokosa cyangwa se atega imibunda ibyo sinabimenya! Nta busucu rero nko gusuzugura abaturwa. Ubonye n'abanyeshuli yigishaga kubereka ko abarense? Akiha kubigisha mu cyongereza, nabwo nyine abo b'uwa gatanu! Atari nibura uwa gatandatu ngo yitwase ko abategulira uwa gatandatu, ni ubwo muri enseignema bibujijwe bwose yari kubona urwitwase. Ubwo se wumva utyo icyo cyongereza cyari yari asi? Nuko mbonye asibye iminsi myinshi ataza aho kwigisha nuko iryo shuri ryari naryo ndifatanyaga n'irya nyine hashira igumweru. Npita mbimenyeshya Inyapfiteri w'akarere nawe kuko yari amuzi ahita abibwira uw'ifasi, nawe rero ubwo ntiyatinda ahita yandikira Ministere ubishinze. Kuva ubwo rero bahita bamusuka nanse, bashyiraho undi ubwo bidatinze. Yewe amakuramu asira akamama! Uzi ko bahise bamuha cote ya mediokre? Nibura icyo bandika ho ko atavuye muri enseignement, kuko niwe muntu wa mbere nabonye walidutesheje ibi byimaseye.

Erega ni n'ubwo namuherekaga shenge! Inyi service yagiye guse- bya yitwaga umukosi wayo ubu sinyizi. Aliku sinahanyaga ko hali akandi kandi yabonye, nkulikije amatwara yari afite kuri icyo gihe. Niba atari ak'uburaya yari ashigajye gufata Immana ibimpanire.

Aliku uwanyereka Nyasani ubu shenge ngo ndore uko aha. Nibura ngo amwire amakuru ye kuri iki gihe. Kuko icyo kintu cyinteye inkeke kiliho cyane. Yewe sha! Abantu baragwirira ko data bujya. Yego abana baba ibigwali aliko uwo niwe nabonye wari agahabuse, mu Rwanda.

Yooo! Se sha Nsabando? burya bwose ni uko byagense? Sinari mbizi mugenzi. Uwo munyazi yari uwo kubabwirira shenge! Ho kuva kera kwose. Koko ngo burya ngo ababyeyi bapfusha bahagaliye, si aha nyina

wamubyaye. Alike ubu nyine ngo aralira ayo kwalika nako ngo ni amaraso! Yewe ni mu gihe ga aliko aho shahu usi kubyara umwana akamera nk'uwo kandi aliwo wali uteseho umukiro? Biragatsindwa.

Niba ari ibyo reka nage nso ngutekererese isabwa rye uko ryagomse.

Isabwa rya Nyiramfakaranye na Ntibiheswa Jean de Dieu.

Ntibiheswa rero nawe yari umusore usoretse nawe, akaba yari umu D4 yigisha muri secteur imwe na Nyiramfakaranye uwonguwo.

Bukeye basa kumenyanira mu nama bagira sa abalimu nyine. Basa gushimana, ndetse basa ne kwongera uwo mubano urakomera, hasiraho n'umugenderano w'abasabana. Bamaze kwemerana ko iryo saba lisaba bashaka ndetse ne kubigira vuba ngo biswe bya Rusungu". Dore rero uko umusore yabanje kumwandikira. Kuko aliko umukobwa yari yarabimusabye mbere, ngo asabimumenyeshe mu ibaruwa bitali mu magambo gusa.

Karuru, le.....

K'uwo ndukha Jeanne d'Arc,

Mase iminsi nshaka ukuntu nawibonana nawe, aliko akazi karanga kambana ingobati.

None rero ngutumyeho iyi baruwa ngo igushyikilize ijamba nali ngufitiye kandi maranye iminsi. Mase rero usi ko ubucuti bwacu bumaze iminsi, none nkaba nagusabaga ko ubwo bucuti bwacu busoswa n'umubano wacu twembi, tukwubakana urugo rukomeye, kandi rero nkaba nkubasa niba nawe wabyifusaga ukabimenyesha vuba ahangaha. Kugirango nanjye npite mbimenyesha ababyeyi bacu twembi; kugirango bye gutinda bya giturage birambanye! Kuko ntashaka ibi bitambiranye.

Mbaze mbashimiye igisubiso musangeseho bidatinse.

Ugukunda Jean de Dieu.

Ubwo nyamara Nyiramfakaranye we yari akiri ku kazi k'ubwalimu; gusa aka reba ukuntu asabana n'undi walimi bikamushobora. Kusahorotera iyo mu cyaro? Biteye agahinda! Ubwo aliko uwo musore apfa kumurekera aho. Ubwo aliko ntiyahwema gushakisha ukuntu yakwibonera undi owo ngo amujugunye. Cyakora ngo naramuka abuze uwo ashaka asapfex gifata uwo nguwo. Ngo ubuze uko agira agwa nesa"! Mase dore ubwo yaje gusubisa ibaruwa y'uwo musore.

Kivumu, le.....

Très Cher Jean de Dieu,

Hkimara kubona ibaruwa yawe ibyishimo byahise binyusura umutima. Ubwuzu ibinze nesa, reka sinakubwira..... None rero nagirango ngusubise vuba kandi uko wifusa.

Amagambo yali akubiyemo yali asobanuye, kandi niseye ko wayavuse uyakuye k'umutima atali ibikino, kuko nsanswe nsi ukuli kwawe.

None rero urabona ko uwo mubano wacu twembi unsaba wihi niye rwose kandi sinshobora kuwanga cyangwa kuwitesha: Aiko kuko ntitegeka; kandi nkaba mfite ababyeyi bombi nagirango rero usabane ubibabaze nyuma babyemera bikaba binyuze mu nsira nsira.

Amagambo y'uyu muni ni ayo, asigaye n'ayo ubutaha.

Ugukunda cyane

Jeanne d'Arc.

Ni uko kuva uwo muni umuhungu anambana icyisere. Atangira gusaba uwo mukobwa ndetse bisa kugesa aho basa gukwa. Ikwa lirarangira, ariko ko namwe rero mwiyumvire ubukwe bugiye gushya mumve uko byagense. Namwe mwiyumvire ikibusa umutindi gusinsira. Reka lero umuhungu yikore aje gusuramukobwa. Nyine ngo bakorane programu y'ubukwe bwabo kuko bwali bwegerereje. Alike abanse kumwakinira nyine amumenyesha ko asamugenderera ku cyumweru. Jeanne lero akaba yali afite undi muhujgu wiga i Burayi nawe usamugenderera. Uwo muhungu ahagera mu masamunani yakodesheje imodoka n'uko arasa atunisa n'insoga baliywe, mu masaa kum Jean de Dieu aba nawe agejeje ikirenge. Arakomanga umukobwa abanza kumuninira aho bigese arasinagira arakingura kuko ijisho ryari rimaze guhena. Ubwo umuhungu arabusuhuzira bamuha ikirango alicara, ubwo aliko abandi bagumya kuvuguta akabyali ndetse bagese aho nawe baramwibuka bakajya bamwusuliza mu kirahuli cyabo bakamuhaha nawe akihera igifu. Niba aliko yagumyaga kubareba cyane simbisi! Alike akanywa umutima utali mu nda! kuko yarebaga agasanga atali mu mwanya we; agashaka ukuntu yamenyesha ikimugenza akabura umwanya.

Abonye bimushobeye ashaka noneho ukuntu yasesere ngo asagaruke undi muni. Kuko yangaga kumwugisha nabi ngo atamujubya.

Mu gihe yendaga kwikubura ngo atahye nuko wa musore wundi uvuye i Burayi arangulira akabyeli k'indoka mu kirahuli ahera Jean de Dieu. Ahita rero abwira Jeanne ati: "Mperokese ndatashye, kuko imodoka y'abandi nayitindanye! Nuko bahagurukana ubwo. Umukobwa asiga abwiye Jean de Dieu ati "Hana aho ndaje." Bagese ku modoka umusore, ati: Ese atusa ngo

modoka umusore ati: Ese ntusa ngo tujyana ko nkugarura vuba? Honese si imodila; urabona ko tuli butinde? ~~Essexntuz~~ Umukobwa musima yinagamo bagenda ubwo yitambika mu makusi amererwa nesa.

Bagiye he? Muli ville! Gukora iki? Gufuraha! Uwo muhanga amusise he? imuhira! ari kuzwe na nde? Ntawe amushakitse ku katsi gusa? Ubwo se amugiliye nesa? Ubwose wowe ntibiyumvisha ibyo amukoreye? Ni uko ntibiheswa arategereza mpera! Abura uwamuvugisha kuko Nyiragahinda we yari yiberoye mu gikoni atetse. Naho Ayinda yiberoye mu rutoki arushangururira . Bali batanze uwanyu da! Ngo abasore babe bibereye mu byabo ngo niyo majyambere. **HABAMAHIRWE** Spéciose we yari yagiye mu gusa ubwatsi mu bandi bakobwa kuko abo basilimu yabagenderaga kure cyane. Nuko rero **NTIBIHESWA** abuze uko agira alikubura aratana. Dore rero icyo yagiye yiyemeje abwira iwabo, ati: "Babyeyi banjye mwansabiye nubishaka aliko none ubu umukobwa yankoreye amarererwa. Ku buryo mvuye musinutse. Inka yanjye ndayiretse insoga sanjye sigende sihere, isuka n'ikibindi nibatware aliko icyo nshaka n'amahoro. Abakobwa baliho benshi nsaba nshaka abandi. Ababyeyi be rero urunva ko nta kindi bagomba kwongeraho nyuma y'ibyo. Bagwa mu kantu gusa barekera icyo. Dore uko yandikiye umukobwa.

Karuru, le.....

Madamasola Jeanne,

Mwandikiye igitaraganya nkimara kuva iwanyu kugirango igihe usabungukira umanye imigambi nafashe nkihava. Ngirango usi nesa ko nali naragusabye ngukunda, none ngirango ibyo wankose uyu muni urabyiyisiteka. None aho kugira ngo dutere amahane, umubano wacu uhagaraliye aha. Ntusanonganywe mwana wa mama si jye ubiteye.

Amahoro nesa.

NTIBIHESWA Jean de Dieu.

Dore rero uko umukobwa nawe yahise amashyamba.

Kivumu, le.....

Bwana Yohani,

Ntibintagaje kubona unyandikira aya magambo. Ahubwo ugise nesa watekereje gukora gutyo? Ku by'ukuli ntugire-ngo ndababaye. Ahubwo worosoye uwabyukaga. Nese si wowe umusore wenyine ugende ushake undi nanjye ndacyali muto sindiheba nshaka ka nanjye undi umutima wanjye usagwaho.

Ugire amahoro.

NYIRANFAKABANYE Jeanne d'Arc.

Ni iyo rero inkuru ya Jeanne y'isabwa ryе ubukwe bwe burapfa, ndetse no muri iyo minsi ninabwo yahise ahagelikwa ku kazi ni uko none rero ubu yerekeje iya Kigali. Reka mbakomerese rero naho uko byamugendeye.

Aliho mbere yo kugutekererese ibyo byose, mugenzi wanyu ufungurire amatwi ukomese umutima. Sinshaka amashyamba cyangwa amaseka. Kuko ntagushinyika cyangwa se guhinyura. Dore ko ari nawe ubinyisabiye. Simunegura cyangwa ngo musebye ni mushiki wanjye. Utasavaho unabiseka akasamubwira nkawe. Dore ka na se atahamagaye. Aho yalinze kumunanira we atali yaragoragaye?

Reka se shahu mfuyuru? Haswihanganiye tukibana nkatwese ubu agese kure nk'isuba? Ese wowe wabona umuntu wagise ibyago nk'ibyo ukamuseka sha! Ni uko rero ngaho tega amatwi nkubwire kandi rero nkunda umugabo utantaba mu nama!

Uva rero ibyo nkubwiye si inkuru mbalirano si n'impimbano. Ndashyamba amanyakuri umuho kuva kera twacudika. Nawe ahagaye twiyubwiririra, kandi rero wibwira kumbaza menshi udatuma nteshaguye. Simunegura ni mushiki wanjye. Ndashyamba nese uko byagense, kugirango nawe bigufashe kumenya abakobwa. Ndetse no kugirango abashobotse ujye ubaha inama, nibakunanira ubareke aho kuryitasha.

Ntabwo nawe uyobowe imbaraga nabo situma biyenza ngo wenda babona umwanduranyo. Ndetse no kugirango nkweze ko mvuye inyaho, ndi bukwereke ibaruwa yandikiye agese iyo ari. Ushyamba ibanga ni wowe mwariye. Aliho shahu ceceka. Aliho mbere ya byose bansa umenyeshye aho ahagariye muri iki gihe. Ese ko umenyaye umuho, ntitwaseneranye kumutungira? Kandi wabona mwiyihoreye. Oya ngaho komese sinongera rwose. Aliho rero ubigire ibanga: Uva re! Aliho wowe uyobowe iyifata ryanjye. Naho rero nibisanga hanze bisatuma dutanga umubano. Naho ubundi ubwiririraye byatumye umenyaye n'abandi umutima w'abo. Kuko we yaralitaye urwe rwarushye. Ahubwo na bagenzi be buviraho. Urubategereje niba nabo bigufashe nabi. Batazavaho bibeshya ko kwirahira bigira umunaro.

Erega shahu, ntabwo ubeshya, kuko hari umwana w'ishuri wanyu wigeze kubwira twabwirira ati: Urucuruzo ruragwira ko Data buya" Kandi usi ko mu Rwanda twavuye kimwe cyane n'ubwo igihugu cyacu atali kinini cyane bikabije. Aliho ntwese iyo mvuye ye n'iyi nteruro mbitekerezaho ntwese binyuze amatwi n'ubu uwo umwana ari kure, ariko ntwese ntekerezaho, nkanaswimbira kubera imico ye ntwese n'ibitekerezaho bya yihorana.

Twakundaga rero nawe kuganira bene ibi biganire twavuye byinshi bikanatwiga ibindi bifitiye abato akamero. Nabitekerereza nabona n'ingero zabyo ngatangara. Aliho se sha! Uretse ibyo kuba icyo he wabwiririra ujya kuragira iyo usi ko ibutembe?

Ngo ibe yalinda igusigamo invune? Yo kagwa mu rugo? Niko se di
Nfuyuru! Kurushywa n'ubusa kandi ubisi si anakuba? Uwo muruho
nawubungana ahubwo ngafata indi nsira, cyangwa se ngasaba inama.

Aho kwiyenesa ngo ndihagije kandi ejo bikangaruka.

Ako kali agaparu, n'ubundi ngo agaparu ni agashekeje.
Hase rero reka nguhe uwanya ungarukire kuli ya makuru ya wa mwana
w'umukobwa unkomerese aho twali tugeze.

EEEEEh, EEEEEh! Nibyo koko sha! Nali nabyibagiye. Nuko
rero munase kumuhilika muri enseignema, amase nawe kwitesha umuso-
re wali kusanufasha mu byago, ubwo ahita nawe agana iyo mu mijyi.
Ngo agiye gushaka akazi keza ko mu basilimu. Ngo no kuba mu cyaro
yali amase kubisaya!

Yagiye ashyamba, ati: "Aho usi kubana n'injiji sitahi
na linwe ko umuntu ashobora guserebera no guseba bidasubirwaho?
Nti: Wakwigamiye n'aha rari ukamenyerwa ko akabi kamenyerwa nk'akaza?
Ngo: "Reka reka utansusugura! "Ukaba unshyise hasi. Hungamo nti:
"Ese ubu abatubayara bo wabagaye iki?
Nubonye tugiye gutongana kandi dupfa ubusa, kandi nsi ko buli muntu
agomba uburengansira bwo gutekereza no gukora icyo yumva kimunegaye
nesa mu gihe nta wundi muntu kibogamiye, ni uko mukoreza amahoro
yifusaga. Nti "Ngaho Nyakabyara uyu mwanya ni uwanyu!"
Genda nsaba ndeba akawe! Nti nugera ku ntego ugamiye urage wibuka
aho usise inyuma!

Ansesoraho nesa nuzva ndanyuswe ku mutima "noncho njyewe
sinsi icyo nisise!".

Uwo akaba nali mfite magana abili aho ku mufuka gusa, mpita
musingilisamo ijana; aliko rero icyo gihe ryari ligifite agaciro bitali
nk'ubu nti: "Umbabaliye kuko ubu usanse akennye, aliko mfa gushyikira
iyo npanba; usayigura "Panta" nibigukomerana.

Nali nsi ko yise kandi agiye mu ruganda rw'amafaranga
agomba kusakira byanze bikunze ninayo npanvu ntashobora kwisibira ama-
yira mugilira nabi kuko wenda yari kusanze nanywe ngese kure kuko
no mu "Kinyarwanda" baba umugani ngo "Umukobwa ni nyampinga".
Uwo aliko agatima kageraho kagakomaho nkibasa nti: "Nbase Nyagasani
ko ntarutambulira imfusha akubisa ubuho wari uruhe?".

Bikambana ikibase kinini ntashoboraga kwisubisa muri ubwo
busa bw'igihe kuko ntacyo nali nakamumenyaho.
Bityo bimbanana urujijo, nsigara mu kantu, Nashobowe!

"Nbase bikubana urudaca" Ni uko shahu Nsabando" Aho ahubwo
urangobotse. Iryo ni icyo jambo nyakuli. Komese aliko nagirango ngusongere
mu magambo. Dore rero ibindi bibase nibajije akimara kugenda.

Agiye he? mu majyi. Kwenda iki? Gushaka akasi! Kwande? Ntabwo nawe ubwo ahasi. Kasi ki? ntabwo akasi. N'akabura se ubwo asamere ate? Ntakabusa asandavura kuko i Kigali ntihakinishwa! Hali amafaranga yali apanyitse? Nta nalinwe Ewe habe n'ihafu? Uretse rya janalinwe gusa nalimunagiye! Lisamunalira iki? Kigali ko mpasi? Sinalubeshya! Honore ko aliryo nali mfite gusa nali kwiyahura? Oya da! N'aho ndetse ngira ubuntu! n'ubundi butisa urugi!

Hiba se yarabonaga ko asamererwa nabi ibe yararoreraga kujyaye? Umva shahu rere nawe ngo urateta! ubupfayongo se bwamukundiye?

Nase rere shahu nawe Esabandora ureke wiyunvire ibyago bye! Agise guhubuka mu rugo iwabo batabisi, ngo agiye iyo ntasi kwangara! Nta nabusa abasigiyeye kandi aliwe babonse akabanyunyusa! akabica uru' inwa! Akaba abasize iheruheru! Ni uko mbese wabimenye! ndumva unkuhikira nesa cyane.

Ni uko mbonne ariye atagigarutse nanjye ndatangira ndibwira nti: "Uliya mugwagasi nahanye none akaba amaze kumunira, none akaba yifashe kuliya, ni agende asaboneraye rubi.!" Dore ko nanjye nsa n'unupfumu. Bisa mvuga.

Nyamara iwabo babonaga ngo asigura inyenda, ishaje anagira bene-Nyina bo bakibwira ko agiye kumesa! Naho indi alimo kurunda mu ivalisi yaguliwe n'iwabo akijya mu mashuri makuru. Naho ubwo ntibamenye ko we buya yatamutse! Yohoshye: ni uko mbese wabimenye!

Yajiraye ku kababa inkoko niyo ngoma! Bigeje je mu museso arabyuka iyarutara, nuko afata iya "Eweboya" Ati: "Kwaheli n'icyaro"! Erega mugenzi ntiwawe utyo ngo ugirengo ni ukukutuka, cyangwa se ngo ni ukumwanga reka da! Ahubwo ni ukubura uko namugira, nawe urebye aho asize iwabo ntiwaba ukimuciliye n'akali urutega! Ahubwo iyo niyo mvugo ikoresheya bene abe bana bigise ibyomansi! Bigise kagarara.

Ubwo nyine nawe urabyunva si uko ari umukobwa tuvugiraho gusa ahubwo ni abana bese ari abahungu cyangwa se abakobwa batangiyeye kwigira bya "Rutare".

Urugendo rw'iyi Hogosa rere ryahogaye abasore.

Aho mugabo xbene amasuru ntibabura n'ingisha y'akanya gato. Sha! Dore nawe ibarurwa yanyandikiye akimara kugera iyo ari, yerekeye nyine iby'urwo rugendo.

Yanyinyandiye mu gifransa aliko ndagerageza kuyisobanura mu "Kinyarwanda". Ubwo se yalindaga kuyandikira mu gifransa yali ayobewe ko amashuri yanjye angana! Yali ayobewe ko ntaho nise? Ntawe-

murenganya aliko kuko wenda ahali abagese mu "Kisungu" babujijwe kwandika i "Kinyarwanda! Ubwo se yalindaga kunyandikira igifaransa yali ayobewe uko amashuri yanjye angana? Ntawamurenganya aliko ubwo wenda yagese mu kisungu amase kwibagirwa urulima rwacu mbese ababwandiye ubu n'igifaransa ab'iyi bese bakoresha gusa? Nicyo da! Neneho nibyo ndanwunva.

Ilindi sina ryanjye rero ni Christophe, ntibigutangasa kuko burya ndabatije n'ubwo namera bike. Nako reka ibyo tube tibicu- nbitse, turebere hanwe iby'iyi baruwa ya Jeanne d'Arc kuko nibyo sina rye nawe lindi ryo mu idini. Abapadri aliko ndakoka ko nabo baba barataye igihe bamusukaho amasi cyangwa se ayo masi ntacyo amase. Uva ubuntu n'akasi ko, kandi nawe tumurekore umutima nawe siye.

Dore uko atangiye.

Kigali, le.....

Cher Frère et A^mi Christohe,

Mwandikiye iyi baruwa ngutashya cyane, kubera ko ngufatiye urukumbusi rwinshi cyane, kandi ni wowe nahuti y'amagara nagiraga. Urusva ko ntabura kuba ari wowe nabanza kugesaho anakuru yanjye, kuko ari wowe niseraga cyane, nawe urabemera.

Ubu rero shenge nagirango ngutekererese amakuru y'urugendo rwanjye, kuko nabonye rutangaje cyane. Kuko rero ntabwo umwanya wo kwandikira ababyeyi banjye usaba ubanyuliyemo mu makuru yanjye n'aho ndi ubungubu mu gihe batagereje ko mbandikira.

Burya rero tumaze gutandukana, agende nguhagaralire ku muhanda munini, nta faranga afite ku mfuku uretse rya jana wanfunyikiyehe impanza, ndetse ryakuye ahaga! Ninayo npanvu mbonye umwanya wo kugushimira byinaseye di! Immana iguhe amahoro n'amafaranga. Umuhora ntekeresa icyo nese kugesa gupfa. Amaherese agomba kukwitura! Ndetse yiba linwe wali kusanyarukira i Kigali twabonana!

Nuko rero ngira ntya mbona imodoka y'urusungi iraje. Umuharikane amasoni soni menshi cyane. Iby'imana mbona arahagase, turagenda n'ubwoba bwinshi, kandi ari nawo igitima kiduha. Ngirango arashya amafaranga! Kuko ubwo hali hanze kuba mu ma saa kumi n'igice, kuko nari naganze guhagarika imindi zanga nabuze icyo ntanga kuko amafaranga yali atuzuye. Haratesetse wowe!

Hi uko ari "Ese uragana ho Madamase? Nti "I Kigali".

Ahagana he? Kuli rond point. Kuko ntahandi nali nsi ngo abe aliho muwira ngo ahangeze. Ni uko tuhageze ngira imana ntiyambasa na liwwe.

Nawe urumva ko namuhiniye byimaseyo. Alike niba yali umupadri nibisi kuko muvaga avugisha mu kinyarwanda.

Ni uko nkanagushya amaso hirya hino, mpabura umumenyi. Nahaka wa musungu ngo muwira aje kumubikira ndanubura nsanga yagiye nicusa impanvu ntabwoye hakili kare!

Hone nali kubigira nte? Ko nali mbuse uko ngira?

Nyuma nsa kwibuka ko muri hose hali umukobwa twiganze muri ishuli kera witwa Uwirana; ni uko njya kumubwira ngo amubikire n'ubwo kw'ishuli twaganaga urunuka! Ni uko ndahababwirako mbona ndahamenye, hanyuma ndaraye mbona iryo lirakeye!

Yewe: Amaburakindi yihetsa umwansi! Bukeye cyakora nwayo ngumya kuraragusa ntye hose hirya hino.

Amezi abili alinda yihilika ayo yombi nta kazi mfite. Ewe uretse n'akazi nta n'icumbi lifashije nali mfite.

Sinsi rero ukuntu naje kubona akazi ko kuba "Vendouse" mu iduka ry'umuhinde mpakora amezi atatu gusa, ashize ndahava kuko nyine we yampanze naye cyane reba nawe ibihumbi bitatu gusa yampaga i Kigali kandi nkubitiyeho no kuba umukobwa nvyeye mu cyaro ngikeneye kwifata nza nk'umukobwa w'umujyi. Nkigabwirako kumubikira ukagira no kwiyambika. Ni uko ndongera nirenze aho nze atandatu ndi shomeli. Ubusima burongera bumera bwabundi.

Nyuma hali umuntu w'inshuti yanjye twari tumaze kumenyana waje kumubwira kujya kwiga imashini yo kwandika ahantu bita i Gikondo. Umwaka urangira nanjye nanywe kuyandikisha. Ubwo nyine nkirangiza muri Ambassade y'U Bufaransa bahita banamira mu birere ngo nje kubabera umukozi. Ubwo akazi ndakubashyirako aho kanyu. Ubu kandi mpamaze amezi abili. Alike niba hali umuntu uhamerewe naza ni nje! Kuko ubu bantagije bitandatu kandi ndacyari mu igerageswe. Ukwezi gutaha rero bambwira ko bazampamba ibihumbi cumi. Liwwe na liwwe rero abo bafaransa nabo rero bagumya kumubwira, tukajya muri za week-end, ubundi twaba ntaho twagiye, bakantunira iwabo mu rugo. Tukaganiraho bityo sinumve ndambwira kubaho. Alike rero sinakwirirwa kubwira ukuntu nabanje guteseke; mbere y'ubu busima bwiza mfite. Mbese nawe wabyiyumvisha ko nali ngiye guserebera. Yewe ni amabanga nsi ko byakubabasa, mbikubwira ubu. Nzaba mbiguhaye uje kumwira kuko muri iyi nsi itaha ndateganyaga kumubwira, ngo uze kureba uko murewe, ngutemberese muri Kigali ujya umwira! Kandi nakwerekanye n'iso nshuti zanjye s'Abafaransa.

Cher Frère, ngusezeyeho asigaye nzakubwira ubundi, ubutaha, alike nawe ntusatangwe kumwira anakuru yo muri icyo cyaro cyacu, kuko ndacyeneye cyane. Kandi usantahirize abantu bese bantashya.

Ta soeur Nyiramfakaranyo Jeanne d'Arc.

Ngaho rero nave umaze kwisomera amakuru y'invaho uwo mukobwa yangejejeho ubwe. Ngirango urabona ko kugeza ubu tugifitanye ugutumanaho guhagije. Ngaho se shahu nave mbwira ko nave umaze kwisomera iye barwana, kandi uwa usanzwe usi naza ko ntawishyira habi abishaka.

Ubuho urabona ko igihe cyose yali amaze atarabona akazi ukeka ko yali amereye ate? Agomba kuba yali ageze kure da! Yaratesetse nabi.

Buretse ni uko yagiye abiguruka abishaka, akambwira igipande kinwerekaye gusa. Esahera kuli ibi naze nkulikirano naza ibisigaye naza ba mbigaha naza. Kuko nkeka ko ibisigaye alibyo biteye inkeke. Naho ibyo kugwa ku gasi nkawe ngo ngiye kumusura ntemeza ko hali ishingire nave afite simbishaka rwose habe na gatoya wenda ni ukwiralira kw'abanyarwanda-Kigali. Amahane umuro w'i Kigali nibigende! Singiye kufungirwa i Kigali nsize amaherere.

Uwava re! kandi akomeye nwa! Nawe ubwo uzaba uhamenyera ubwenge! Yewe niba ari ubwenge nk'ubwo ndabufite bukubye inshuro nironko cyenda n'icyenda ku ijana. Ese shahu ubwo wumva ubwo aho basungu avugaga abona baba bamucya iki? Kasungu ko yaje ari umuhashe, ubona ko se we afite ibyo kunyanyagisa gusa? Wenda bamukundira ko yita ku kazi ke naza! Ahari najyane rero. Alike wowe ko utangira guteshagurwa si wowe watangiye mbwira ukundi yirukanywe ku kazi ? ubu se niho yageze yiga ubwenge?

Wenda yisubiyeho da! n'ahirwo rero!

Yewe reka tureke aho utahere kare ejo usabone uko ujya ku kazi k'abandi hakiri kare naho ubundi dukomeje ibye ntitwava hano. Ejo utazavaho umera nkawe ukanyitakana. Ese wowe uyobowe akazi k'ubu? Uburangare bwica byinshi!

Ngirango usi ko iby'ubu ari ukubifatisha amaboko yombi!

Umulimo w'ubu ni ukwufatisha amashyi yombi.

N'ukwita gukora no gutanga ibyo igihugu kigukeneyeho, ntikirye imitsi gusa, naho ubundi byakugaruka.

Kuko igihe tugezemo kisira imbura numero, n'invugawuzi gusa.

N'aho ubundi igihe tugezemo kirabirenze ibyongibye.

Alike aho usaba ubu hose usajye ubabwirira abafite umutima nk'uwo unabagire inama ya kigabo, ngirango kuli ubu wowe umaze kumenya byinshi. Ndashaka kuvugaga abasashaka kuyikulikiza naho kuyikenere bo ni benshi cyane.

Nta muntu n'umwe udashobora gukenere inama s'abandi igihe ageze mu masi abira.

Erega n'ubundi ngo isuli isambira byinshi igasohozza bike!

Kandi ngo Nyamwanga kwumva ntiyanswe kubona! Turongera kubonana ryari se shahu Nbarara? Esagerageza kukubona muri week-end itaha, naze twongere tumeneho abili. Yese! Ngaho genda akazi kesa. Nanjye afite akazi kenshi muri uyu mugoroba. Kuko hali inshuti yanjye ukora muri Minisiteri y'Ububanyi n'Amahanga i Kigali. Ngaye kugerageza kuwandikira, musabeho kugirango nave aje ambwira amakuru ya Jeanne niba amuzi.

Kuko we yajya ambwira byose ntagire icyo ampisha. Niba atanuzi nsageragesa kumubwira neza, kuburyo anumenya neza. Kuko uwo muhungu arakomeye cyane, kandi ashoboye gukulikira twose iyo abonye igihe. Cyangwa se tuvuge iyo ari ibintu bimushinshiye.

Uwo muhungu mbese ntabwo umusi? Reka da! Ni uwitwa Banyangiliki Théophile. Yooo! se ni uwo witwa Théophile? Yayayaya! Uwo ngomba kuba muzi di! Nta shiti ndamuzi kuko twigese gukubitanira ahantu, mu Kirabo. Ndamureba ndashishwa ni uko nyuma nza kumubaliliza ndamumenya, amavu n'amavuko, ye, uwo ari we.

Ese ye, si musore uhanywe, ukaza kandi ujya kwitwara nka Maneko? Ni uwo mbese uramuzi. Ni uwo ukunda kwivugira nake cyane. Sha! niba ari uwo niwe ashobora gukulikira ibintu hafi, ntabwo yenyurwaho na kimwe. Uramwihate gusa ahasigaye asabijyamo.

Erega burya mbona atanaryarya! Ashobora kuba burya yanavugisha ukuli kwe kwose. Reka shahu wivugira ibintu bilimo ukuli, kuko iryo jambo lisigaye lintera inkoke!

Erega n'ubundi ni mugihe? Ngo umuntu avugaga ukuli akabwirako! Ese shahu wagiye ubansa kundeberaho? None se ubu n'ubu ndasetse? Nasizi iki? Si nk'ibyo byose? Ngo ni uko ntinye kusinsika amafuti ra! Ni hahandi rwica igikenya ni urwakiranutse! Jyewe Imana iramubonye. Ntabwo usankora mu jisho kabili gatatu ngo ngumye ngusekere!

Kuko ubwo wagenda unyita igihone.!

Umva sha dukomeje tukaguma muri ibi ntitwarangira, ndabona twabara aya ba Mama, none reka turekera aha tubone uko tujya ku milimo hali kare.

Kandi ngo ambwira ugusasira naho ugusenyera ari inyuma y'urugo. Maze reka natwe tubicumbikire aha ngo ararekwa ntashira! Naho ubundi dukomeje ejo wasanga turyanira hanyuma ejo tukirukanwa bikaba n'urwitwazo rwo gushonera, kandi bitari ngombwa ejo ugashyamba dupfa urwa Nyiramafakaranye Ngirango nawe ntuyobewe iby'ubu.

Yewe shahu Christe! Ibyo jya ubyihorera, ahubwo ndetse tubyiyibagise, tubishyire mu maboko ya Nyagasani! Ngirango ntuyobewe wa mugani uvugaga ko "Umwana agucira akobye Imana igucira akansu." Cyangwa ngo "Imana itera amapfa itera n'aho bahakira! Ibyo se kandi ntujya ubyibonera? Alike se ubu n'ubu nakorana uwete gute? amafaranga magana alindwi na mirongo ine n'atatu asantunga, ansabira, anyambike, antungirire urugo maze mbone n'icyo mfungurira umuvandimwe yaje nko kungenderera? Ejo rero abakobwa nibabura abagabo ngo bamaze nabi naho ndetse bararengana? Noneho bakwirongora? Ko Imana yategetse ko umugabo agomba kubana n'umugore? None se wowe wajya kuvana mwene rubanda mu rugo rwa se kandi wenda ahanerewe neza ukaza kumwandagaza ntacyo urashyikira kimutunze? Kereka uri igicucu ko birutse no kwibera aho wenyine ra! Iyo nkeke ikaba ari wowe ibaho wenyine aho kujigirana n'umugore n'urubwoko? Ibyo birabwo ibyawe sha!

Umuhanuzi umuhanuzi umuhanuzi umuhanuzi umuhanuzi umuhanuzi umuhanuzi umuhanuzi umuhanuzi umuhanuzi umuhanuzi

Muzajya munanirwa gushaka abagore ngo avabuze ibyo mubatungisha! Mukabababahira ubwo ni ukuvugaho uba waracitse amaboko? Cyangwa se aba ananiwe kwihingira umweretse aho wafashe isambu? Ahhh Nshinye ko n'amasambu usiko yabuse! Ehh! erega kurongora mubikuyeho? reka da! Ufite umwanya n'uburyo abikora adaseka da!

Mbase daweya, inka y'ubu yo wagise ngo ikirukirwa? Umva kandi ibindi asanye! Gukwa se kandi nabyo kuli iki gihe biracyali ikibazo iyo wishimaniye n'umukobwa ntumwigendera hanyuma mukazaba wujya kwirega rwarushye? Ehh Mbe mwa: Waruhingukamo se w'umukobwa akagutema. Oya da ababyeyi b'ubu nabo basigaye babyumva ko ubukene bubaho kandi nabo bakifusa ko babona babakobwa babo bava aho iyo bamase gukura! Yewe ibyo bigira bake ahubwo jye aho gukoresha ibyo nsemera ngume aho da. Nzapfe urwo nafapfuye singiye kwiteranya n'abaturanyi no kwangisa ubusima bwa njye ngo ndihutira akadashira!

Ese ubundi bwo abakobwa b'ubu ubabona ute? Wagirango bo balirukirwa? Yeee! Murabure uko mugira mwitwaze abakobwa! Kari uwo wigeze kugira icyo ubaza koko ubikomeje hanyuma arakwangira? Niba Nyiramafakaranye yarabaye muri n'abandi bese nicyo bagiye kusira? Oya shahu nabo ntiboroshye. Nyamara rero murabarenganya. Eke ndabona ahanini mugiyeye kubatekerezaho nabi buli gihe ahubwo n'abali basigaranye umutima ndabona mugiyeye kuzawumunga kubera ibintu bibi mugumya kubatekerezaho.

Ndetse reka ibyo tubyihorere, dukomeze ibyacu twiganiliraga.

Amafaranga ni mabi yarananiye ninayo atuma ntokeraza ibyo byose. Nyecamo uduce ntakwirwe imigabane mba nayageneye. Alike shahu ceceka! Abali i Kigali bo ntibahose? Umva nawe bakorerera bitatu! Ubwo se urusva batararenganye? Batanga icya atanu ku nsu, agahahira umugore n'abana muri icy'atanu asigaye bakambika urugo, bagatungamo abashyitsi baho bagakuramo agatabi, akayoga nawe uralira? Ceceka, ahubwo uwakwereka banwe balira wagirango ni umugani. Wowe ni uko utajya ukunda guhura nabo ngo wumve, bakugusa ugiye nko kubasira kandi baba baraye bahembwe! Yooo se sha! nibyo byabo, bwa busilimu bwabo. Ceceka sha ahubwo jya ubasabira gusa!

Ese ye na barya basilimu bese njya nbona ni uko? Umva re! Burya nabo ni uko. Ahubwo ninabo benshi abamerewe nabi batyo. Yewe ndetse, halibo n'abize udushuli duke dutatu, tume, dutanu, bapfuye urwo. Eh! Ayo mashuli yose ni make? Ibyo rero ni ikibazo bireke jya urya uryane wiyumviliye hirya hararya imbwa! None bavuye? Alike shahu hora! bajyehe se? Banwe se babaho batyo basetse? Ubwo se bagira icyo bajya ntibagenda hanyuma bakemera gupfa urwo? Nk'umuntu ufite abana cumi akemera kubayo ubona ko asetse kandi asi ko afite ubusima bumaze batyo? Ubwo koko urusva aba atabuse uko agira? Abahungane se abajyane hehe? Niba se aba amaze yo inyaka cumi n'itanu ubwo ubona ko aba akibuka icyo sekuru atuye?

Yoooo! Se n'aho bigese? ni ibyo da! Ubwo se amaherezo ni ayahe? Ni urupfu da! Nta kindi! None se ubonakye imana isongera kumanura Mama

bwa kabili? Ko yamanutse liawe gusa? Ihorere.

Urarya magana alindwi yawe nta nduru, nta mitima y'indi ihagase ubunza, nta kana nta mugore ugutera hejuru, yrarya urannywa, wifatye ikabutura yawe, umuturage w'umuhinsi aragufata nk'umutware, nawe urashunga indushyi. Ceceka sha! ubabaye he se?

Ndetse ibye nabye tubicumbiko kukohagise undi utwuma yatwita abashinyaguzi. Yewe ndetse, reka nkubise urabeho* Ngiye kwandikirakaz Banyangiliki Théophile mubaze anakuru ye n'aya wa mwana. Nawe nasabankubwira uko byifashe nase kugira icyo menya kindi nyuma. Alike se sha! Ntusibagirwe kungesaho icyo nkuru kuko ni imwe mu sinshimishije cyane!

Mumuna ga shahu sinkunda kugira amatsiko cyane keretse icyo mbishatse! Naho ubundi nsahera aho tubicumbikiye shangaha, ni uko rero ngaho urabeho, nkwifukije akazi kesa. Ni uko ngaho nawe! Yese!

Noneho ubwo Nsabandera agiye reka noye kwicara ubusa gusa nandikire wa musore Théo, kuko n'ubwo muri coopération habamo akazi kenshi bwose nizeye ko atabwira akanya na gato ko kumubiza. Kuko ajijutse kubera amashuri menshi abagije afite amaze nka babandi bakangisha inyuguti imwe ibanza bazi. Kuko ngirango bene aho nibwo bakunda kwica amategako y'ikinyabupfura. Reka ntangire ndetse.

Birambo, le.....

Mon cher Théo.

Ubwo nase kumanya adresa yawe nejejeje no kukugesaho icyo baruwa yanjye igutashya, n'anakuru yanjye y'iminsi myinshi ishise tutabonana.

Ikaba rero mbonyeho n'umwanya wo kukwifuriza umwaka mushya dutangiye. Urakubere mwiza, muhire w'amata n'ubuki.

Cyakora icyo iwacu mu cyaro tumerewe nese, nnyewe menyeraye kwibera imuhira n'ababyeyi. Mama yari amaze iminsi amerewe nabi bitotoshye ndetse k'uburyo twari tumuvanye mu bitaro. Alike ndabona atangiye kwijajara. Na soeur nawe aragutashya cyane na abavandimwe banjye bese.

Alike se Théo, anakuru yawe ko ntayaherutse ni ayaho ko hashise igihe kirekire? Aho muri Kapitali yanyu umerewe nese? Twabwira icyo guhinga turabimenyeraye, turatabira ibishyamba n'ibijumba biracika! Alike urubura rwari rudusize ihere heru. Nyamara ari nako rusimburana n'isuba ry'ikikatu. Ubu rero tulitogura insara iteroshye bikomeje bitya. Natwe rero bidutera ubwoba, kuko tuba dutegereje umukiro ku isuka gusa. Kwizera icyo ubuhinzi gusa biragoye mugenzi.

Cyakora ababyeyi bawe nabo bari aho, kuko nperutse guhura na murumuna wawe ki isoko akambwira ko ntawe urwaye bese barese nese.

Ese nyine wowe nturatekeresa ibyo gushaka? "Agacanyi"?
François) Alike mbona n'ababafite balira ayo kwalika uhatse waba ubyihoreye niba ari umuruho usaba uwisanira haracyali igihe. Ngirango nawe ntuyobowe ubuzima bw'ubungubu.

Ese ubundi ino mu gishugi ko alitwe twihutira ibyo kabera ka nta wundi mukiro tuba twimiliye imbere kuko nta bindi bitekeresho tuba dufite! Ngo uwo niwo mukiro tuba dutegereje gusa rai Ngo tubone natwe ijanbo mu bandi bagabo n'ikicaró none twabihungira he?

Ese nkanwe nuba mukihahira ifaranga ligwira mwaba mushaka iki kindi? Mbese nyine usi ko wa musore Sinsikwita Isidore yateruye usukobwa ejobundi? Ubu tumubara mu murongo w'abagabo da!
Bese ni abana, umusore afite 17 naho usukobwa we yifitiye umu n'ita-ndatu. Alike icyo "Kibondo cyo" gikabije kuba gitoya cyane.
Iby'ubu ntawabimenya ahari bashoboka kwishingira urugo rukomeye!

Mbere yo kurangira rero ngirango usambalitse usukobwa uba aho i Kigali witwa "Hyiramfakaranye Jeanne d'Arc" Ngo akora aho muri Ambassade y'Abafaransa. Bivakomeye, kuko menye amakuru yo byashinisha cyane kuko ni ibikomere nshaka kuyakulikirira. Uyamenze ukayangesaho vuba rero waba umbyaye. Mbese nawe ntuyobowe iby'abasore b'ubu.

Nasaguhishira urwabitoke ubaye usa n'uwerekora ino aha. Alike kandi ntibigutere imitima ihagase n'ubwo mwaba musiranye bihagije ibyo ntibyakuma utagikomera kuko ngirango usi nese ko ari mushiki wanjye, naho rero nnyewe ni amakuru asanzwe mushakira.

Ewe nnyewe mbaye ndekeye aho kuko nsi ko ufite akasi kenshi, ntagutera igihe, aliko ukaba niseye kuba nasasoma akabarowa kawe mu muni itaha uramutse ukikutse imilimo ushinze.

Mbaye mbifuliye akasi kesa.

Amahoro ni aho ubutaha;

Mfuyuruke Christophe.

Ubu se ko iyi week-end imbanye ndende ndayigiranye?
Ahh! Kandi rero wamuhungu wabandora yari yambwiye ko asaza kumuna uyu munsi, a vuye mu mama.

Ngise imana rero naboneraho n'agacupa luko ngo iye abalimu bagise imana baba bagiye guhembwa! Ubu rero bashobora kubona amafaranga uyu munsi. Sinayo umwamba ntagomba kuva hano uyu munsi keretse ariwe uje kunyirahira hano. Naho ubundi aje akabura wasanga biba urwitwazo yaje kumengerera akabura. Ubwo rero naba nikuye amata k'umunwa.

Ta, ta, ta, ta,oui.....

François, nta muntu numvise usa n'ukomanga? Aho ku rugi? Wanjye nsa n'uwamvumvise, aliko ntawinjije namutegereje namubuse.

Wajya kureba? Reka nse ndebe.

Ta; ta; ta; ta;.....Entres!!!! Ahh, ni wowe
Bwana Nsabando? Ni jye nwa! Kalibu, kalibu! Wakwicara? Naze umpe
n'amakuru yawe! Kurakose. Ubu nibwo nkiva ku ishuli. Ucyaya kiranyishe
reka inyota yo ni yayindi!

Shahu se ko ntacyo mfite ngo akuramire agatima? Reka shahu
geragesa, kubita insu ibipfunsi. Gira vuba inyota iranyekagura ibi-
haha. Ingwa ndurva yansibye umutima. Yewe barya munywa igikatsi?
Gecoka sha! Ubu se wampaye niba hali igihali? Uzi ukuntu nuva mfite
icyaka nk'uwalije inyama? N'ubundi wenda uje umaze kwinyuzamo mushi-
kake inwe! Aho ntiwumva da! Ngaho rero ngwino kwereke kuko kiracyo-
roahye, n'icya ninugoroba, nali natinse kucyiguba, kuko nsi ko aba-
silimu nkanwe mutajya mwinywera bene ibi bya giturage. Ashyiiiiii
Urakose shahu mfuyuruke we!! Uzi ko nali ngiye kwitaba umurenzi?
Brega musica abantu ngo ni umuungu! Uzi se uretse ibyo abirasi
biha, ubundi ibintu bya gihanga musabona icyo mubisimbura bihwaye?
Shahu nje ntumukamashire muri ayo. Njye mumpa nihere imbavu agi-
humeke! Sinjya muri ayo rusaba rusa rwegure.

" Ngo ntakica umufindi" None rero ubwo umaze kuramira agati-
ma ngirango noncho ushobora no kunywa agatabi. Ahubwo rero.

Niko se mfuyuru? Amakuru ya Jeanne ntayo uherutse?
Wohora n'iki Shahu ko nandikiye Théophile na n'ubu akaba ataransubi-
sa? Aiko niseye ko ari umwanya nuko yagiye, atari ukwanga kunsubi-
sa. Naho ubundi rero boho nta makuru yabo aherutse!

Aliho rero sinomese ko iki cyumweru gitaha, gishira ntarabona
urwandiko rwe: Kandi niseye ko hasaba halimo amakuru ashimishije?

Ushita rero uyanwirira, umva re! Ubu se urabona ngyabwirira
nde w'undi? Ibyo se Shahu ni ibyo wimirwa umwaza Lilime? Noncho ga
barya ntujya unyizerar! Ngaho nsabandora! Oya sha! Nsabandora ni jye
gusa!

Banyuma se ibyo igihe ibyo bitarasa iyi week-end tusayigensa
date? Reka nanjye ubu byanyoboye rwose! Reka se shahu nave wikabya!
nawe byakuyoboye se sinumva ko ejo mwaba mwaragize inama? Epeko usha-
ka kumfata utyo? Ni uko ureba ugasanga nta kazi mfite gafashije?
Rekeraho shahu nanjye si jye wenda nanjye usakira! Ese ni kuko usiga-
ye ushaka ku ndyarya? Ni uko undeba nta faranga? Aiko shahu we ko
ugiye kujya wifata nk'abashyamba babisi? Ubu rero nave uzi ko icyo
inama jabye iteka tuba tugiye kuyora nk'uko mubiyita! None se shahu
nawe urandenganya. Ko aiko nanjye babwiye.

Ahhh! Mucigaye mubyubagusa kurusha ababitetse.
Brega ntugirango naniva kwumva ibyo uvuga! ahubwo nanjye ni ukubura
uko ngira. Nba nashiliwe. Aiko se ngo ni uko utatunse amafaranga

menshi ubwo twowe uyobewe ibyayo?

Uva nyine ko ntaye nigeze. Nujye muduha noncho twilireho twe tutagira na busa. Alike se sha! Uziko icyo kwuye guhembwa aliko ndusha kugira imitima ibagane nyinshi? Uva re! ari ubutindi ari n'ubukire byose birangana. Byose bitera inkoke! Ubwo uba wabuse aho uyabika cyangwa uko uyabara.

Reka rero nkwereke uko tujya kuyacogosa. Ngukise icyo nkeke. Alike usi nese ko ntashobora no kurangiza-icyenda nali mfite? Ndalira nawe ukalilimba?

Alike koko umuntu yahembwa agahita ayarangiza uwo munsu? Shabona icyo nalikandagiye litajya linva k'umufuka? Ni uko utigeze utunga ariense ijana?

Mbese shahu ngaho nawe ibalire niba ugirango ndakubeshya. Kwa Bisabavaho Dieu Donne, wa mukurusi nyine w'igihinga, mufitiye umwenda w'icya atanu, ari ay'insoga nyine za "Ruhungandushyi" cyangwa se itabi, n'udocococ tundi.

Hali Kwajekere nawe mufitiye hafi magana atanu. Yeeeeee! Sha niba hali umuntu ufunzwe kandi w'umurya cyenda ni wowe. None se shahu nabigiranye, ko nanjye nta kundi nabiganye? Ubundi ko nkorere kubaho wagise ngo nanjye nkorera kumakira nk'abandi? Ubwo se usayishyura nese uyirangise? Wagiye ugabanyaga? Dore re! Ubwo kuyishyulira icyalirwe wagise ngo ni ngoabwa Hiiii? Ahubwo banwe ni ukujya mbakarebya, nyuma nkabacikira mbabwira ko ntarahembwa! Bitye iminsi ikaba yisanika da!

Yewe ndabona ugiye guseba nwa! Ni ukubona mugenda gusa!

Erega wagise ngo hafi inkoke binteye? Hiii? Ashwi da! Ahubwo icyo niboneye ka rushungandushyi ndinywera hanyuma kamara kumukosa ngakururuka mbonye ijisho litangiye kureba imirali, ni uko nkiganira icyo ubuliri ukisinzira ibindi nkabyirebaga. Ngasinzira pee! Nese cyane!

Yewe rubanda mugira umutima ukomeye bitangaje.

Erega shahu ngo n'ubundi ngo utambuye ntabwo akira! Ihaana! Mukiye byinshi! Ewanura bandi utwabo ngo muri abakosi ba Leta? Yewe mukirakiraye byinshi! Nubwo ntabwo murayisebya! Ahubwo leta yari ikwiliye guhiga ibimuramuramu nkanwe, ikabikurikirana ikabishakira ibihano bikwiliye.

Kubona munyanganya abaturage, kandi alirwe nwa! Mukiye kubajijura no kubarengera mu twabo sha? Ho kubatana imbere? Birakabije nwa! Wowe kugipande cyawe usisubireho! Ejo utasafatwa ukitwaza ko twabirangiyeye cyangwa ko ari icyo wakunaliye imali.

Ese ko nuzva uvuga utye wagise ngo narangije kukuronderera indi nyenda ndimo? Komese twumve! Ntaho ntungiyeye nawe, yanyubakiye insu none murimo hafi bitatu magana atanu, kubera amesi abili naranyije

ntamuhamba.

Alike we ntacye antwaye kuko nsajya muhamba igice kugeza igihe asayambiramo. Hali n'abandi rero ntiliwe nkurondorera benshi ngirango ibyo bikweretse ko amafaranga ntabyayo! Kandi atagira nyirayo!

Yewe ga wo kanyagwa we! Kdakubabaliye!

Ko numva sa bigiye kugana n'umushahara wawe umva re! Kandi narawurengeje? Noneho ntusi ko nkorerwa bine bagana atanu na mirongo ine n'atatu? Ubwo se urumva hasigaye iki? Ahyihii! Ntacyo koko shenge!!!

Ubwo se kandi hali icyo ngukinse? Nyuma rero nibabona umuntu adasengera rero nibabona umuntu adasengera ngo ni umunyabungu? Naho ubwo yashiliwe! Ashyo! Ubu shahu naha kuli icyo nyenda nkarenga ho nkajya kurara inkera? Ah! Ah! Ah! Musatulira mu nsu! Erega shahu uraturenganya! Ese wowe, umuntu wo hanze aha uramuyobowe? Iyo abonye agukuyeho n'iryo urwagwa hali ikindi ataliguse? Ntusi ko ayo yari kumusengerera arengera urugo rwe kabili? Yego halimo abakise barengutse, hali rero na Banyakujya batagira n'ihafu? Babyuka bajya gukora nk'abandi ukwesi kwashira bagaherokese abajya guhembwa! None ntusi ko uwo nakwita umukosi ari ubyuka ajya ku kazi. Nanyuma ukwesi kwashira nawe akasacyura umusaruro mu rugo rwe?

Kubera ko imbaraga ze aba yatanze siba zitapfuye ubusa?

Yego sha! ibyo ndumva ntaho ubeshye ahubwo ikibi oya bene abo ni uko usanga batwica batubwira ngo ntacyo baturusha! kandi nyamara ari ukudushinyagulira. Nyamara kandi ntibuke ko nyuma yabo hali umutindi nyakujya utagira n'urwara rwo kwishima. Wapfuye agapfuka!

Ahubwo balikirwa bamubwira ngo "Komera"! Ngo "Ndagushyigikiye", ngo tubilimo. Nyamara se shenge bazahulira ho?

Ko na k'umunsi wo guhembwa bene abo bataboneka.! Nyamara se ngo amenya ari n'umuhanya amunagire nibura ijana? Hali se n'icyo byatubye icyo mali ye y'umunsi? Byahabwako se sha? Yababona akennye ngo mbese shahu nagiyeye gukira ubuho? Ntamenye ko imba idaha bese! Cyangwa ko afite itegeko ryo guha utishoboye aho bamubwira nabi kandi nta n'icyo amuhaye!

Wowe wananirwa ngo kudopana umuntu ageze habi ukagira na kumushinyagulira? Ibyo n'iby'i Rwanda? se Ubwo se uba umubonye? Ahubwo ntutangwe kumuganya ngo ni "Ibyacu" ngo "Tuvya inda imwe" n'ibindi byinshi cyane nawe ujya wiyunvira! Ubwo rero we agataha yishinye ko akose igikorwa, agirango atabwo ubona naha ibyo ashaka kugeraho cyangwa se ibyo akora! Uretse ko nyirukubwirwa we abura uko agira akagwa naha!

Ngirango hirya y'ayo magamba avugitse naha kandi asize umunyuma haba halimo ubumara bubi ndetse ahubwo budatse na kugombwa-

rwa! Yewe bene abo jya ubilinda kuko bashobora kukurya ndetse bakakumara ubagase!

Yewe sha! Nsabando! Wilinda guhora, umva najye sinkunda kuganira n'abasilimu aliko bene abo bateye vatye nanjye ndabasi kuko ntawe batogera. Ndetse cyane cyane nka bene twebwe basiho ko twashukika vuba.

Ese ubundi ubona dukunda kwiyegarera bene mwebwe tuba twishyikiliyeho ukagirango ni ukubasusugura? Oya da! Ahubwo ni ukubisera. Ali ko se wowe utangiliye akamara, nese nabi wasatega kusangilira ryali?

Yego wowe ibyo utekerera ni ibya "Kimuntu" kandi by'ubukene, ukibuka iby'ivanjili. Umukire rero ibyo aba yarabirense, byo gushaka gushyiraho ilinganiza ry'abantu. Ahubwo ntabyifusa na gato. Ubwo se shahu, urabona ko icyubahiro n'ikuzo bye ikuzo n'igitinyiro bye byasaturuka hehe kandi, mu gihe abonye ko nta wundi usikeneye kujya kumuajaho no kwaka inshuro? Erega ni uko isi yacu imese! Kandi ngirango niba ntacyo wowe ubwawe ufite ku giti cyawe ntukibwire ko hali ukwitayeho nabusa aho waba wiboshya cyane rwose.

Uhubwo ukureye amaso. Ubwo usilirwa ubunza urutwe rusa wibwire ko hali usishinga ingalizi ndakurahiye da! Nturwanaho se nawe ngo uhatane ubona ko hali n'umwe usakwitaho? Jamais!

Yewe Nsabando rekera aho numvise ahubwo ahasigaye ugiye gutuma ndwara umutwe. Kuberako ibyo bitekerera ntali nsi. Ahubwo niba ari ibyo buli wese yali akwiye guheruka agakoresha amaboko akirwanaho kugirango abeho nese ntawe agombye kutega ho umukiro wundi!

Nese se wowe! "Ijambo lihoro libwirwa buli munyarwanda, ko akwiye guhagurukira usulimo w'amaboko akawukora atikorera sha kugirango amamure imibereho ye nyiza bityo n'igihugu cyose gitera imbere"! Burya umva lidakubiyeho inyigisho n'ingirakamaze kandi zigomba kuzatuma buli wese usashaka kulikulikisa? Ndusi ko mvuse usashobora kulikulikisa we buli wese abishoboye. Naho ubundi rero usajya ahinyuram inama abwirwa Yewe! nibyo koko iyo nama tugirwa nanjye kuva nayumva nicyo kintu nahise nitaho kandi nubahilisa kuko yanfashije nyine kwilinda bene babandi bilirwa iruhande rw'agacupa gusa hanyuma bamara guta ubwenge bagatangira kwikorera icyo babwize n'amazi y'insina, bwacya ugashyamba rero bageze mu y'abagabo. Nta faranga bakigira, nta nshuti kuko bese baba baraye babanduranyijeho, batabisi. Umugore wabo yigendeye kuko atakibona na bwakeye bute? Abana ngabo mu ibarabara babuze kirera. Urugo rero rugasenyuka rutyo. Naho nnyewe ubu nase kwumva serewenese za! Iyo abonye ibinyerekeye bitunganye mu surengo ubonye, akumva ndi no mu surengo abonye iby'igihugu kinkeneyeho ndashaka kuvuga abavandimwe inshuti n'abaturanyi ubwo iwanjye ni ubuhoro.

Nase mugenzi twaganiliye byinshi kandi bifite akamara

kuli twe ndetse n'abatwumva none ubu reka tube turuhuka. Tugane epfo iyi, ujye kunyihera liawe ndebe kô nakviyibagisa ibi bitekerezo bimese nk'iby'i ndushyi, kandi ntarageza aho kuruha nkili sutoya.

Sha! ni koko wiyisiye nkajya kukwihera liawe biraruta, naze iyo nkeke y'iby'isi tukaba tuyishyize iruhande dore ko nta cyo twishoboreye.

Jya kunyihera icyo kirahuli shahu nkuvugute ni hahandi hawe shahu nawe ntirugusaguliye, nawe ntusetse! Ntyabika ngo usabure kwicwa n'imyenda. Koko aliko umbwiye neza, ndayabika se koko ngo agwire? Ni amahanya koko! Reka rusase rwegure ni hahandi aliko nsabe niheroye igifu?

Yewe muhanga we! yewe sha! ko atwava ra! n'iliya miziki? Barana! Karane! Esee!! Ugirango icyo batavuse "barman" arabikunda? Umva! none! We siwe titile ye? None se shahu kwo alibyo twahozemo, hali uwanze ikuso kuli iki gihe? Ibintu byarahindutse byose! Reka reka!

Yaje mutume! Waba udusingiliye liawe aho mwa! Urebe ilikonje aliko. Kuko icyocyeere kilisho! Gira vuba aliko. Dore ibihaha biragurumana. Bene Nyakawwe baratanze.

Eh! Eh! Eh! Watse liawe gusa? None se? Ni irya Petroli ugura se ? Cyangwa ni irya asata? Naze sha bene ayo magambo niyo atuma umutegarugoli atajya soko!!! Cyangwa umugabo atava mu bandi n'ubwo yaba nta mali afite!

None se wowe ko ulira hali umugore ufite cyangwa hali icyo kwambara ubuze? Umva nyine ko nta mugore. Ubu se ndahunika mu Banki Nyanzaka kurongora nsaza kubikusa hano? Zana ibyo usana rero. Ibyo se bisatuma twicwa n'imyenda? Ubundi aho ugejeje ubu twali kumwe? Ngaho nabe asanye abili hano! Yee! ahubwo rero! Suka vuba mwa! Do! Arayitombokesheje! Uzi nnyewe ngiye kunywa ifuro lisa?

Ku busima bwacu ! Merci!

Niko se ye ndumva noneho nsanye agatima! ntangiye guhunyesa! Uliya mwana se mbona winjiye usa n'ufite ibaruwa, yabaye icyo atuzaniye. Ko wuvva ngo icyo umuntu icyo anywa akayoga, asoma n'urupapuro cyangwa se ikindi nk'ikinyamateka ko aliko arushaho kuba umusilimu?

Aliho? Dore nguyu hano da! Wenda shahu wabona Théophile yanyibutse, akaba anshubiye.

Niwakire ibaruwa yanyu, Banaah! Sinakubwiye! Ni uko sha! Uyikuyehe? Ni umugabo uyikuye kuli Komini wayimpaye ngo nsayibaho. Mbese wabwize n'iki ko tuli hano? Noneho mwamanutse imbere y'iwacu ntabareba? Ni uko urakome mwa! Ahubwo bagusingiliye ikirahuli nawe ubu wihora imbatu.

Murakome n'inyota yali ingalitse.

Giravuba aliko kuko utarageza ku nyaka yo kwicara muri bara! Fungura vuba shahu Christophe we! Ndumva afite ishyushyu nk'aho ako gasore alijye kandikiye!

Ndakeka neza ko ari Théophile wanditse akubwira amakuru y'i Kigali. Nabyabindi rero sinzi niba walibutse kubimubaza ubwo uherutse kumwanfikira! Nibyo nabanje ahubwo.

Soma cyane rero nanjye numve!

Yewe niwe n'ushaka ikirahuli ube ugifashije hasi wiyunvire.

Ubu njye nba narangije kuyitera imboni! Dore hejuru ni

Kigali le... ..

Aliho se soma cyane nanjye numve! Aho ntunyumvira? Yese! Nsoma cyane Wenda halimo ibanga ryanjye nawe hanyuma wowe ulisamire aho? Ba uretse nbanse ndangise nyuma ndaba nguha nawe wisomere! Kuko nanjye ndumva ibilimo binteye amatsiko!

Sha nanjyaga nkwisera ngirango tuli inshuti s'amagara, none wowe ujya unyishisha bigese aho? Unkinga byinshi! Oya mwa! Ahubwo wowe ni uko ugira ishyushyu! Ese wowe wabaye unywa inzoga ko nanjyaga abona ntacyo uyigurana? Zashise ku mesa? Nanjye ariko ukampa kumukubwira nkisomera? Sha! Ndabona ungesa ku bucu: Ibyo bya alikoro umpaata, bihwanye n'udukuru tw'inshuti udaherutse?

Niko shahu umase guhaga imitsi yanjye none reka ubwire utyo!

Aho ubwo ulibuka ko mu mwanya ushise ari wowe ungesa aharenga, ngo ugiye gutanga, ngo nta na kimwe n'ubwo iry'amata?

None umase guhendera igifu cyawe, kirapakiye ubu rero iyo niyo nyiturano!

Ubu ugomba kuba umase gusinda ndabiruzi.

Shahu ba uretse kuncyulira bigese aho! Uwaha undi inka we yagerekaho bene ayo magambo?

Icupa kimwe duciyemo ibirahuli bitatu nibyo bituma uteshaguzwabigese aho? Ndamase ubwo se koko iyo utabona wayiguliraga? Simbona usa n'ubwo bacye mu kabali aho abandi bateraniye? Ndamase aho wowe ntujya ujya aho ukibeshya wibwira ko ari isanduku ubikamo usajya usakubikusa no mu gihe usaba umerewe nabi? Ejo ntasahanyura wamangaliwe nta faranga ahubwo ntibatuma winjira no muri bara? Ese uragirango dutongane? Yewe ntaguhabwa n'umutindi!

Erega n'ubundi intagira ngo itanga icyanya! Kuko n'ubundi umutindi aguha ikintu wahugaho gatoya akakikwiba!

Umva sha! Nsabando: Urananiye! Reka ibye tubyihorere batavaho batwita abasinsi nk'uko ubivuga kandi tutashise n'inyota!

Iyo nduru tiyireke mase nguhe nawe wisomere, none nakira iyo nkeke!

Ndasoma cyane ariko njyewe: Umva mbase nawe ijamba atangije!

Ubure gutangira uvuga uti nibabe basanye ilindi kimwe hano kumaze! Nawe uri muri ayo uri umuntu wahembwe? Ese ni tutabirya tukiliho tusa-biheza? Nibasane kimwe mbe nihera imbavu kuko ntibasaduhambana!

Enda nawe isomere kuko mbikwibwiliye utabyisomeye wagirango ndakubeshya. Cyangwa ukagirango ndamushungirwaho.

Aliho ayo nabaruka yawe agiye kumarahe icyitwa ifaranga! Wowe uko umpaye
ngiye kuyisoma niko ntanga icyapa? Yasavaha ra? Yasavaha ra? Buri saha,
buri dakika? ngo ninsengere? Yowe" Ntarutambulira imusha." Hibalizane!

Birashira bagahaha! Burya shahu koko nta mwuga udakiza!
Abashomeli ntibubura ibyo mulisha rubanda. Cyakora njye ndasoma cyane.
Ngaho soma cyane ko jyewe burya nali nabitinye ngo utanseka ngo ndasoma
nabi se! Ibyo ni ibyawe ko nise se jyewe hali ikibase?

Wagise ngo ndi nkawe? Udashoboye no gusoma alifu? Ahaa!
Mase iyo mujya kuba imbwa mukangisha amashuri naye adashyitse! Ese uwi-
se akaminusa ko atirirwa abivuga? Nkanswe wowe wakandagiye imwe haliya
i Rulindo none ibyo nibyo ugiye kulimbura isi? Ngaho hitana, simbikwatse!
Ese burya bwose shahu wowe urwanya abize? Christo? Reka reka data wo
karana wo! Aho shahu wowe ntushaka kunkorerera ishyamba zwa?

Ibyo wigese kuva mbirevuga? Ndusi kohavuse data ambyara?
Wowe warwanya ikintu gifite akamara sha? Ubwo waba witwa iki?

Aho ntisibeshya ukambasa icyo kibase hali undi muntu w'umute-
getsi utwumva? Akagirango byigese kuvugwa koko? Nasawuvamo? Aliho njye-
we uransusuguye! Reka da! Aliho wowe, wajya mu bajiji utali umujiji?

Aliho daweya abantu bise wabanganya iki kuli iki gihe?
n'aho tuli aha ubungubu ko ari ku bwabo? Egokoooo! Ibyo urabyisinyeho da!
Nô wowe wabyitekerereje!

Ahubwo soma vuba anayispe nyibike tuve muri iki kirabo aho
ayo magambo avugirye, ahasigaye ejo atasankulikirana. Hato batankulikirana
ngo hali Politike nali ndimo! Ebiswa ra!

Aliho tunabikabilije ga data, gira vuba nigendere aliko naba
adora ibyo mukangisha aho bisabagesa! Naho njewe ubwo mbonye icyo ninywe-
ra reka mba nimiraliza mase ahasigaye umpe amashuri.

Hato nawe wabana upfuye urwa "Nyiranzakaramye" ngo igitwaza ko wise!

Ese ko numva wamugise indahiro yafuye uruhe? Ese wowe wakwi-
someye ukiyumvira? Si ngiye ibaruka? Aho usi ko agigaye amereye kuli
iki gihe? Hiiin? Soma wiyumvire nawe kandi no gupfa aracyapfa! Ntaho
aragesa! Ko ukuye umutima zwa? Sha reka nanjye nisonere numve.

Kigali, le.....

Très cher Ami Christo,

Nishimiye ibaruka yawe mperutse kubona mu minsi ishize. Gusa
sinashoboye kugusubiza vuba kubera akasi kenshi nagise muri iki gihe.
Nali mase minsi muri ankete ya sa mpunsi wenda wumvise duherutse gusubiza
iwabo.

Ubu none mpugutse reka ngutumeho amakuru yanjye n'iyi ndamutse
kandi niseye ko utavuye!

Hano i Kigali rero akasi ni kakandi. Cyakora murewe neza akasi
kuzakira

kenshi ntikantera ubwoba jye ndakishinira kuko gukora cyane ni cyo gihe tugesemo kugirango twubake igihugu cyacu" Udukora ntakarye".

Kuko uwarya gusa ntacyo akorera igihugu niwe twita "Imungu" ino kuli iki gihe kandi ngirango ntawe utasanga, no mu Kinyarwanda iyo sadutse mu bishyamba usi ko bigenda!

Ubundi rero hambere aha nigese kunyarukira imuhira, narayo iminsi itatu gusa, ngirango nawe usiko ndakunda kuserera!

Nahuye n'akagwa karampusa nase sinashobora kubona uwanyu wo kusa kugusura. Ubutaha aliko nsakora uko nshoboye nsase tumeneho abili nibona konji y'iminsi itubutse.

Cyangwa se nawe ubonye akanya, wanyaruka ukansanga ino i Kigali. Nwebwe musahora mwisingiye iyo mu cyaro. Ntabwo musajya ntabwo abuka ngo murebe n'ahandi uko byifashe? N'aho amajyambere y'igihugu cyacu agese?

Umuva rero shahu uwana wise Kilimo! Ureke bimwe byanyu mwiba bidafite epfo na ruguru. Avuga nesa, si igihubutsi, ntiyirata, Ibuka kandi abo babanye kandi baciye bugufi cyane! Kandi amagambo ye yusuyemo inyigisho.

Gusa nawe ni uko yongeye kubwira nawe ngo nsase i Kigali! Mpatinye nte? kureba ibyiza by'umujyi gusa nta kazi mpafite?

Ntabwo asi ko ubwirwa nuko igihugu kijya mbere ni uko uba ubona amajyambere yiyongera mu cyaro? ubu rero ntibasi ko tubatanga kubimanya

Cyakora icyo cyo mbaye nkumuhakaniye rugikubita. Sinsajyaye. Ejo ntasapfa ngafungwa bubandi!

Navuga ko nali ngiye i Kigali kwenda iki? Nta kazi ngiraye?

Umuva nsakubitwa isindi! Usi leta yacu yanga imbungeresi n'imburamunaro, Nsaguma ino mu cyaro. Nsacire Kawa yanjye, mpingire urutokwe rwanjye, mpinga n'indi nyaka nyongera-bukungu, ninde usandusha kubaho nesa? Ngo niuko atuye i Kigali?

Sibyese shahu Nsabando? Ahubwo wowe ufite imigambi ya kigabo. Nwihanira se iwanyu, ugakora ugasora, ukabona icyo urya n'icyo unywa nk'ubu waligusha, ikagira imwe ukasa ugafata byeli yawe, harya usaba ubabaye iki? Ubuho se Bourgmestri niwe usaza kunfata? Anshaka ho iki?

Dupfa iki? Ahubwo ko anyemera mu ndatwa sifitiye Komini n'igihugu akamara.

Ngaho rero komesa twiyunvire iby'uwo musore w'i Kigali kuko nanabinyuzemo ngo tugire icyo tubivugaho! Arakomese yandika ati: "Wa muhungu Klementi ari aho se? Uramunsubulise nawe cyane. "Sha! Wa mwana koko ni mwiza! Nanjye aracyanyibuka?" Ngo ntamperutse sha! n'ujya kumubwira usambwire nanjye nshiremo akanjye gapapuro, kanutashya.

Etabona aje no kutugerera kuli ya ngingoyerekeye wa "Mukobwa" Jeanne d'Arc. Tega amatwi aragira ati: "Gusa hali n'andi makuru wigese kumbasa ya wa muntu wawe, ahali wasa ga n'usi ko tubonana buli gihe.

Anakuru ye rero umenya nayamenya nesa. Kandi rero ni na maremare. Ninayo apavvu nayanditse ukwayo kuli urwo rupapuro rundi ukwayo kugirango usayasome witonse niba agushishikaje joko, aliko wihereye. Arashimishije cyane, k'ushaka kuyakulikilira hafi, kugirango nave asagire iryo abara. Ekuo ni muntu wantangaje akumubona ahubwo nabanje gihinda umushyitsi, ngirango arakomeye.

Ni uko igihe naliye kumumenya nesa rero nunva najya ndigaye cyane kuko nali ngiye kuryitesha. Dore uko yifashe rero kuli iki gihe. Alike rero shahu usabigire ibanga ndabigusabye. Ubu ari i Kigali!

Christophe rero, uwo mukobwa "Nyiramfakanye Jeanne d'Arc ibye biteye inkeke, biteye icyo n'iki? i Kigali; Nase rero sinali muri na gato, nta n'ubwo nali nsi ko ari uw'ivacu rwose. Nase nyakunyagwa tuse kumenyana ari muri chomage! Kuko nyine yagome i Kigali umwaka ushize. Aha kumara rero amesi atandatu nta kazi arabona. Alike muri icyo minsi tukajya duhulira mu ma bara.

Nkeka mu minsi ya mbere ko ari indaya ikomeye, dore ko ino nase sirutannwa.

Ino rero hali icyo usanga zifashe, sikodesherera ibyumba, ugasanga ndetse zifite icyo kurya no kunywa aho ivase. Inu yase ugasanga ntacyo ibuze. Alike isina rusange sikitwa "Indaya".

Hali n'izindi usanga zipangirwa n'abashakomeye nyine nabo bamese nyine nabo bamese nbase alike ari abagabo. Epfo icyo mu cyaro, hatari mu kisu- ngu. Zitunze no kubona ipesho saheba zigahabeba nave ibyo urabyumva.

Icyo gice cya kabiri rero ni icyo kibiri ku bantu batuye i Kigali ari abubatswe ari n'abasore kuko bene nk'icyo yagushyikiriyeye ibyawe biba bigashyikiriyeye hejuru kuko nta kindi kintu uba ucyimaliye.

Ufite urugo rurashyuka, uri ingaragu ugenderako watangiye kugira, ubu- cuti nabene aho. Ukaba imbwa pee!! K'uburyo usigara utakigira n'umwenda wo kugira imbere! Undi rero waba warasise umugore wawe muri Komini, cyangwa se muri kumwe aho i Kigali mugaherukana ubwo ukiva mu rugo. Hivwo wumva ngo umugabo yashyanye n'umugore ngo batandukanye. Sha, izindi ngese umugore wawe yashyanyirye alike bigese kuli icyo iraga- tsindwa ibya injyana muntu!

Nase rero hali n'ikindi gice cya gatatu, tita bwa "Nyiramfakanye Jeanne d'Arc Nyiramutuma ivu"! Buba mu kanivo nabwo ni ububandi buliba ntibugira aho buba, ntibugira ikibutunga gifashije, mbese n'udukomeye ni utugore akubabwirako ibyabwo by'ababandi". Ntacyo twabaye usanga dukomeye n'ababandi kuli buli munyago wayo ya buli muntu kuko usanga **basirakaye**. Nicyo atulinda. n'ibyo byose byaye, mbese ni "udusega.

Cyakora ubundi utwo ntacyo dutwaye cyane kubyerekeye abashakanye. Ako rero kali agace nka n'uruhare rw'indaya s'ino reka dukomese ibya Jeanne. Nyine rero uko duhuliye mili bara, limwe ngakuka ko ari indaya ubundi ngakuka ko ari maneko, kuko nabonaga yifashe nesa kandi ubundi akaba ari kunwe n'abakomeye abasungu, wenda.

Gusa yasagamo buli muni ahari! icyamutungaga, icyo yayveraga aho yararaga sipasi, kuko rero uwo utasi nesa uramutinye.

Nbona iminsi iragunye guhita ari nyinshi aya muri aya na hoteri mu nabare akomeye ujya wumva y'i Kigali ndetse abenshi tudakanda kwisukira uretse uwifashe. Cyangwa tujyamo ari uko hari impanvu idasanzwe!

Nguwo rero muri na Milles Collines, Impara, Rupichi, Kiyovu, Sierra n'ahandi.....Ndetse limwe akabwirwa ko yashobowe ni uko agiye bitye nsa kumenya ko ari indaya!

Aliho hagati aho akaba narabanje gukuka ko ari umugore w'umusungu, bakunda ku kusana gufuraha. Uwo musungu we ariho akaba nari nsanzwe muri yitwaga "Monsieur Dupont Jean Pierre" Akaba nyine yari Conseiller muri abasababwira y'ubufuraha. icyaje rero kibimenyeshya ni uko uwo basanzwe none, atariwe basanzwe kuwama ejo. Reka rero nse kumwama urwaho ari wenyine. Yize yari yashyize sinabimenyaye.

Ni uko ninyara mu'isunzu ndamubwira nanga kumwama aho ari ngo abonye akomeye atanzwe gutwara! Aliho icyaba ari cyose. Nyine usiko bene ibyo bya gisore nkunda kubihungira kure kuva kera unsi. Gusa nagirango abonye uko menya nesa gusa uwo ariwe.

Ni uko rero ahita anyitaba nk'agasazi. Ubwo aya yihaye intebe yari iruhanda rwanjye. Nanjye ndibwira mutumirira ikirahuri. Dutangira gutwara cyane dutangira ngira nti:

" Cyakora Madamesela umababwirwa niba ari uburundogosi sinisi aho nakubonye niyo impanvu naguhamagaye ngo nkubase nesa! Kuko najyaga nkubona kenshi ariho sinshobora gusobanukirwa nesa! ntabwo wanyibwirwa nesa ko iteka icyo nakubonye numva nishyize nkuvya ashaka kukuvugisha? Kuko numva umugore ariho akababwirwa n'uko tutasiranye! Kuko shahu Christophe, bene aya ino niko tubanza kubabwirwa kuwiranga twumva akababwirwa. Kuko icyo numva bakomeye umurego abona ko ibyo umubwirwa ubakomeye uhitamo ukwepa! Kuwiranga utaza guseba!

Ubwo aya nkojeje agati mu ntezi rero anubwira agira ati: "Ni koko nanjye mpera nkubona ngasanga narakubonye ahantu, ariho sipibuke nesa. Kuko ntabwo ukuntu nabikubaza cyane cyane abagabo, turanabatinyira y'uko icyo ntacyo abanje kukubabwirwa utabwo aho wamuhira ngo umuvugisha.

Cyakora natwe ivacu ni ashitwa i Basindi.

Aragunye ariyongera nesa ararangira, bitari bimwe bisanzwe by'indaya sipanga umuntu ngo sibonye ibyo sinakuraho.

Abwirwa nyine ko yitwaga "Nyirafuraha Jeanne d'Arc". Ko yarangiye muri école normale inférieure akaza akigisha umwaka umwe

muli primaire iwabo. Nyuma nuvise ubwalimu butamujyane mpita nva ku kasi nsi ino kuva muri janvier y'uyu mwaka ushize.

Mara amesi atandatu nta kasi afite. Akasi nsa kukabona ku italiki ya gatatu s'ukwa kalindwi k'uyu tulimo. Ni uko mbansa gucurulisa umuhinde bya mbuse uko ngira. Bukeye usugabo w'inshuti a nsabira akasi ko kwiga imashini i Gikondo. Mase amesi cyenda ndasa mpita mbona akasi muri Ambassade y'Ubufaransa. Aho nabo spanara umwaka n'amesi munani. Ubwo aliko aho spagilira inshuti ikomeye y'umufaransa witwaga Dupont Jean Pierre. Akaba ari umugabo wankundaga bingaje! Bukeye bene wabo banvahisha ku kasi, kubera ishyamba.

Ni uko baranyirukanisha ngo bafite abakazi benshi. Umusungu aragumya andwanaho cyane ndetse kugeza na n'ubu.

Nyuma yaho ndetse, hasa umuntu ansabira akasi, muri Ministe-
li y'imali. Npamase ibyumwera bitarenga bibili bahita bansuka hanse none ubu, narangaye ntangira ubushomeli. Alike ubunsinsi ko nsaburazwa imbere! None amakuru yanjye kuri ubu ni aya nta yandi n'ayi insara.

Yoo!! Jeanne we ni igitangaza rwose sinari mbizi. Nsaurira andi macupa abili aho nisimamirira umwana w'iva cy.

Ibyawe rero birashimishije cyane kuko ntali mbizi. Alike kandi bikaba bimabaje nyine kuko, wagize itabu, ryose kutabona akasi na n'ubu kandi bikaba bigikomera.

Wowe se amakuru yawe ni ayaha? Jye kugeza ubu ni nese ra! Reka ahubwo nanjye ngutekererese! Ese nyine wari usi ko nanjye ndi uwo iwanyu? Harya hakurya hitwa "Kiriyango"? Rekeye! Harya nsi? Nkaba ntali nkusi? Burya disa abantu bashobora kuryanira mu mahanga kandi bava inda imwe! None? Reka se nyine nkurangilise! Ubwo uwo mukobwa rero shahu Christophe, ubwo uwo mukobwa aba atangiye kunkubita udupfunsi!

K'umutima nti" Kambayeho birankomeranye! ndibubiyifatemo nte? Ko urwishigishye arusoma? Ubwo mukomerera umwironzoro yari anyatse.

Mase rero nkaba nitwa "Banyangiliki Théophile". Reka ye! Di! Iryo sira yiba ari jye wariyiswe! Linyibukije byinshi mu busima bwanjye. Ilihe se? Théophile? Oya: iryo lindi lisigaye i ry'ikinyarwanda. Huuu! Ubwo uraba ubimpa nese reka mbanse nkurangilise ibi byanjye.

Ni uko ndangije Humanités Scientifiques, ndakomeza njya kwiga muri Université Nationale i Butare, ubwo nkulikira faculté ya lettres

Aho nparangilije sinzi ukuntu nje kugobotora ka Bourse, njya kwiga mu mahanga, mu Bufransa. Naraye imyaka ilindwi nkulikiye Dogtora yanjye ya Droit. Ni uko aho maliye kuyishyikira nibwo ngarutse ino, iwacu i Rwanda. Yewe Data we! Ubwo mbese burya bwose wese n'ari Burayi? Cyane rwose! Ubwo koko uri Docteur en Droit? Rwose: Nyamara se hali uwabigukomeraho se da? Usiko wowe witonda cyane da?

Nyamara abandi bavuye, ni ubwo baba bakose stage y'amesi abili gusa, cyangwa se binwe bita voyage d'études, Bakasa baba ibikuba, bakiyibagisa i Kinyarwanda ngo bavuye i Buraya. Bityo bakigira indakorerwa ngo babatinye.

Reka jye ibyo ndabirese, kuko icyo mfa ni ugukora akazi igihugu kinyifusaho, ukwesi kwashira nkabona ikintuga, n'ikibeshaho Ababyeyi n'inshuti, n'abavandimwe, ibindi byose ni ubusa.

Naha aho ni ukubera complexe baba bifitiye ntazi nesa icyo aliye. Ubwo kwilirwa umuntu asakusa ngo yalise niko gukorera igihugu nesa? Ubwo se walise ntiwigerageza ari mu byo ukora cyangwa se imyifatire yawe ari ku kazi cyangwa se mu bandi hano? Kubera ubwiyubaho n'ubwitwanshi buba bakuranga utagombye gusakusa? Umwete ku kazi, kwiyeroshya n'ibindi ibyo si byo byose bikuranga? Naha bamwe bilirwa alicyo bakora, biranga, abona ko baba bafite ibikorwa bibi bafite baba bashaka gutwikira ngo abantu bagumye guhugishwa n'ayo magambo gusa.

Di ni koko, aho ntubeshye, Di, Mon cer Théo, aho uhavuse iwaho! Ahubwo wagirango wise na Busikologi, nayo nayinyumemo da! Okeya aliko ko si cyane.

Aliho se ntakunyuzwe mu byo uvuye, ubu ukora he? Nkora muri Coopération, yewe najye nakabikense! Ni koko baguhaye uwanyu ugukwiliye; "Tu es un vrai Diplomate" Ugonba kuba uri Kissinger wa kabili rwose.

Oya di! Winshinyagurira bigese aho! Namwishyikiliza icyo kirangirire? Ahaaa! Cungira n'aho! Ntihoroshye!

"Ngo isuri isambira byinshi igasohesha bike". Ubu se jye we ndasetse? sinise se? Ihangane nawe usakira! Uracyari muto. Iwe, oya nashisemo, ntamukiro wanjye. Ubu se unukoro ntabonye nkili muto nsawubona narahunye? Aliho kukw'wiziheba ko imana itangira igihe ishakiye, mwabaye muto? Ngaho ntegereze.

Ese nyine Jeanne, twarondogoye byinshi twishinga ikiganiro. None dore bagiye kutisimilishaho, amatara. Dore hasigaye iminota naku-nyabiri ngo minuit igere! Aho singukerese? Oya da! Ndihuta se ngo njye he?, Urataha he? Haha aho ngira se muri iki gihe? Niha? ashwi da! Nba mu kirere nk'inanyi! None se ko insu nabagamo bayinyirukanyemo nki va no ku kazi wowe iby'i Kigali se urabiyobowe? Yoooo! ufite ibyago. Noneho reka tube tunywa liwwe haliya. Ahubwo mwaba mugise nesa kuko ubwo kili jye amasaha yaba yisunika. Eana ilindi cupa aho mwa! None se ko abona isaha igese tukaba tugiye kusinya mu minota itanu muraba murangije? Gira vuba gusa ni wowe udutindiye!

Naze umpe na fagitire kwishyulire liwwe byose, na sa godets na martiné.

Di Jeanne, urabona ndimo kwiyumvira, si ukutakuvugisha ahubwo

ndimo kwibasa ikibaso cyawe kinteye inkoke. Ubu se nk'ubu nagufashi-
sha iki? Nali no kugucumbikira none iwanjye hakunda kusa abashyitsi
benshi, bagwa nk'invura. N'ubu nahisise bane. Ahubwo ubu nanjye bya
mbaye ikibaso cy'ukuntu tuli burare? Afite ibitanda bibili gusa. Kandi
sinkunda kurarana n'undi muho ubu byanyobeye rwose.

Kuko icyo ndyamanye n'undi ndafuruta umubili wose, kandi sinshobo-
bore gusinsira ahubwo ngatangira kwibasa ibitekerezwa bibili, bukalinda
butandukana. Ejo rero bigatuma ndakora akasi kanjye nesa! kubera ibito-
tse nba ntashoboye kurangisa nesa.

Kandi rero abo ni abantu baba bavuye iwacu bansanse urabona
ko ntabirukana, kandi ari jye baba baje bansanse kuko ari jye bari
ino gusa. Abaturage se ubu wowe uyobewe ukuntu barushya? Wabagira ute?

Cyakora Jeanne we, umva nshuti sinkwibagiwe, n'ejo ni umunsi!
Ntacyo bitwaye cher Théo, ubundi nawe si wowe kuko abana b'iwacu bada
kunda kugwa nabi. Sinakurushya ahubwo aho kukurushya nsagumya nfe urwo
nagapfuye. Tusaba duhura tubonye igihe kitumereye nesa twembi.

Umva reka ngende njye kureba abo bashyitsi iwanjye urabona haba-
tereranye bikabije; yewe nibyo koko, erega ni uko ari ubwa mbere tu-
bonanye naho ubundi tubonye igihe nkagutekererera ibyanjye, wababara
cyane! Umva di! ihangane nshashaka umwanya nse tubonane nesa.

Gusa hagati aha urajye unshakishiliza ahaboneka akanya, kuko
nkawe mukomeye mukunda kuhamanya kubera ukunda kuganira n'abantu
bakomeye! Immana yonyine niyo isabiguhembera.

Kandi rero nanjye mbonye icyo nva muri ubu bushomeli urunva ko
ntaterera agati mu ryinyo gusa ngo ndume gihwa ngo nibagirwe inesa
uba warangiliye. Rwose nakuha icyo ushaka cyose ntajijinganya.
Ngirango urabona ko nanjye ubu ntacyo n'ubwanjye nimaliye kuko ngese
aho gusaba uwo ninye.

Umva rero Jeanne sinkorera ibihembo, nkorera igihugu, ibihembo usa-
bireke, kuko nawe ntacyo wifashijeho ahubwo mbonye uko nkurwanaho bira-
nshimishije kurusha uko naba rwana no kugera ku bihembo.

Ubu rero ulibonera ko haramutse habonetse umwanya urunva ko nta-
wundi nawurangira atali wowe.

Rwose usaba mukose bwana Dogté! Ahubwo ibyo naba afite byose byaba
ibyawe.

Umva Jeanne we, sindindiliye kumara isi nziga susuye ameza
cyangwa ngo ngiye kusibitsa ngo basasimpe ejo, kandi ngirango wumvishie
je nesa iwanjye uko bimaze none rero uramuke ubwo wenda bishobotse
ni aho ubukuye bw'Imma, sibyo se? Kuko wenda tusongera guhurangufitiye
amahabali masuli. Ngaho rero muramukeho.

Dogté, murakose cyane muramukeho nesa namwe, mugire ijoro ryiza
kandi murete Immana; ni aha ejo!

Ibyo shahu rero Christophe ni ibyo twaganiliye, muri Bara duhuye
ubwa mbere!

Uruava rero ko yamiti yo kusunwa no ku naso atibeshyaga ngo aye mu nsu atarayitsilitaho. Nase shenge wanukubita amaso ukagirango ni "umugirwa wa Nyabingi"! Cyangwa se w'Imandwa" zo hambere.

Erega ndabikubwira ukagirango wenda ndakubwira! Ndakurahiye da! ahubwo wowe uko umuheruka ntiwamumenya ndakubwiye! Cyo nawe umutindi amase kwambara bya byenda basingasinga muli mode ya "Senegal" agise ko bisusaga, agise ko bishonwe nabi, agise ko bicanabi, nase wenda simfe n'ibyo, "ahubwo bimara amafaranga"! Aho alibuka ko ejo asasonsa? Uwo mutima yawukuye? Nyamara se akeneye "Kinyarwanda" akarensaho akitero bya Gihanga" aho usi ukuntu byamwisihira? Nawe naga ijisho ku "Kinyarwandakasi" ucyubahiriza uwo mucu wacu nase umugereranye n'uwo! Ntibapima ndakurahiye.

Aho usi ngo mukubitanye mu gitondo yambaye niba ari "Muni" niba ari "Minijupu" sinzi uko aho babyita. Alike nkubwiye ukuli ko uwo muni wose utasamura! Usi kumubona se shenge muli bya bikweto byadutse ubu ngubu? Binwe nyine by'imitumba! Abigeramo rero ukagirango aragenda mu rusi cyangwa se ukaba wakeka ko yakubiswe inkoni a'igitondo!!!!

Uboneye ngo atambuke nase yenda guhilima? Sha biteye umubabaro rwose. Erega wowe ibyo bikweto nturabibona! Nsakeka ko bitaraduka muli icyo cyaro cyanyu cy'amahoro. Yewe ntibikahagere nbase, kuko bikwiliye hose sinzi noneho uko byagenda! Ese aho usi icyiguzi cyabyo? egokoko ni amabanga. Usiko umuntu ukorera ibihumbi cumi atakigeresa nase ngo uko kwese agutse ino muli Kigali? Nyamara byambarwa n'abafite bibili igihumbi, abakorera magana atanu, ndetse n'abatagira akazi rwose! Yibwije nanjye icyo uwayinyereka! Nahakilira rwose! Alike njye nabicurusa gusa!

Umuwe shahu Christophe, sindwanyamajyambere uko undeba. Alike nanga ibilimo agakabyo. Abanyamahanga haba ubwo badushuka! Wowe batusanire ibicurwa bimwe na bimwe byo kudusenyerera? Kwambara nesa ni byiza, alike rero yiba buli wese yibukaga kwambara ibyo areshya nabyo! Naho ubundi tusandavura!!! Ejo induru sikavuga ngo....

Ndetse ibyo reka tubyihorere noye kubusa abantu kumererwa nesa no kwiryoreshya, ndavuye ababishoboye, kuko alicyo abantu babereyeho!

IRAMBAGISWA RYA NYIRAMPAKARANYE I KIGALI.

Cher Christophe, ngirango igipande kinawe uracyiyunviye. Ahubwo reka nkunyuliremo n'akandi gaparu gato kesa k'irambagiswa ry'icyo "Hogosa" nase nbe nkurekoye aho kuko ngirango ayuyu muni arahagiye cyane!

Hali umwe mu ba "Fonctionnaire" rero b'ino aha i Kigali wali ushatse kurambagisa muli icyo muni rero akimwe nesa. abansa kumbasa uko yitwaye. Mubwira ko ashobora kuvamwo umugore w'ibibili gusa! Alike nungamo nti" He kubaka urugo yabishobora uli umuntu wifite. "Nbase nawe urajye kwiragira akajisho!

Dore ko nyine yali akili muli ambassade y'Ubufaransa, aki-
nese nesa. Kuko nanjye icyo gihe nali ntaramumenya nesa, bihagiye.
Uruva rero ko ntashoboraga kuba nawwicira ubukwe nawe atabanje kwire-
bera ngo yinanilirwe?

Kuko bo babibonye batye bombi wasanga bashyiraho" Rwaserera ngo
narabahemukiye mbicira ubukwe.

Reka rero se shahu iyuvire uko byagense uwo musore ageseye.
Urukobwa rero ubwo ntivyatinsamo. Aratangira aramujoga! Shahu ahera ku
ino ligufi agesa ku musatsi muremure. Ibibaso bitangira ubwo.

Amubasa aho yise, icyo akora, amafaranga ahabwa, amubasa
niba afite imodoka wenda hakaba hali aho yayisise, kugirango isajye
inugosa ku kasi, umwana w'amuhungu rero icyo kiramutsinda? Ati: "ucu-
mbika mu mujyi se? Cyangwa se ni mu cyaro? Dore ko nyine niba warakuli-
kiye nesa ulibuka ko alicyo abanini cyali cyaramuvanye iwabo. Undi bira-
muyobera;

Se Data wanjye ahubwo asigara yibasa icyatumye anamutekere-
sa. Ndetse asigara asaba Imana yonyine ngo imukure aho! Kuko yali amase
kubisa amatwi atacyumva ibyo amubwira yali yahindutse nk'ikiragi!

Urukobwa agese aho aramverulira aramubwira ati: "Uva shenge
si nkurenganya n'aho ndetse abahungu mwihagararaho! Kuliambira cyane
rwose! Dore ndacyali nute, ndacyashaka ifaranga rye kwikenusa no gufa-
sha iwacu, aliko ubwo alijye wahisemo kubwira ni uko ali jye wikundira-
ga mu bakobwa!

Hone rero ba ugiye nawe ubanse ushake nawe icyakubeshaho
nesa, nase nyuma y'inyaka itanu usabone kugaruka, nase nanjye kuko
ntitegeka kandi akaba afite abanyara ubwo naba nase kumenya icyo
babitekoraho nsagusubisa!!!!

Umuhungu cyakora yasubiye ko atazi ukuntu taba yaravuye
aho kwa Jeanne, ni uko yaba yaratashye uwo muni cyangwa se yararaye
kuko ngo yumvaga aha n'uwali ahamase umwaka musima!

Cyakora abintekerereje ndamusubisa nti: "Abakobwa baragwira"
nti: "Ntarutambulira imusha" nti: "n'ababyeyi b'uwo ukobwa baraha-
ngayitse. Ubwo nyine namubwira ntyo kuko nabonaga yidukuraje rwose
yataye umutwe nyine kugirango njye mwereke ko mubabaliye none atihoba
akitera icyuma!

Hasise iminsi rero haba hikubisemo undi musore nawe wali
ufite nawe icyo gitakereso. Alike rero we ntabwo "Nyirakobwa" yaliwe
amuvugisha menshi cyane: Yaramurebye igihagararo gusa ni uko aramubwi-
ra ati: Nitwa Nyiramfakaranye, akadacyitse ntikangerera mu wanjye"
Genda ndacyali nute! kandi atagihagaruka!

Usi nawe rero ko urukobwa ko abwirwa ko akuse ni uko abona yarahunye
Sindasasa byo kwihambira, ugende usagaruke nakuse. Ugende amahoro.
Ubwo nyine nawe uruva nesa uko yahagurutse n'uko yatashye.

INKYIFATIRE YA NYIRAMFAKARANYE MU BUSHOHORI I KIGALI

Ku gihe avuye ku kazi Nyiramfakaranyo, yabaye Nyiramfikije, atangira kwitonda, no gusa bugufi, kuko iminsi yali itangiye kunugera ijanga.

Théophile rero singwa nabi nk'uko nali nabimusezeraniye, tuje guhura nyuma muli iyo minsi, subwira ko naje kubonera umwanya, muli Ministère y'abakosi ba Leta? Yoo, ahashima, arabyina, ahubwo yali yense kunsidan aho, ashaka kunkorera ibidakorwa aho muli Bara. Nuko nyine kuko nshisha nake kandi akunda kwiyubaha nsa n'umwitasa bucyo, aliko n'ikinyabupfura cyinshi cyane.

Erega ukobwa atangira akasi atyo! Alike noneho si ukwirya yimarayo. Nyamara bamuhembaga ibihumbi bitata magana atanu na mirongo ine n'atatu. Yewe karahanyuse muli iyo minsi ya nyuma kuko yahuraga n'umuntu ngo "Je travaille au Ministère à Kigali" Iyo akaba aliye ndamutse. Abantu bose rero bali bamaze kumumenya, ndetse aho bigese bamuhindura umusasi. Noneho rero shahu mfuyuruhe! Reka nsajye ku murya, muryary ndebe niba ari umuntu ushobora kuvurwa noneho subwire ko nshaka kumusaba! Ndebe rwese ko nanjye anyangira noneho nkureye amaso! Ubwo yaza ku nesa namugiliye hanyuma akaspeukira? Ewe nanjye nsorare! Ko ntamukeneye! Dore ko duturanye rero. Mutumaho nti "Ku cyumweru nsakugenderera" Kandi ngufitiye n'ubutumwa bukomeye cyane!

Ubwo buracya, ku cyumweru, mu gihe cya saa cyenda insira nyihata ibironge n'ive ngo ba! Ngeseye ubwo nse yo undi ukobwa, mugenzi we akubwira baganira. Aha intobe ndicara, atumise byeli ibili, turanywa, k'umutima nti: wa ukobwa ararengana! Alike mu gihe ngitekerese ibyo ibyo n'igihe ibiganiro wa ukobwa ararengana! Alike mu gihe ngitekerese ibyo n'igihe ibiganiro biryoshye ngo nbe nagira icyo mvuga, nuzwa ku muryango ngo "Bum, Bum, Bum". Irahagarara, mbona Jeanne arashigutse, ngo mbese mama aho ni bande?atangira kwibaza nti: "Yee! Rurabaye, nanjye ndore! Ubwo aba yansinbutse ahagarara ku rugi, arebye mu modoka asanga n'igituku kilimo da! Uwo rero niwawundi Dupont Jean Pierre, wali ukimuliho, ubwo agaruka mu nsu arasokosa, arambara, alisiga, aliryokeya arangiza mu busa bwigihe, arasa aduhitaho, adusize aho, agenda atyo. Adupepera mu ililichya ry'imodoka aratubwira gusa ngo "deux minutes" Yiba icyo minota yatubwiye yali icyo kumutegerese cyangwa kumuvira mu nsu? Tugwa mu kagabi n'ubwo ukobwa wundi kiradukora! Nanjye ndasusugulika. Uwo ukobwa twali dusigaranye ntitwari tusiranye na gato. Ntabwo yali yatunye tumenyana ngo twibwirane! Akandeba akareba hasi. Bityo nanjye nkabura icyo subwira ngirango rero nawe usi ukuntu ntinya abakobwa na n'ubu. "Nyuma yaho kugirango twe kubera nk'injiji namubaza nti: "Ese nadeho ise ille witwa nde? Ati nitwa Marie Louise Chantale! Nti n'isina ryisa rari ilindi se? ati: NIYOYITA" Nti: Ni uko di! Ukora he se? Konde wifashe nesa? muli ministère y'Abakosi ba Leta!

Nuko nti nanjye nitwa BANYANGILIKI Théophile nkaba nkaba nkora

muli Coopération. Ati: Rohanté. Nkaba nali nje gusira Jeanne ari uwo
iwacu none dore ibyoye adukose!

Aliho se Louise we? Yee! Uliya ni mugenzi wawe? Nive! Aliho se ubu iyo
tutajya kuba abasilimu? Ngo twibwirane tube tiganilira, aho ntikibakudu-
kose Cyane da! None wagira ute? Natwe buliya yaratuyobeye. Ho ku kasi
nikwo aba yifashe! ndetse n'imbere y'abaturageka nta soni agira! Amaze
nk'agasasi.

Ata abantu nk'uko cyangwa se akasi ukabona araturumbutse aliru-
tse! Ngo baje kumushaka. Ni uko rero hose niko yifashe!

Abo bamushaka yirukira rero kurusha ibyamukira cyangwa se kurusha
abamukoresha simbiyumwisha!

Aragenda akaba iyoooo! nyuma y'amasaha nk'amasaha nk'tatu cyangwa se
ane ukaba ukabona arahinduye! Gusa we asa ku kasi asa ni uko kwitaba
"présent"! Sinsi ahubwo niba iwacu ashamara kabili kuko abamukoresha
banuri na nabi! Aliho bosimbarenganya ngo bagirengo ni bimwe byo kwikore-
ra umuntu bamusisa ubusa! ahubwo nanjye ndi nka bo aba narashyize
hanze kuva kera!

Aliho se wowe umuntu udakora? Akilirwa yisererera gusa!
Bakamushaka ngo bamuho akasi bakamubura yanduritse, wowe koko urabona
wahora hehe umubabwirira kandintampasvu aba yatanze muri bagenzi bo nibura
ngo base kuvugira adahali?

Yooo! hose burya ni uko ameze? Noneho burya turamurunganya
nta bundi bwenge afite! Nuko ameze rero. Nta muntu umulimo ahubwo ni
igishushungwa. Wowe waba uri musima, abantu bangutegusa ngo basasa kuku-
sira, ukabenerera! Nyuma ukabakora bene akokangeni! Ese wowe ntibashyize-
gaje? Oya singomba kuko ari mugenzi wanjye gusa w'akasi. Aliho ubu
adukoreye ibya mfura mbi. Buliya se uramutekoresaho iki n'ubwo ari muge-
enzi wawe bwese reka ngeve narashyize byararangiyeye.
Ahubwo nje sinsongera no kuvugurukira ahitwa iwe. Tuzajya tuhurira ku
kasi gusa.

Noneho rero wowe ejo musabonana, reka mugutumeho.

Ejo mu gitondo cyangwa se ugise ibyago mu kongera kubonana nawe muri
uyu mugoreba, kuko nnyewe ntifusa kwongera kubonana nawe, wowe usabwiri-
re ko ntacyo mfa nawe, ibyo wamukoreye birahagije, umunsi w'ejo wa-
kurongerera! Byarotse naza umubano uri hagati wanjye nawe uko ungana n'icyo
upima! Wongereho aya magambo, ko ntababajwe ni inyiturano anyeretse,
ahubwo mbabajwe n'urwo agiye kumuhamagallira kandi ashyamba igihe cyarata-
kaye.

"Uti "Rubanda rwese rurakuvana, muvandimwe utitose ngo wisubi-
reho; usamererwa nabi bidashyirwaho! None rero kubera uburakari yanteye
n'umubabare anyeretse nanjye nize ngoomba kuvutira!
n'ubundi ngo "akaba kajya iwa "Mugarura" Dore rero icyemezo nafashe:"

Ntabwo nifusa rero kuzongera gubura nawe, haba muri Téléphone, mu nsira imuhira iwe cyangwa se ivanywe, muri Film, cyangwa se ku kasi, uti: "Nbase ntiyifusa kwongera kukubona mu mase yo. Uti: "Mubyaranye abo!"

Aliho se reka ukubase Théo, n'iki se Niyoyi? Ko ntwaga asagamba yawe yose kaze, kandi akaba ari menshi, mbisubwiye gutyo ko yatsinda aho agirango ndabateranya by'abakobwa, nta kuntu wabishyira ku gapapuro nyuma ngo asaba ariko yisomera kugirango ntasibeshya nibagira na kinwe?

Di! Louise (Louise rero) Ni koko wowe uratekereje ntabwo uhubuka nka banwe mu b'ubu? Menye kuko ari wowe umenyereye bano, ndebera agapapuro mbiswandikire, ejo atazakurogesha mupfa ubusa, akagutera hejuru kandi aguhira ubusa. Dore ko abakobwa ariko bumaze! Mugilirana amashyamba nk'abagore b'impakike? Kandi mupfa mwese umuntu mukubona bwa mbere w'umuhisi gusa. Oya Théo, ntukokore muri abo kuko jyewe ibyo sinbigenderaho. Cyane rekeraho! Uwo ntazi se muri Nyina! Kya ibyo kwatse nyere gutinda aha atagaruka akahansanga wenda ibintu bikababwira genda ukundi! Erega mwese! Erega mwese muri kinwo! Oya ga! ni uko mbifata nabi abahungu b'ubu, ntazi se ko ngo "Umukobwa aba umwe agatukisha bese?" Aha!! Reka niyandikire ibaruwa!

Yego wenda wowe ushobora kuba ugifite akabanga ka "Gukobwa"! Kuko bina n'ibiyenda kwigaragaza; ariko urebye ubusanzwe kuri banwe, ushatse vakuraye amaze! Oya vraiment, ndagusabye mujye mubabwirira abakobwa bese umubatera urubwa n'utagira ingeso svi akasandurira aho kubera umujinya ariko wowe ~~xxxxxxx~~ umuntu umaze nk'intama mukubita ntatake, waturuka ntasubira, iyo umubwiye ntabe yasubiraho ngo uramutegeka ngo uri umugabo! ngo nabo niba ashubirije kuryo umubwiye ngo aragomye wowe ubwo urunva mudufata nk'abantu cyangwa se n'inyamaswa? Oya birumvikana kuko umuntu w'umugabo wafata umugore gutyo, umukobwa, umuhungu, we se, cyangwa se undi uwo ariwe vese ngo asurusha ikintu, nta mugabo umulimo. Abubwo jya umureba wowe ntugire icyo umubwirira kuko yaguhira aho bese uwo. Ariko iteka ujye umubabwirira kuko abubwo aba ariwe uba abuze ikintu kinwe mu bituma umuntu agira umubano mwiza n'abandi. Cyakora ni koko bene abo bagabo baliho ariko umuntu yabagere ku macyi kuko icyo bashyize n'abandi mu gitaramo bakabifataho batye barabakosora.

Ariko ko di! Chantal (Marie Louise Chantal rero) Wowe umenya witonda kuko kubona abakobwa bagitekereza nkawe kuri iki giho wabagurana ink. Umenya utamaze nka kiliya cyohere!

Uvuga naza, utitonda, ntabwo uhubuka, mbese uvugira k'umutima. Ntabwo wowe koko umutima wawe ugitekaye. "Yewe! Nyumvira di Théo!

Ubwo aya asagamba agaturukamo n'uko turi kumwe! Reka tumaze gutandukana, utaragenda uvuga ngo "Kiliya gukubwa ni agasazi?"

Dii Chantal! Ndakabura icyo nkugurana iki gihe, ntabwo wowe nakuvuga ibyo kuko njyewe sinpisha uwo ngayo mubwira aho!

D'ailleurs, ni wowe nuntu duhuye bwa mbere kandi tukaba dushoboye kwumvikana bigese aha ahubwo wantangaje.

Reka nza mfe kwagisa uru rupapuro swandikira mutuke nawe ndabanguha wosewera!

Kigali, le.....

Madasela Jeanne we,

Waramutse,

Ukimara kuva aha nahise numirwa ahubwo nkubitwa n'inkuba kuko ibintu wadukoreye s'iby'i Rwanda ahubwo n'ubu sindiyumvisha nesa ko wadukorera bene ibi bintu!

Byatangaje ababibonye ari Chantal mugenzi wawe, ari wa musungu mwajyanye ejo, ari najye ubwanjye. Cyangwa se nawe ubwawe niba hali ubwenge ugifite bwa kubyibaza!

Ico bikora nawe sinkurenganya ni ubukene wifitiye! Alike abo basungu wishinga wibuke ko ari abanyamahanga, kandi ntibagirwe nesa ko baje ari abashyamba. Basakusungereza! Ese ujya wibishya ko nibafata indege mu sajjana? Ndakurahiye da! Keretse niba amahirwe n'ibyago byawe ukajya kudusebya icyo mu mahanga!

Burya baba baguhema kuko bakugize igikoresho cyabo. Ngirango usi nesa ko ejo nali nakugendereye kandi nagumyaho. Iyo utanansusugura ngo unabinyerereke mu ruhame rw'abantu, ahubwo uka mbwirako nta gihe usaba ufite icyo kumubuho, byajyaga kunshimisha ntiliwe nta nanjye icyanjye ngo nje kugusura! Ntacyo ubu bikintwaye alike kuko wakinkojaje bikaba byaramangiye!

Wibagire akasore nakumaliye, n'inama naguhaye ngo wisubireho none n'akasi k'abandi ngo urakica! Ubwo rero balibasa niba umukosi nabasaniye yari uwo kwuzusa umurongo gusa no kusiba icyuho!

Ubu rero waransebeje! Alike wowe ntiwibaza? Ntumenye ko abantu bose bakwanga ngo uhindure imico yawe nibi? Ubu se nibakwirukana usongera kwiyambaza nde, ko ari jye wali usigaye gusa?

Cyakora umbabwirire kuba nkwanziye bitali ngombwa. Dore nandikiye ku ntebe wanziseho ninaho iyi baruwa nyisize kugirango use kuyisoma igihe uri bubungukire cyose!

Mase rero ngusabye ikintu kimwe gusa kandi usakiteho ejo tuzabipfata! Nta gisubizo nshaka kuko ni icyubakiriza usabyibwira.

Ntabwo nshaka kusongera guhura nawe, haba luli téléphone, mu nsira, ku kasi, mu rugo iwanywe, kuko iwaweho sinabikubwira kuko nawe urabyibonera ko mwasinutse kuva uyumunsi! Mase rero ibye ni ubikurikiza nsaba nsubiranye amahoro yanjye nali nsanganywe.

Sinshaka ko usatuma nta agaciro nkawe!

Uli uw'iwacu sinkwanga ntacyo dupfa, aliko aho kugirango unsebye nakugendera kure! Sinkwanga ntacyo dupfa aliko rero umubano niba hali n'uwigeze kubaho uhagaraliye aha! Nashatse kugufasha ngo ngusubise mu rwego rw'abantu warananiye, none genda ukwawe nanjye nku-likiye iyanjye nzira.

6 Gusa sinarangilisa ku bitutsi gusa, ntaguhaye indi nama naba nguhemukiye cyane! "Geragesa kwisubiraho, naho ubundi ugiye kubura ubuzima bwawe ari wowe ubyiteye. Kuko ndabona ugiye kurutwann'uwipfiliye.

Rubanda barakwanga, iwanyu bashilira kw'icumu kubera inzara, wabamaseho utwabo urohoha, none ugiye dupfa nabi ntacyo ubamariye inyiturano ubahaye ni intimba igiye kubatulitsa. Nta mukunsi ugifite n'umwe ku isi, ubwo ni ibyumvikana ko no mu ijuru nta n'umwe! kuko utamerewe nesa kuli iyi si no mu'ijuru nta mwanya! Abantu bose bakuzi barakulilira uboshye uwabavuyemo akitaba Immana. D'ailleurs nayo irakwanga niba ntibeshye kubera imyifatire yawe mibi mu bana bayo. Urayisebya nayo rero!

Naho ubundi rero niba utisubiyeho ubuzima bwawe bukuran-giliyeho.

Urabeho mwana wa Mama ntacyo twapfaga!

Banyangiliki Théophile.

Umukobwa musima rero araje arayisoma haba no kwikuriramo n'akali urutega. Ntacyo byamubwiye na gato. Ahubwao aterura intugu ngo "Ibyo ntacyo" Ngo "Ese ubundi yari kuzamalira iki kindi"? Ubundi bwo ntiyari Docteur musima! Ahh! n'agende rwiza! ngo yaramfashije?

Ese nkabaliya bakize baba badakijije ab'iwabo baba bamaze iki kindi? Twatungwa no kubareba gusa nta kindi? Yewe ndetse reka noye no kugumya kwibasa ayo mateshwa! Ngo yangiliye akanaro! Kahahe? Yabaye Dupont ntiyahoze?

Abagabo nsi ni bakeya? We avuyemo hali icyo binjyanye? Bizatuma umubare utasamuka? Ubundi naki kubura undi w'umutima mwiza undwanaho? Uretse abirabura, abasungu tuziranye bo si i Kivu? Abo ntibahagije kundwanaho?

Ubundi se njya kusa ino twali kunwe cyangwa se azi uko naje? Ni agende rero! Ni uko umubano wa Jeanne na Théophile urangilira aho. Ngibyo ibyanjye na Jeanne bagenzi.

Biracyaza

Niko se shahu Nsabando? Ko umaze kwosomera ibyo Ewana Théophile atugejeje ubwe kandi ukaba uzi ko atari umuntu ukunda kuzana rwaserera ku bantu ibyo akaba ari impamo, urabitekerezaho iki? Reka ndekashahu ubu byanyobeye! ndumva nenda kulira!

Ni uko Jeanne d'Aro rero yikompreza imigambi yo idafite epfo na ruguru, nase na gibe agikora mu biro bigenga abakosi ba Leta, akajya yifata nesa. Ninde wambaye icyenda nyisa yadutse? Ni we da! Ninde wambaye bya bikweto bifungiyemo mu mavi biya gusa na bimwe ba Coronomy bajyana mu Gishanga? Ni madamasela Jeanne!

Mbese umuntu ataratangwaga kuli mode ni Nyiramafakaranye! Hali tibitenge bitangaje, inkweto za Haut Talon, reka aho bya bikwete moja bisiyemo sinakubwira! sinakubwira! Za magisi zo byari ibindi. Ngibye ibitare ku utoki, ya miti bisiga ku nsara, ku mwa, ku naso, inigi ku ijosi, ya masaha bambara nk'indali, n'ibindi byinshi mbese bidafite epfo na ruguru! Mbese n'ibindi by'amazururwa ntabwo amasina!

Kuko we ntiyabambaliraga kubikenera ahubwo yabambaliraga iki mbese uko mbisobanura mbese nawe ishakire ijamba wishiliramo ligutunganiye. Wasanga umili we utagaragara ahubwo ari nk'uko usanga ikinyo-gote cyambaye amahwa. Ntabwo muri icyo minsi yari akiri Nyiramafakaranye ahubwo yari asigaye yitwa Jeanne d'Aro gusa!

Iby'i Kinyarwanda yari yarabirenze byose ariko kandi akibagi-rwa ko iby'isi ari gatebe gateke! Biyoyoka uko byajye! Ibiye vuba bisubiraye vuba ibiye buho kandi nabyo ni uko.

Ese ubwo mwurva ubwo yahembwaga angaha? Bitatu mu muryi musima! Ubwo se ibyo byose yabiguraga mu mshahara we gusa? sinagushuka rwose! Alike aho ubwo wowe icyo kibazo ntabwo wahita wibonera igisubizo cyacyo? Kiroroshye da! Shyira mu gaciro ariko mbese nawe wibaze! Ahhh! Nibyo koko sha ndabyumvise!

Ahubwo reka ibyo tubwirerere twikomereze ibi biruhije ibi kuryo-ha no kubabaza ariko! Nene wagira ute? Akariho ko kavugwa! Wabireka se? Reka da! Waba uhesukiye benshi!

INTANGIRIRO NYAYO Y'UBUZIMA BUBI KOKO BWA JEANNE!

Ubundi rero byari ugukina, mureke mwiyumvire inkuru ya Jeanne! Hashise iminsi rero muke umukoresha we aramureba arashoborwa! Ati:

"Uliya ukobwa, ntabwo afite amatwara y'Abanyarwandakazi! Akazi ko, ni ukwiriye atembera! Ntabwo afashe umwanya w'abandi ku busa, kandi ngu-nye kumwibanganira mu mihigo ya Leta n'amakosa angana kuliya naba nyuse kucyo narahiyeye igihugu!

Hanze hali abashonoli benshi kandi bashoboye kusa bakita ku kazi kabo nesa, kandi rero abenshi bafite inda nyinshi sibubuye iminwa. Kubera icyo mpanvu rero; kuva icyo minsi rero ntagaruke hano.

Ubwo ajya hirya yandika ibaruwa imuvana ku kazi burundu. Ni uko umukobwa agenda atyo. Hehe n'akazi! Azongera kwanduranya kwa nde? Ni nde usakamuka? Ko hose yahabereye none bakaba baramujunguye, baramuninutswe?

Uva nawe ibyago, iwabo ntabwo atese gusubiraye. Agesweye n'iki?

Aracyahibuka? Yakwakilirwa na nde? Ku mujyi hose baranusinutswe naho! Apfuye uruhe? Ashungirahwe se kandi? Honeho urwo yalindiliye rurazubonye, iabwa siramushotse!

Aragenda n'aho yacumbikaga barawwirukanye. Kuko ntacyo asigaranye cyo kuliha insu. Kandi nyine aho agisse ngo baramubabaliye ngo bamucumbikire iwabo ku buntu, yahanara imine niko bakawwirukana kuko yasaga kubakingusa igisuku kinishye!

Yongera kuruta ashaka akasi, aho agese, ngo wicutera igihe turakusi. Ubwo rwose nta ni uwali ukimurebasha n'ilihunye. Ali ba basungu ari abandi bakobwa bagenzi be, ari abahungu, hose baramubonaga ugashyamba barashimana insara ngo dore "Gya cyomansi; ni uko uzakobwa alita atyo!

Abonye rero nta bundi buryo ashigaje bwo kubaho, yihitiramo gushaka ukundi kuntu yabaho! Ni ubuhe? Umva re! Nawe ulilirwa umbasa? Hasigaye bungahwe se? Ni bumwe gusa da! Hiim!! Ni "Uburaya BWERUYE" koko Hiim! Yoo ni ubwo, atakundi rero buri urwe rwushye yahiliye buliya! Ubwo kandi imyenda yari imase kumushilira, rya vuta lihumura atakilibona, ahasigaye abura icyo kurya n'icyo kunywa. Aho kuryama ho byarashise, byashiranye na wa muni bakimuturira! Uretse bitandera ku matwi gusa kuko byo bidasaba kuko niyo ndanga-muntu yari afite! Uretse ko ahasine iminsi niko akabigulisha nabyo na ba nyiramatwi bandi kuko we, ya nyobo bari baramutoboye ku matwi yari imase kusiba nyine kubera imyiro no kutoga nyine kubera kubura amazi? Biragutanga-je se? reka da!

Uko rero yari gusaba inda y'indare ariko atabizi!

Reka rero muri icyo minsi ari ahemeli ubukene bumutere abare uko agenda! Amurere nabi cyane! Alike wa musungu ntiyavutira! Yiba yari yaramuhaye igiti sibizi! Alike ni ngombwa ko yari yaramuvugatiye nawe umuntu abantu hose bari bararetse! Ahhh!!

Ase kujya muri Bara esinde aho! kuko isisakora ku muntu ntisibura aho niva!

Kuko nyine yari yaramenyereye akarahuli, urumva ko mu gihe atari agishoboye kukihereza, yagombaga kwemera guseba ariko akakabona. Nguwo buri muni na kabali yagiye gusaba, ari akarahuli cyangwa se agashyamba n'isegereti, bari bagiye guta! Byose ntacyo yanse. Aracyashoboye kubwira se? Cyangwa se ngo babimuhane umutima mwiza nka mbere? Ashwi da! Yewe! Ak'inda ni agashyamba, wa mugani!

Alinjye abonye ishusho ry'umucore usa n'awo yari ari kora. Ehh! Se muri aho Sheme? (Shemezi rero) Undi ahindukiye aramuraba amuhereza imbere y'inko. Abonye atamwitayeho yirakira na y'indi bara! Asanga undi amukonyeho, undi akubita ikirahuli hasi kubera ubwoba yari

agise ngo atewe n'umusasi!. Alitasa!

Eyili bara ati: "mushyire uwo musasi hanze! Ku gihe bakisurungutana muri ibyo yiyegamira ku nkingi, kuko yari abuze intama n'ibyuma. Sinsi ukuntu yaranguritse hanze, abona imodoka intunze amatara mu nsu. Hanyuma yitegereje asanga ni Dupont. Cyane kiroge cy'umusungu rero; kili-
mo gikinga ibirahuri by'imodoka. Dore ko bahiganaga!

Aba yasuguye mu nda ga ye! Abari aho barumirwa bati:" Mbese wa musasi n'abasungu baramusasi? abandi ngo rero ubansa ari musina! Babona bahiganirira barabyihorera.

Ati mfite inyota rero. Umusungu ati uranywa iki? Undi ati icyo icyo cyose kuko yari yarashyiriyeho insoga n'amoko yose! Ubwo amuguruye ikirahuri n'insoga bita Rufasi nyine imwe banywa bakasa gashyirira aho bitaye batabisi. Kuko nyine we yasiraguranye bitatu usubabare mwishy n'inyota.

Kuko ijisho linze guhanga umusungu atarura ajyana mu modoka. Kuko bataguruye kumutera aho kuko umukobwa yarabaga agasanga insu yose ilimo gutembera! Nyine nawe uliyumvisha neza ko yari asanze gutokorwa? Ubwo nyine yari atangiyeho gusanyika asukera muri wese! Nibwo rero abwiye umusungu ngo dutahwe! Nawe rero ubwo dore ko yari asanze gutaha bese ari uko! Yewe insoga sigira ayana! Ubwo ariko niba yaragiye agahita akomaho sinagashuka.

Ariko birumvikana ko bese ntawari ugifite ubwenge bwo kwigarura, hari aho bari batariye n'inyamaswa muri ako kanya?

Daguruye kwandagara gutyo bombi rero uko babuye, ni uko hashize iminsi umukobwa abona inda ye ilimo kujya ibyamba. Yaguye inkanda! Ashaka ukuntu yasayikuramo biramushobera! Umusungu yarabaga nawe yagirango asanyurire umwana w'umukobwa akubuka ko afite mwene "Rutuku" mu nda! Bikanurira imitima ibagaze. Ubwo agahita rero amuhakurira bimwe bya bya kera ngo ntabwo arashaka kurongorwa! Naho ubwo ari ikimwari cyamwisha n'ubwoba bwishy cyane.

Kuko yarabaga ko narabura yeseye yasabyirira igituku mu nsu y'abandi bagahita babanyirira bombi ako kanya! Ari wowe ikintu kiba kugutunguye gusa gutyo wakihanganira kandi kangaho?

Nonseho rero reka igihe cyo kubwira, kigere, sinsi uko yagiye mu ishamba ngo agiye kwituma! Kuko rero ahubwo hasohoka akana n'akazungu! Ntibyamurushya mugabo! Dore ko bene aho bibyasa ukagirango niryoshuri bakulikuye!

Arebye neza rero asanga ni "Kasungu" wanywe, ni uko areba icyo asanyuririra kiramushobera, ni uko arebye neza kumwira asanga basabimwe, bakamufunga! ubutasavuzwako.

Ni uko araterura arunda mu ikarimo yari aho hari ni uko arikubura ahangana! Umwana arara aho, insara, imbeho byari bigiye kumuhitana kuko nyina ntakintu yari afite nawe ngo amukingira ku mubiri! Yewe burya umuntu arakomeye.

Bukeye rero mu gitondo abahisi bigiraga ku isoko nibwo batangiliwe n'urusaku rw'ako kana kalira. Ni uko aba "Croix rouge" nibwo bahagakuye bajyana muri "Orphelinat". Naho abagensi nabo bagatanga-ra ngo mbese abazungukasi nabo, gasigaye bananirwa n'urubyaro bakaza kurushyira mu ikanivo? Erega si ibihimbano byarabaye! Ndetse bimwe muri ibi niwe wagiye abyivugira, nyamara ararengana.

Nyirafakaranye ubwo yisubiza kukobwa rero nyamara aliko amara iminsi yaracitse mu mujyi! Ubwo nyine we n'uwana we baherukana ubwo!

Mu mujyi yahagarutse iyo nkuru imaze kwibagirana! Ese Babyeyi, hali ubuhotosi n'ubugisi bwa nabi burenze ubwo? Yewe niba hali abali bakiliho bamaze nk'uwo bali bakwiye kwisubiraho. Umba mbabwire kuko ibintu nk'ibyo ntibiteye isoni gusa abali gusa, ahubwo bibabaje abantu Immana twese yaremeye ikadutandukanya n'inyamaswa.

AKAMENYERO KICA NK'INDWARA.

Vagise ngo se kumererwa nabi ibyahagaraliye aho? Reka da! Ahubwo nibwo biba inabi koko. Dore rero ko wamusatsi wari waramenyereye amavuta menshi; wayabuse nase ugahita wunuka ugashiraho! Mbese urebere harya ku mavi y'ihene uko hasa ni uko babaye!

Umutwe wari imbuga nsa! Ibirenge bye birasadagulika kubera imyaka. Uliyuvisha nawe ko nta ikvete yari akigira! Kuko ibyo yari atunze byose yararaga ubusa kabili agahita agulisha ngo abone indamu y'uwo muni bityo rero alinda yisigalira ubwe gusa.

Jeanne yacitse iwabo no mu rugo ntakiboneka! Asa n'utahabâ! Kuko asigaye ari "Igitegwajoro" gusa.

Yifusaga kujya iwabo akagira ubwoba; kandi yibutse ibyo yasise akose. Yifusa kugera mu mujyi akabuswa n'uko yahura n'abandi bali banze kera akiri "Igishongore" none akaba yarasikinnye.

Kujya mu kabali noneho bisigaye bimutera isoni! kuko yinjiragamo bakavuga ngo nibasohore uwo musasi ngo arabusa amahoro abakiliya! Gusa yahulira hanze n'ibandi ikamusanira aho ikirahuli, bakaza kuryamana iyo mu gisambu ni uko yamuhaga icyo agatahama icyo akaba abonye umuraliro.

Ubwo se bahungu ubwo ni ubusima ki? Buri wese aje yililira aliko atekereza ko hasi ye hali inababare s'inshiragahinda!

Noneho ubunze sinzi uwamunagiye akajije w'umugiraneza, nyine kamutwikiliye amatako gusa, aliko nabwo akuzumimana ikuswe Nyagasani! None se ntibiruta gahamira aho? Aliko gashyiramo ukagirango ni inkoko bapfuye amababa. Ni uko nyine we ntacyo agikiza naho ubundi.....

Ubwo rero yagirango agize "Sortie" hanse, yahura n'abubahilisa amahoro bakamucyaha ngo nibirukane iyo ndaya yalitaye! Akiruka! Ngo itunswe no kwiba abagabo no kubatwara usutima yo hagamba! Ngo "Hoshi" Akongera noneho agakora iyo bwabaga. Abagabo se ubwo hali abo yali akibona ugirengo! ashwi da!

Umuntu muto utabuse amaboko yo kwitunga mu buryo bwisakalinda yandavura bigese aho? Murabyiruko murabitekoresa ho iki? Murabyibase nase musansubise!

Munambwira uko mwe mwabigenssa! Kuko ngirango nta n'umwe ushyigikiye iyo nibereho n'inyifatire. Ubundi rero hagiraga nk'umunagira indeka y'akabyeli aho ari aho k'umuryango, amabandi akamwenda ubwo, agatimbagura ngo yabanywereye ibyeli ku busa, bakamusiga aho ari indembe ku muhanda akigendera! Nyamara atali nabo bayimuhaye ahubwo yayikawe n'abandi naba ari ukamushungirwaho.

None rero ubu isura ye ntiwayisenya, amatwi ye yaranutse amese nk'ay'ihene y'impehyi amavi n'imirundi bye ni inkovu nsa, reka mu ruhanga rwe rwo n'imisharu gusa.

Asigaye arangwa n'inkovu gusa, mbese mu maso ho ni urubara! Reka Nyiramfakaranye niwe Nyiragahinda naho abandi basayahinduse barabeshyerwa! Nibwo akiba icyatwa. Asigaye yicara yatekerese uko yabayeho uko ari ubu, akicusa ibyo yakose aliko kandu ubu atagishoboye kubibonera usuti! Kuko byabaye impitagiho uko byakavuswe. Ntagaruliho ryabyo. Aliyuvira akisangamo ubuhemu bwo kuba yaligishye ubusina.

Kwifata nabi, gusuzugura, kwiyandalika, kwiralika no kwibeshya; kuba yaraliye ababyeyi imitsi akayimara adasubisaho n'ibindi.... Reka ariho ataliho n'iyi nkeke yose imugendaho aho ari hose. Mbese agiye ku gwa ruhangu. Ntagaruliho akigiranye n'abo bava inda inwe, inshuti ababyeyi, ni ako yabaye. Kuba ananirwe kubona urumuhuta none umuliro w'iteka akaba awutangiliye ku isi ndusi mu ijuru ko ho batasamwakira na gato. Ndetse no muli uwo muliro keretse agize bahati akahasanga uwo basiranye akamuvuganira! naho se ubundi yajya hehe? Iyo ntimba rero nagira Imana isamuhuta aye kuli iyi si aho alimo gutara urubwa, abo yahemukiye banuha urw'amenyo, bazwizekura Twaranye! Umva nawe asa n'uwavuye ku isi kandi akiyibagaseho! Alifusa urwanwanwura akarubura, yumye ahagase. Ni ahumire rero nirwo rwiha narwo ruratoranye. Wowe rwajya gufata iyo minamba hali imishishe? Rwaramurenze narwo wa mugani we! Kuli iki gihe rero asigaye amese nk'igishushungwe, nta muntu ukimulimo!

Reka mbasetse rero mase dutaha.

Icurusa rya Jeanne d'Arc Nyiramfikiye mu isoko rya Kigali!

Sinsi rero ukuntu yaje kubona udufaranga mirongo ilindwi, reka none imitima ihagase irushaho kwiyongera. Agize iyo yali asanganywe,

noneho akubitiyeho n'iyu uko akize akaba afite amafaranga yabuse uko ayakoresha!! Kuli we yali menshi cyane! Ubwo noneho atangira kwiga ubwenge bw'ukuntu yayakoresha kugirango abone uko abaho muli iyo sinzi niki yali asigaranye mbere y'uko ubusima bwe burangira.

Kuko yabonaga ko nashira vuba imba sizaba simuliye bigashira. Yiyemeje rero kuyashora mu bucuruzi kugirango niyunguka icumi ku munsi asabe abonye indamu. Abansa kucamo imigabane amubana nake noneho! Abansa gukuraho mirongo itanu ayigura imyumbati. Naho wakunyabibili asigaye ngo asabe ayo gushesha nase ngo atangire gucuruzi bufu. Ubwo ibyo ntibyatera kabili arahomba! Kuko we bangaga kuzugulira ngo afite uswanda! Agese aho ati: "Hoshi, inyanya n'intoryi nise sifite icyashara! kuko yali asigaranye mirongo ine gusa. Ashora ayo sahomba akasihekenyera! Ibyo nabyo biramushobera.

Asigara yifusa na none icyamuvana ku isi kuko aho niho yali asigaye ategereje umukiro ahaheba. Nta kindi yali ashigaje imbere n'inyuma uretse gufata nabyo abibonye.

Ati: "Noneho sinarekeraho ntakose uswaga w'indaya sishaje. Ubwo akugulira ibikamba cumi muli bya biceli yali asigaranye. Akajya aharwanira n'inka nali nize kubirya dore ko n'inka y'umujyi ari cyo kiyitunze. Arabyanika arabishya. Itabi aryinika mu nazi naryo arashya arabivanga. Nuko afunyika mu durere udushandiko aiyana mu isoko. Aracuruzi, aratandika, yipfunyitse agatabare mu maso! Nyine agatanyu k'agakwembe yali asigaranye ngo hatagira umumenya mubona bali basiranye. Ni bya bindi rero bita "Ubogoro".

Bitera igituntu, agahansi, mfura, bimwe usanga bene abo bagore n'abakobwa bakuturiye kuliya banyunguta bakabijundika, nase bajya gucira ukagirango baliye "Kokobe" k'uburyo umumenya yabo wakwibeshya ukagirango ni ikibumbe cy'amasesa baliye.

Aha ushura nabo hose usabibwira kuko usanga basira-gura boshye abarwaye iseseme. Umunuko ni wawundi, uwanda nawo ntibisigana, baracuyutse, nese bataye ibara.

IRONANA RYA NYUMA RYA NYIRANFAKARANYE NA NTIBIHESWA
MU ISOKO I KIGALI.

Umuho muli abo basore rero yali yarajujubije, yanga ko amubona, ariwe Ntibiheswa Jean de Dieu, aho kumenya ko, urukundo rwe Nyiranzakanyu, yasusugulitse akaba asigaye acuruzi mu isoko ubugoro. Abaliliza mbere y'igihe inguni yakundaga kwicaramo atanditse ubwo busa bwe, arakugendera agiye kumusura, abona amuhagase imbere.

Aramubaza, ati: "Aha gafungo ni ahahe se Mada? Ati: "Ni ifaranga liwaga gusa gusa, bwana untese imbere, umpe icyashara kandi nje-we ndongesha!

Umugabo, ati: "Huu! ese burya bwose, umugore wanjye yandaje ku nkeke ngo araye itabi, naho ubwo magura ifaranga linwe gusa! karahendutse bigese aha? Nyamara icyo mbimenya na ninugeroza nba namujyaniryeho udushandiko nka dutanu!

Ubwo aliko Ntibiheswa yali amaze kuba umuzungu mu bandi, kuko kuba umuzungu atali ugutukura. Kandi rero yali yaraje gukora mu mujyi! Ikiyaso cy'ifaranga we yali yaragishyiriyeye icy'umufuka: Ati "Noneho mfungira icyumwira kuko aliryo lisamumaza iminsi. Ati "Noneho kuba ubuho umusilikari nturongore umugore ujijutse birababaje!

Maramuhendahenze ngo aje anywa n'agasegereti yarananiye, none dore arangensa ijoro! Nyiramfakaranye (Nyiramfikiye rero nawe arumaho, ni umushonji wawe rero ubonye insahu. K'umutima ngo si abakire basi? "Undi abonye ntamugaruliye, aha n'uhagarara gato; ubwo rero abonye abagase aramutanguranywe, ati" Mbese ko wampaye menshi nturuke ngo nkugarulire? Nta mafaranga mako ufite ngo aho aho umuho umuho ngo mbone uko nkugarulira? Undi ati: "Yihorere ni icy'isi, kandi ntawe ubihesha."

Undi ati: "Ahubwo usabure kwongera urwo rucuruzo rwawe! ngo kawe ugashyire kuri atari cyangwa icyumwira? Naho ubundi ntiwasabona ikigutunga! Ati "Ntabwo usi hose ko ibiciro byiyongereye? Naho Nyiramfakaranye ngo "Ni koko mbona n'itabi ryanjye n'abantu benshi basigaye balikunda cyane nanjye ndasa kuzasamura ndebe ko bazagumya kumigira. Amafaranga akubira icy'ingutiya yali yaramushiriyeho hasigaye umufuka umuho umuho. Ahashyamba cyane ati: "Yewe uwagira abakiliya yagira bene baliya!"

Bahase icy'isi. Ngo "Mbese kuki nta bene baliya buli gihe ko najya mbona ikigutunga? Ntibiheswa aligendera, agese imbere arabireba, hanyuma arabijugunya. Ati: "Yewe icy'isi ni ubusa koko! Ati: "Uliya siwe mukobwa mwiza namenyeye kera? Wali warahogoye abasore b'isi nsima? Uduzore tutifite twamureba tukababwira? Aho tumwifuzaga! Njyewe se sinari ngiye gusa umutwe kubera we? None ni kuliya yahindutse? Ati: "Ni koko burya umubili ubyara udahatse! Mungu asingiswe, kandi imana imubabwirye yonyine? Ubwo se aho buriya yarakinyibuka? Ati aliko imana imufashe ye kunyibuka!

Naho ubwo Nyirakobwa nawe ntiyamukuyeho amaso kegesa igihe arengereye, yibaza aho yamubonye bikamubana urujijo! Agese aho yibuka ko ari umuho umuho yigese kubemurira kera aliko none we akaba amubonye umutima mwiza.

Yibajije we aho agese ubu, arebye n'ubu umusilikari, uko yifashe n'impuhwe amugiriyeye kandi atamuzi, ati: "yewe koko icy'isi ni gatebe gatebe, koko insira ntibwirya umugenzi. icyo mbimenya sinaba mfuye uru! Ubu yifitirye undi mukobwa, kandi aho nze,

Ati: "Ni koko abafite inkwi barya ibihye". Nyamara njyewe nitesheje umukiro rugikubita. Nsiga ntara inkuru hano mu isoko

ry'i Kigali litali nibura nibura n'iry'iwacu. None koko dore abansi barampa urw'amenye, bakanshungirwaho banshinyagulira. Ubu se none nave yaba akinyibuka? Akaba alicyo cyamusanye? Oya aliko ra hashise inyaka nyinshi ubu ubwo ali umugabo ntabwo akibyibuka! Ikibi ni uko yaba ali umugore mugenzi wanjye naba naragiliye nabi kuko alitwe dukunda kubika insika! Aliko se none ejo hasa undi nkuliya ko yabu- ka ko namugiliye nabi hanyuma akabona urwo mfuye uru?

Ubu se hali undi mukiro nshigaje inyuma? Ntawo keretse urupfu rwonyine.

Ejo ningaruka aha nsabe ngana urwatumye nba ikigoryi! mu bantu! Ahubwo reka nimugoroba nse kureba aho nkura agapapuro n'ikaramu, nimbo- na uwo nbitira, mase nsesere ku babyeyi n'abavandimwe, nyine nali mfi- te kera, niba nabo bakibaho. batasagumya kuntekresa bagirango ndimo ndahaha ngo nsabasanira umukiro. Kuko ibyo natekeresaga byose mbibuse uko bingana! Naho nyuma y'ibyo nse gushaka umugosi nimanike mase mbe ntandukanye n'uyu muruho w'iyi ntindi y'isi.

Ahambira udukaratasi twe yahambiragamo uwo mutungo we dore ko nawita "Uburozi" arasindagira nyine kuko n'insara yali imugese aha- renga! Arataha!

Wowe imitaga ine yali umaze atagira icyo akosa ku munnwa ata- bona n'aya liba? Ngo atibeshya akuraho ifaranga liwwe urucuruse rwe rukagwa hasi? Ubwo rwali rumusaliye iki rutamutabaye aharenga? Amasi yo se i Kigali ntagurwa?

Ese ubundi wahasa utaharaguliye ukibwira ko ushakilira? Nduku- rahiye ahubwo uba ushaka kwandavura naho ubundi ni ukubansa kuhateresa insusi.!

Naho rero we urumva koyali ashigaje amagufa gusa:

Agezeyo ashaka umugosi alimanika! Mase mu gihe atararekana nibwo hagobotse ndusi ko nawita umugisi wa nabi kuli we, aba yamubonye, aratabasa barasa bamukuramo baramumanura, bajyana intere ku bitaro! Amasemo iminsi nyine amaze kwijajera bamukuramo bajyana iya "GEREZA" Ni uko ubusima bwo burangilira mu "Gifungo."

Dore rero uko yasise abwiye bagenzi be bali bafunganywe, mbere y'urupfu rwe.

UMURAGE WA NYIRAMPAKARANYE.

Bagenzi banjye birarangiye nje ndipfiliye. Ngiye kuruhuka. Cyakora kuba nali kunwe namwe, ngirango ibyo ntawe byatangaje. Ndetse ahubwo ni uko Immana idahutiraho, naho ubundi nba naragesemo mbere yanyu. Nahaniwe ukuli, koko nagize nabi kuli iyi si.

K'uburyo ntifuzaga kwongera guhura n'abantu. Imitima y'abantu benshi narayiliye! Abaje bansanga nkabirukana. Ababyeyi n'abavandimwe nabishye urubesho. Gusa ubusima bwanjye bwabaye igitangasa mu bantu. Nabyeho nesa cyane, ndihereza, nibwira ko nashyikiliye iby'isi

n'iby'ijuru. None rero dore birangarutse!

"Ubwisa ntibulibwa, kandi rero shenge n'ubute buraryana kurusha igisebe" Ni ukuvuga ko rero nabwo bushukana! Cyakora mwebwe ndakeka ko ntababaniye nabi cyane kuko twali duhuje ubusima! kandi rero niba hali n'uwo naba naragiliye nabi ~~nyakazakakaxitaxitaxiduhagax~~ ashobora kumbabalira kuko naba narabigise ntabishaka ngirango mwebonye ko nagese aha ndi igishushungwa ntakili usuntu musima nasaga n'uwataye ubwenge. Ni uko rero ahubwo mwebwora kujya munsabira ku Mana. Kuko nayicumuyeho bikabije kubona ingabire cyampaye zose narasipfushije ubusa.

Naho rero amasengesho yanyu niyo agomba kungilira akawaro, kandi Imana yunva ishabare cyane kurusha byose, naho nnyewe rero ubu ntacyo nkicaliye kuko ntakili usuntu!

Nawe kandi mwihangane mutange impungane z'ibyaha mwakose. Ndetse kiwe n'iz'ibyo mwitilirwa byarakose abandi. Mwihangane, wenda musefungurwa. Alike musilinde kugilira mugenzi wanyu nabi. Bagenzi muramenye, muramenye, oho mutasapfana intimba nk'iyi mugiyi kumpanzana.

Abasira ubusa kandi nawe ni uko mubyihanganire, kuko kuli iyi si niko binera. Hali abarengana benshi nyine ahubwo bagahanirwa ibyaha by'abandi bakose, ha hano rero nsi ko muhimo sinshidikanya rwese na gatoya! Alike mubyihanganira mukabitura Imana musabona ingurannwa yabyo kandi isababera ikuzo n'ikamba lisaruta akababaro musaba mwaragise aha mbasise!

Nanjye kandi muraganye kunsabira ku Mana yoye kusagunya kunda-kalira kuko niba ari ibihano by'ibyaha byinshi nsi nakose, nabirangiliye aha ku isi. Naze rero kandi iyi baruwa neise, musakore uko mwebwoye muyingerese ku babyeyi babavandimwe, ndetse n'undi wese washaka kumenya ukuntu yakwifata mu busima!

Kuko ndakeka ko mbaye igitambo, urugero, neise inkuru ku isi idashobora kuzima no gushira kugesa ubwo abantu bamenyiye cyangwa banyunvishe basaba batakiliho.

Bagenzi banjye murabaho!!!

Ni uko Nyiranzakaranye aramogoka!!!!!!

IBARUWA Y'ABABYEYI N'ABAVANDIMWE BE IBASEZERARO
UBWA NYUMA.

Prison de Kigali je,.....

Babyeyi, Bavandimwe, Nahuti!

Nta rukundo, n'urukumbusi ngifite, kubiseguraho zere
no kubasaba imbabasi ndabona ntacyo bikimaliye! Alike ntimubabaswe
n'uko mutasongera kumbona, ahubwo ajyewe mbabajwe n'uko nabahemukiye
ye bitavugwa.

Ubukene n'intimba nbasigiye, musabimurwa n'iki se? Nabaye
umukobwa gito, icyohe, icyomansi, inyandagasi, none zere nanjye Immana
yarampanye. Ibihano byanjye nabirangiliye hano ku isi, cyahora sinzi
no mu ijuru ikintegereje! Alike niba hali ya onaho ibindi bihano
Immana integanyiliye ndamenya ko itagira imbabasi na gato kuko hano
narababaye bihagije ndetse birenze!

Gusa aliko mbabajwe cyane cyane n'ibara libi nase mu
suryango wanyu. Nase zere ibyo byose biteranye binteye kwiyahura n'ubwo
ali azagufa nasa nalinsigaranye!

Nagirango zere nayo nyashyigure nayo atasagumye kunukira abantu!

Abo nahemukiye kuli iyi si ni benshi cyane, sinzi ni uko
batazajya banyikanga buli gihe! Ureze ko mwebwe Babyeyi, mwali mwarumaze
ako kubyara, gusa. None zere ntimusagumye kutegereza ndetse,
ngo musagumye no kuvuga isina zyanjye, ngo musitere igihe munshakisha
kuko waba ali usuruho w'undi mbateye w'ubusa.

Bavandimwe mbabereye urugero, isomo, ntimusamere nkanjye.
Muramenye, muramenye, murajye munywe n'uduke mufite. Mukunde ababakunda,
mubababwirira ababanga, mwubaha buli wese, mwebere ubukene icyo
mubona nta kundi kuntu mwakoresha kugirango bubavaho! Mugire amutima
mwiza n'ubwihangane, niwuvira musabaho nesa kandi mukundwe na bese!
Gusa jye ibi mbitekereje igihe cyarapiseho, none zere nanjye niye
ngaruka abonye yo kubaho nabi no kwifata nabi, ninaye mpanvu tugomba
kwitondera iby'isi!

Ese ye? Ubundi, hali igihano kiliho ku isi, kirenze icyo
gupfa ntawawe ukuli iruhande? Sibyo kugwa rushangu ?
Muramenye, muramenye, murajye mubagalira yose kuko mutasi lisera
n'illisarumba!!!!

Cyane cyane wowe Habamahirwe nawe Nzaturamo niwe nakiye
iyi baruwa ahazini kugirango izabafashe gucunga ubusina bwanyu nesa,

ejo mutasamira nka n'nye nase ugashanga nonoho usuryango wacu wese
bawita ko voranye. Murantukure.

Ngiyoye igisigo, umurage, inyigisho, n'ubukungu mbasigiye!
kuko nta bindi nali ntunze! Niwo mutungo nabonye usigaranye mu ma-
boko yanjye mbere yo kwitaba Imana.

Nyagasani ampanire ibyago avagombaga kugira byose narabibiko-
rereye nibyo koke "Uvuyishe ntalilirwa. "Mungu ni abaho usugisha
abasigiye.

Naho ibyanjye bindi musabibwirwa n'abambonye!

Uwahese ari uwanyu,

Nyirapfakaranye Jeanne d'Aro.

Nshuti sanjye rero avakulikiranye nesa iki kiganiro cya **Uvuyishe**-
ranye twagiranye ngirango byabafashije kwavva nesa biswe na biswe
mu bintu by'isi uko bigenda!

Uko byifashe, uwabyitayeho cyane rero niseye ko akuyemo isomo
lishobora kumugilira akamara liswe mu busima bwe. Utabyitayeho rero
asongera atangire bundi bushya ntabwo arakererwa. Gusa halimo amaga-
nbo amwe n'amwe aha n'agoye.

Aliho ubwo ari ikinyarwanda cyacu niyo mpavvu nshimiye ko buli
wese azaba ashobora kwavva nesa ibikubiye muri aka gatabo. Nyamara
aliko utashyamba ijamba na liswe ni byiza ko yalibasa abandi mbere yo
gukomeza kuko buli jambo nashyirye mu mwanya wanyu kandi ngo ligire
icyo ryavusha ryonyine. Nshyiriyemo rero ni uko liba litagombaga
kuburako. Gusa ukulikiranya amapaji nibyo by'ingenzi kugirango mu-
vye ibilimo uko byashatse kuvugwa!

Gusa gukora, gufatanya, kubana no kubahana n'abandi nibyo bisa
tugasa ku busima bwiza twese twahura twalimbaba kandi twifusa buli wese
ukwe. Nta kibi rero nko kubona uruyuzi rutera udutenge, rukibwira ko
utwo dutenge (utudegede cyangwa se imyungu) natwo twabonye insusi
nase ubwase sisongera kubwira isindi nsusi nyinshi sisungura usuryango
iso sashaje, hanyuma isuba ryacana, twadutenge tukuzira kuri nyina
kuko amasi yabaye make cyane. Bityo usuryango ugacika.

Aliho ntibibuse uruyuzi kuganyu gutohagira.

Aha rero nkuko natangiye buli wese afiteho imirongo n'uwanyu we ago-
nba kwitaho cyane. Usaburamo uruhare rwe asanyibwire.

Gusa musababwirwe wenda, biswe byarashaje, ndashaka kuvugira ibi-
tekereso kuko natangiye kukandika aka gatabo muri mirongi ilindwi
n'ibiri aliko impavvu sitanturutseho situma atakabagezaho tuba. Ubu
rero uyumvanyu ni uwanyu wese.

Tusongera guhura ubutaha nshuti niseye ko bisarushaho kuryoha.

Kugire uwote w'ubuzanyi burwanya ubujiji.

Murakose.